

Útmutató a Kutatótanár fokozatot megcélzó pályázati és megújítási eljáráshoz

Hatodik, módosított változat

Oktatási Hivatal elnöke által elfogadott módosított változat.
Hatályos a 2026. évi pedagógusminősítési eljárásokról.

A kiadvány első változata az Oktatási Hivatal által a TÁMOP-3.1.5/12-2012-0001
„Pedagógusképzés támogatása” című kiemelt uniós projekt keretében készült.
A kiadvány elektronikus formában a www.oktatas.hu weboldalon kerül közzétételre

Tartalom

1.	Bevezetés.....	5
2.	Az Útmutató célja	5
3.	Kinek készült az Útmutató?.....	6
4.	Alapvetések	6
5.	A kutatás fogalmának értelmezése a Kutatótanár fokozathoz kötődően	9
6.	A pedagógus életpálya Kutatótanár fokozata	12
6.1.	A kutatótanár feladatai, tevékenységei.....	13
6.2.	A kutatótanár kompetenciái - a háromdimenziós tevékenységmodell	15
7.	A Kutatótanár pályázati és megújítási eljárás általános folyamata – a minősítés folyamata.....	19
7.1.	A Kutatótanár fokozat megszerzése.....	19
7.1.1.	Jelentkezés a Kutatótanár fokozat megszerzésére, az eljárásba való bekerülés.....	19
	feltételei.....	19
7.1.2.	A Kutatótanár pályázat elkészítése és feltöltése – a pályázat dokumentumai	20
7.1.3.	A Kutatótanár pályázat dokumentumainak részletes ismertetése	24
7.1.3.1.	Eredetiségnyilatkozat	24
7.1.3.2.	Szakmai önéletrajz	24
7.1.3.3.	A szakmai életút bemutatása és elemzése	24
7.1.3.4.	A kiemelt publikációk listája	25
7.1.3.5.	A bemutatóportfólió és az összegző elemzés vagy záró kutatási beszámoló.....	25
7.1.3.6.	Kutatóprogram	29
7.1.3.7.	Együttműködési megállapodás	34
7.1.3.8.	Ajánlások, visszajelzések.....	36
7.1.3.9.	Munkáltatói igazolás	37
7.1.4.	A Kutatótanár pályázat előzetes értékelése.....	38
7.1.4.1.	A hiánypótlás lehetősége	39
7.1.4.2.	A Kutatótanár pályázat előzetes értékelésének elvégzése	40
7.1.5.	A Kutatótanár-jelölt válaszai - a Kutatótanári pályázat védeke	41
7.1.6.	A Kutatótanár pályázat végleges értékelése.....	41
7.2.	A Kutatóprogram megvalósítása	42
7.2.1.	A Kutatóprogram nyomonkövetése	42
7.2.2.	A Kutatóprogram módosítása	43
7.2.3.	A Kutatóprogram zárása	44
7.3.	A Kutatótanár fokozat megújítása.....	45
7.4.	Az újabb Kutatóprogram megvalósítása.....	45

8. Értékelés a pedagógusminősítési eljárás során	47
8.1. Az értékelés alapelvei	47
8.2. A pedagógus tevékenységének értékelése	47
8.2.1. A háromdimenziós tevékenységmodell alapján történő értékelés	47
8.2.2. Az értékelési területek alapján történő értékelés	48
8.2.3. A publikációs lista értékelése	49
8.3. Az értékelés szakaszai	50
8.3.1. Az előzetes értékelés	50
8.4.1.	50
8.3.1.1. A háromdimenziós tevékenységmodell alapján történő értékelés összesítése	50
8.3.1.2. Az értékelési területek mentén történő értékelés összesítése	51
8.3.1.3. A publikációs lista értékelésének összesítése	51
8.3.2. Az eljárás további elemei az előzetes értékelés eredményének függvényében	51
1.1.2.	51
8.3.2.1. Nem kerül sor a Kutatótanár pályázat bemutatására és védésére	51
8.3.2.2. Sor kerül a Kutatótanár pályázat védésére	52
8.4.2.	52
8.3.3. Végleges és összegző értékelés	52
8.3.3.1. A kérdésekre rögzített válaszok értékelése	52
8.3.3.2. A Kutatótanár pályázat végleges értékelése	52
8.3.3.3. A Kutatótanár pályázat összegző értékelése	52
8.3.4. A Kutatótanár pályázat eredménye	53
9. A panaszkezelés lehetőségei	57
9.1. A panaszkezelési eljárás	57
9.1.1. A panaszlevél	57
9.1.2. A panasz vizsgálata	57
9.2. A bírósági út	58
10. A minősítés etikai kritériumai	59
10.1. Személyiségi jogok	59
10.2. A szerzői jogokra vonatkozó rendelkezések	60
11. Formai követelmények	62
12. Mellékletek	64
12.1. Együttműködési megállapodás	64
12.2. Eredetiségnyilatkozat	68
12.3. Értékelőlap I.	69
12.4. Értékelőlap II. a Kutatótanár fokozatot célzó pályázati eljárás esetén	72

12.5.	Értékelőlap II. a Kutatótanár fokozat meghosszabbítását célzó megújítási eljárás esetén	76
12.6.	Összegző értékelőlap.....	81

1. Bevezetés

Az **Útmutató a Kutatótanár fokozatot megcélzó pályázati és megújítási eljáráshoz** (a továbbiakban: **Útmutató**) című dokumentum ismerteti a kutatótanár fokozatszerzés folyamatát.

Az Útmutató első része tartalmazza a Kutatótanár fokozat¹ leírását, a Kutatótanár fokozatot célzó pályázati vagy megújítási eljárás során figyelembe vehető kutatótanári tevékenységek, feladatok bemutatását és a kutatótanári lét tevékenységeihez kötődő alapvető kritériumrendszer, a háromdimenziós tevékenységmodell ismertetését. Ezt követi a pedagógusminősítési eljárásra vonatkozó szabályozás bemutatása (lásd: II. rész).

A Kutatótanár fokozatot megcélzó pályázati vagy meghosszabbítását célzó megújítási eljáráshoz a jogszabályi háttérrel a következő jogszabályok biztosítják:

- *A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény* (a továbbiakban: *Púétv.*)
- *A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: *Púétv.vhr.*)
- *A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény* (a továbbiakban: *Gyvt.*)

2. Az Útmutató célja

Az Útmutató a Kutatótanár fokozatnak a pedagógus életpálya rendszerben betöltött szerepét, a fokozatba kerülés vagy fokozatban maradás feltételeit, az eljárás lépéseit, valamint a pedagógusminősítési eljárásrenddel, az értékeléssel, valamint fokozat megújításával kapcsolatos tudnivalókat és támogatási lehetőségeket tartalmazza.

Az Útmutató célja, hogy tájékoztassa és támogassa a Kutatótanár fokozatot megszerezni szándékozó pedagógusokat, a velük együttműködő szakmai-tudományos közösségeket (saját intézmény, kutatási szakmai partner) és a pedagógusminősítési folyamat résztvevőit.

Ennek megfelelően:

- támogassa a Kutatótanár fokozatot megszerezni szándékozó pedagógusokat Kutatótanár pályázatuk elkészítésében,
- támogassa a kutatótanárokat Kutatóprogramjuk megvalósításában,
- tájékoztassa és támogassa a pedagógusminősítési eljárásban résztvevő értékelő szakembereket, szervezeteket,
- segítse a Kutatótanár pályázatot befogadó, véleményező, támogató, a pályázat megvalósulását figyelemmel kísérő intézményvezetőket, kutatási szakmai partnereket, a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Rektori Konferencia és a Nemzeti Pedagógus Kar képviselőit a Kutatótanár pályázat nyomon követésében, elbírálásában és értékelésében,

¹ „A pedagógusminősítési rendszer kiegészítése, kipróbálása és korrigálása” TÁMOP-3.1.5/12-2012-0001 azonosító számú projekt pilot programjában kidolgozott koncepció alapján.

- segítse a kutatótanár Kutatóprogramját támogató saját köznevelési intézményt vagy a más, befogadó szakmai közösségeket, valamint a kutatási szakmai partnert a megvalósulás nyomán követésében, köztes értékeléseiben,
- támogassa a kutatótanárokat Kutatótanár pályázatuk megújításában,
- adjon pontos, egyértelmű információkat a szakmai közvélemény számára, a Kutatótanár fokozatot megcélzó pályázati és megújítási eljárás elveiről, követelményeiről és eljárásrendjéről.

3. Kinek készült az Útmutató?

Az Útmutató azon Kutatótanár fokozatot megcélzó, Pedagógus II. vagy Mesterpedagógus fokozatba besorolt pedagógusok számára készült,

- akik alkotó szerepet vállalnának a neveléstudomány vagy szaktudományuk fejlődésében, ezekhez a szakterületekhez illeszkedő tudományos kutatásokban vennének részt, kutatásaikhoz kapcsolódóan pedig szakmai publikációs tevékenységet folytatnának.
- akik kutatási-innovációs, valamint tudásmegosztó tevékenységükkel folyamatosan hozzá kívánnak járulni a tudományos szakmai közösség, tágabban a köznevelési rendszer innovációjához, fejlesztéséhez, eredményeinek javításához.
- akiknek karrierterveiben szerepel a későbbiekben a tudományos fokozat megszerzése, illetve a pedagógusminősítési rendszer Kutatótanár fokozatába való bekerülés.

Az Útmutató szól azoknak a vezetőknek is, akiknek intézményében Kutatótanár fokozat megszerzésére pályázó pedagógusok vannak és támogatni kívánják intézményükben a kutatások megalapozását, szakmai tudásuk ezirányú megerősítését.

Az Útmutató segítséget nyújt a Kutatótanár fokozatba lépéshez szükséges minősítési rendszer lebonyolításáért felelős szakmai szervezeteknek és a kutatótanárok tevékenységében közreműködő szakmai partnereknek és szereplőknek: a Magyar Tudományos Akadémiának (MTA), a Magyar Rektori Konferenciának (MRK), a Nemzeti Pedagógus Kárnak (NPK), a köznevelésért felelős minisztériumnak, az Oktatási Hivatalnak (továbbiakban OH), a felsőoktatási intézményeknek és kutatásokban a későbbiekben közreműködő szakmai partnereknek.

4. Alapvetések

A Kutatótanár besorolási fokozat a pedagógus életpálya legmagasabb fokozata, amely elismeri a szakma kiemelkedő kutatási-innovációs életművel rendelkező pedagógusainak munkáját, és megerősíti kutatási-innovációs tevékenységüket, hatásukat a köznevelési rendszeren belül. A fokozatra való jelentkezésre a hatályos jogszabályok és az érintett pedagógus személyes döntése alapján kerülhet sor. A *Púétv.vhr.* 40. § (1) bekezdése értelmében a Kutatótanár fokozatot megcélzó pályázati eljáráson azok a pedagógusok vehetnek részt, akik:

- Pedagógus II. vagy Mesterpedagógus fokozatba kerültek besorolásra,
- munkakörük ellátásához szükséges végzettséghez és szakképzettséghez kapcsolódó szakterületen szerzett tudományos fokozattal, vagy 1984. szeptember 1-je után szerzett egyetemi tudományos fokozattal (dr. univ.) rendelkeznek,
- legalább tizennégy év szakmai gyakorlattal rendelkeznek,
- rendszeres szakmai publikációs tevékenységet folytatnak.

Kutatótanár fokozatba az összes köznevelési intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak legfeljebb egy százaléka sorolható be.

A kutatótanárok a köznevelési rendszer fontos alakítói, meghatározó szereplői, akik tevékenységükkel saját intézményük és környezetük gyakorlatára vannak hatással, de fontos ezen túlmutató szerepük is. A kutatótanárok tevékenységei sok elemükben hasonlítanak a mesterpedagógusokéra, de kiemelkedően és rendszeresen munkálkodnak a köznevelésre irányuló kutatások, az innovációk terén is. A kutatási-innovációs folyamat eredményeit intézményi környezetükben és szélesebb körben is megosztják másokkal (tudásmegosztó platformok).

A kutatótanárok szakmaiságának értelmezését a következő alapvetések, fő megközelítések formálták:

- A szakma professzionalizálódásában alapvető szerepet tölt be a pedagógusok tudatos szakmai fejlődése, hiszen a mindennapi pedagógiai gyakorlat sokféle és változó kihívásaira csak rendszeres megújulással lehet érzékenyen és kezdeményezően reagálni. A folyamatos szakmai fejlődés teret ad az egyéni tanulási utaknak, a pedagógusszakmán belüli specializálódásnak is. A kutatótanárok tehát aktív, alakító szerepet játszanak saját szakmai fejlődésük tervezésében, értékelési folyamatában. A fokozat megszerzése nemcsak az eddig elért szakmai eredményekre támaszkodik, hanem a jövőre nézve megfogalmazott szakmai fejlődési célokra is épül. Tudatos szakmai fejlődésük hat az intézményi megújulásra, a szervezeti tanulásra is.
- A pedagógusok szakmai fejlődésének meghatározó színterei: saját intézményük és további szakmai közösségeik. E szakmai közösségek a pedagógus saját intézményén belül, de azon kívül is megtalálhatók (például fejlesztői csoportok, kutatóműhelyek, doktori iskolák). Ezek a szakmai közösségek az együtt-gondolkodás, a közös kutatási-fejlesztési tevékenységek és a tanulás színtereiként működnek. Lényeges jellemző, hogy a szakmai közösségekben folyó tanulás jól tud igazodni az adott közösségnek és a pedagógus intézményi környezetének elvárásaihoz, a gyakorlatból megfogalmazódó kutatási problémákhoz, a tanulás eredményei könnyen, szinte azonnal visszaforgathatók a mindennapi pedagógiai gyakorlatba, ellentétben például az egyéni továbbképzési alkalmakkal.

A Kutatótanár pályázathoz szükség van az intézmény és a kutatási szakmai partner², valamint a fokozatra jelentkező pedagógus közötti együttműködési megállapodásra³, melynek révén lehetőség nyílik doktori iskolákkal, kutatóműhelyekkel való együttműködésre is. A kutatótanár kompetenciáiban és tevékenységeiben hangsúlyos a tudásmegosztás, amely kiterjed a szűkebb és tágabb szakmai környezetre, valamint egyéb formális és informális tanulási lehetőségekre is. A pedagógusminősítési folyamat során a kutatótanár saját szakmai közösségével, szervezetével megoszthatja, előttük prezentálhatja az addig elért eredményeit, Kutatótanár pályázatát. Mindezeket túl a szakmai fejlődés eredményessége érdekében

² A kutatási szakmai partner az a külső intézmény, szakmai szervezet vagy szakterületet képviselő személy, akivel együttműködésben a pedagógus Kutatóprogramját megvalósítja. A kutatótanárnak kötelező kutatási szakmai partnerrel együttműködnie.

³ Az Együttműködési megállapodás a Kutatótanár fokozatot célzó pályázati vagy a meghosszabbítását célzó megújítási eljárás része, annak tervezési szakaszához kapcsolódó, kötelező dokumentuma, amely a pedagógus és szakmai közösségei (intézmény és/vagy befogadó szakmai közösség, kutatási szakmai partner) között jön létre.

meghatározó, hogy a kutatótanár a szakmai fejlődéséhez megfelelő támogatást kapjanak saját intézményétől.

- Az oktatási rendszerek eredményesebbé válásához jelentősen hozzájárul a nevelést, oktatást támogató kutatások⁴, fejlesztések és innovációk⁵ rendszere. Ehhez olyan professzionális szereplőkre is szükség van, akik ugyan nem végeznek hivatásszerűen kutató- vagy fejlesztőtevékenységet, de képesek az innováció és az új tudás forrásaivá válni. Képesek az innovációk befogadására, kezdeményezésére és a saját ötleteik megvalósítására, a fejlesztés és a megalapozott, szakszerű vizsgálatok egymást támogató hatásának kiaknázására. A köznevelés megújulásához, új tudások megjelenéséhez tehát szükséges a mindennapi pedagógiai gyakorlat, a fejlesztés, az innováció és a kutatás szerves összekapcsolása. Ebben a kutatótanároknak a szakma kiemelkedő képviselőiként meghatározó és kezdeményező szerepet kell betölteniük.

A köznevelés innovációs potenciáljának erősítése tehát tetten érhető a kutatótanár fő kompetenciáiban, tevékenységeiben, hiszen a különböző innovációs folyamatok megtervezése, az azokban való aktív szerepvállalás, a fejlesztés és a kutatás alaptevékenységnek minősül. A Kutatótanár fokozat az új tudás teremtésének sokféle útját elismeri – az akciókutatástól az alapkutatásokban való részvételig –, meghatározó kritériumnak azt tartja, hogy a kutatás hozzájáruljon a köznevelés eredményességéhez.

A pedagógusok életpálya rendszerében a pedagógusok egyéni munkáját szükséges az intézmény és a köznevelés egészének keretében értelmezni - azaz együttesen kezelni a pedagógusok, az intézmények és a köznevelés, valamint az ágazat szereplőinek fejlődését és ennek a komplex folyamatnak a támogatását. Fontos hangsúlyozni, hogy a fenti alapvetések minden pedagógusra vonatkoznak. Közülük a kutatótanárok e területeken elért eredményeik, példaértékű gyakorlatuk, minőségi munkájuk által emelkednek ki.

A három fő alapvetés:

1. a tudatos szakmai fejlődés igénye és megvalósítása,
2. a kutatótanár munkáját támogató szakmai közösségekben való együttműködés,
3. a nevelési-oktatási tevékenységet támogató kutatás, fejlesztés, innováció.

⁴ A Kutatótanár fokozathoz kötődően értelmezve a kutatás kifejezés jelenti az elméleti modellekre épülő tudományos kutatásokat, illetve más, a gyakorlat komplex problémáinak értelmezéséből induló kutatásokat (például gyakorlati kutatások, fejlesztésalapú kutatások, akciókutatások). Minden kutatótanár kutatásával szemben alapvető elvárás, hogy:

- céljában, eredményével a köznevelés fejlődéséhez járuljon hozzá,
- a kutatási és az innovációs tevékenység összekapcsolódjon, egymásra hasson valamilyen mértékben,
- az adott kutatás – a választott kutatási megközelítés keretei mentén – megfeleljen a szakszerűségi, érvényességi és megbízhatósági kritériumoknak.

⁵ A köznevelést érintő innováció új tudást, mások számára hasznosítható eredményt létrehozó, mások eredményeit adaptáló fejlesztési folyamat, amely a köznevelési rendszer hatékonyságának javítása érdekében történik.

Összegezve: a pedagógus-előmeneteli rendszer Kutatótanár fokozatának kidolgozása során három fő célkitűzés fogalmazódott meg.

1. A köznevelési rendszer eredményességének javítása, amely a gyermekek, tanulók fejlődésében, teljesítményük javulásában, valamint a köznevelési rendszer egészének adaptivitásában és méltányosságában nyilvánul meg.

Ehhez hozzájárul:

- a rendszer innovációs potenciáljának növelése,
- a kutatásalapú szemlélet erősítése,
- a tudásmegosztás erősítése a köznevelési és a felsőoktatási szakemberek között.

2. A pedagógusszakma mint kiemelten fontos hivatás társadalmi elismertségének javítása.

Ehhez hozzájárul:

- a pedagógusok minőségi munkájának, eddigi eredményeinek elismerése és a kiemelkedő pedagógusmunka láthatóvá tétele,
- a lehetséges karrier utak bemutatása, a pedagóguspálya vonzóbbá tétele,
- a szakmaiságról szóló párbeszéd kezdeményezése,
- a pedagógusszerepről, tevékenységekről a megelőző években alkotott kép újra értelmezése.

3. A tudatos szakmai fejlődés komplex rendszerének megalapozása, fejlesztése, amelynek része az intézmény és a pedagógus egymást erősítő fejlődésének elősegítése.

Ehhez hozzájárul:

- a fejlődési igények kialakítása és a fejlődési célok értelmezése,
- a szakmai fejlődés intézményhez kapcsolása,
- a pedagógus és a Kutatóprogramjának megvalósításába bevont kutatási szakmai partner együttműködése,
- a tanulni akaró és tanulni képes intézmények, közösségek támogatása,
- a kritikai reflektív szemlélet erősítése,
- a pedagógusképzés és a pedagógus-továbbképzés kapcsolatának erősítése,
- a szakmai fejlődést segítő támogatórendszer kialakulásának ösztönzése/elősegítése.

5. A kutatás fogalmának értelmezése a Kutatótanár fokozathoz kötődően

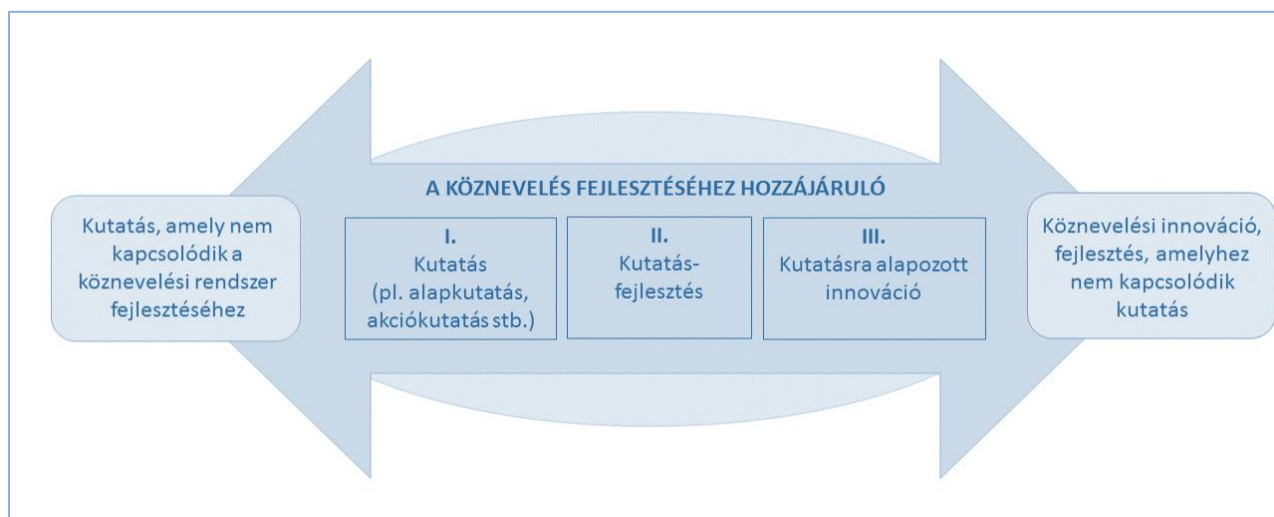
A Kutatótanár fokozat egyik legfontosabb célja a nevelés-oktatás eredményességének, méltányosságának és hatékonyságának emelése, ezáltal a köznevelési rendszer fejlesztése. Ezért annak a kutatásfogalomnak, amely meghatározza ezt a fokozatot, ebből a célból kell kiindulnia. A cél eléréséhez nyilvánvalóan szükségesek elméleti modellekre épülő tudományos kutatások, illetve más, a gyakorlat komplex problémáinak értelmezéséből induló kutatások (például gyakorlati kutatások, fejlesztésalapú kutatások, akciókutatások). Éppen ezért a Kutatótanár fokozat kapcsán kifejezetten cél, hogy sokféle megközelítésű kutatás kapjon támogatást, ugyanakkor minden kutatótanár munkájával szemben alapvető elvárás, hogy:

- céljával, eredményével járjon hozzá a magyar köznevelés fejlődéséhez,
- kutatási és az innovációs tevékenysége folyamatosan kapcsolódjon össze egymással, a két tevékenység szervesen hasson egymásra,
- kutatása – a választott kutatási megközelítés keretei mentén – feleljen meg a szakszerűségi, érvényességi és megbízhatósági kritériumoknak.

A kutatások sokfélesége (1. ábra) elsősorban abból adódik, hogy a választott kutatási megközelítésben milyen mértékben jelennek meg egyfelől a kutatás, másfelől az innováció arányai. A kutatási és innovációs tevékenység összekapcsolódásának számos módja támogatható a Kutatótanár fokozat megszerzésére irányuló eljárás keretében. Lényeges, hogy a kutatás értelmezési kerete (például akciókutatás, gyakorlati kutatás, alapkutatás) egyértelműen kifejeződjön, mert ennek alapján lehet meghatározni a kutatással szembeni szakszerűségi, érvényességi, megbízhatósági kritériumokat.

Az 1. ábrán az is jól látszik, hogy mi nem tartozhat a kutatótanárok kutatásainak körébe. Ezek egyrészt azok az (alap)kutatások, amelyek céljukkal és eredményeikkel semmilyen módon nem kapcsolódnak a köznevelés fejlődéséhez, másrészt pedig azok a köznevelésben megjelenő innovációk, fejlesztések, amelyek nem kapcsolódnak semmilyen kutatási folyamathoz, nem épülnek semmilyen korábbi kutatásra vagy nem követi őket későbbi, tényekre, adatokra alapozott kutatás.

1. ábra: A kutatótanárok kutatási tevékenységének elhatárolása

Az 1. ábrán látható három kategória nem egymástól markánsan elhatárolható típus, alapvetően hangsúlybeli eltérések vannak közöttük. Míg az első esetben a kutatási fókusz dominál, addig a többiben erősebb a fejlesztés, a köznevelést érintő innováció szerepe. A Kutatótanár fokozathoz kötődő elvárás – a köznevelés fejlesztéséhez való hozzájárulás – pedig közös eleme az értelmezésnek.

A kutatások közül az tekinthető a Kutatótanár fokozat szempontjából relevánsnak, ami témájában, eredményeiben magában foglalja a köznevelési intézmények, a köznevelés szereplőinek a köznevelésben alkalmazott bármely gyakorlathoz történő kapcsolódását. Ilyen kutatási téma lehet például a nevelőtestület gondolkodásának, szemléletmódjának változása a tanulásról, az iskola és a helyi társadalom együttműködésének gyakorlatáról, de ilyen lehet akár adott természettudományos jelenség kutatása és annak kapcsolódása a köznevelésben tanított tudástartalmakhoz, vagy bármely, a pedagógus köznevelésben történő foglalkoztatását megalapozó szakképzettségéhez illeszkedő kutatás, amely bár nem a köznevelésben tanított tartalmakhoz kapcsolódik, azonban közvetve hozzájárul a magyar köznevelés, és benne az adott pedagógus személyes fejlődéséhez.

A **kutatás-fejlesztés** során a kutatás és fejlesztés párhuzamossága vagy egymást követő jellege a jellemző, az alapkutatáshoz képest itt jelentősége van a tervezett fejlesztés megvalósításának. Például a tervezett fejlesztés eredményességének, hatásának vizsgálata is egy ilyen kutatás-fejlesztési lehetőség vagy egy pedagógiai fejlesztés folyamatos monitorozása, vagy egy pedagógiai fejlesztést megalapozó kutatás, vagy akár ezek kombinációja is. A kutatási eredmények erősen összekapcsolódnak a fejlesztéssel, ilyen lehet például a tanulók megismerésére vonatkozó értékelési eljárás kidolgozása, az értékelési eljárás eredményességének vizsgálata; vagy egy idegen nyelvi csereprogram hatásának vizsgálata az iskolára, a tanulók nyelvtanulására, a résztvevő pedagógusok személyes kompetenciáinak fejlődésére; vagy egy település intézményei közötti pedagógiai együttműködés fejlődésének monitorozása.

Az **innovációhoz kötődő kutatás** középpontjában a pedagógiai kísérletek, nevelési-oktatási pedagógiai módszertani elemek kutatásra alapozott ki- vagy továbbfejlesztése, vagy egy intézményi, akár településen belül több intézményt érintő helyi innováció reflektív elemzése, az intézményi, helyi vagy országos innovációs gyakorlat változásának elősegítése, követése állhat. Fontos, hogy az Útmutató – a pedagógia szakmai és a szaktudományos megfontolásokat érvényesítve – az innováció és fejlesztés között nem tesz lényegi különbséget, inkább egymásba fonódásukat, egymásra épülésüket hangsúlyozza, mindkét esetben az adott környezetben való újítást középpontba állítva. Az innovációs tevékenységben erősebb lehet a rendszerszerűség, az intézmény egészét érintő megújulás, a nyitottság az újításra és a helyi problémákra, a kihívásokra való tudatos reflektálás, az innováció megvalósításának, terjedésének tervezése. Ezért is jelenik meg a Kutatótanár fokozat háromdimenziós modelljében⁶, (lásd. 5.4.1. fejezet) a kutatótanár fő tevékenységeiben a kutatás mellett az innováció. A két fogalom (innováció és fejlesztés) kapcsolódását azonban jól mutatja, hogy sokszor egy konkrét, szűkebb céllal induló fejlesztésből (például egy új tanulási módszer, eszköz bevezetéséből) is válhat egy egész intézményt átható, komplex, több nevelési-oktatási területre kiterjedő intézményi vagy tantárgy-pedagógiai innováció. Ugyanakkor egy köznevelési intézményben, szakmai közösségben - amelyek innováció központúak - is megjelenhetnek kívülről érkező, jól körülhatárolható ideig és feltételek mellett zajló fejlesztések. Természetesen a kutatótanárok egyes tevékenységeinek szintjén a kisebb léptékű, jobban behatárolt keretek között zajló fejlesztések is meghatározó jelentőségűek lehetnek. Mindezek alapján, az innovációhoz kötődő kutatások kifejezés az innováció összetettségét, rendszerszerűségét, megvalósítási módját, valamint a tudásváltozásban játszott szerepét hangsúlyozza. Például, ha egy intézmény tényekre alapozott döntések után bevezet egy új programot, és vizsgálja annak nevelési-oktatási folyamatokra és pedagógiai intézményi módszerekre, intézményi és személyközi együttműködésre (összetettség) gyakorolt hatását (tanulásban játszott szerepe), akkor innovációhoz kötött kutatásról beszélünk. További példa lehet, amikor egy adott tantárgyon belüli módszertani újítás elterjedését, annak hatását vizsgálják a többi tantárgy oktatásában; vagy az iskolai digitális és info-kommunikációs fejlesztések alakulását, terjedését kutatják a nevelés, oktatás, a szakmai együttműködés területein.

⁶ A háromdimenziós tevékenységmodell (3D modell) a kutatótanár azon tevékenységeinek összefoglalása, amelyeket a Kutatótanár fokozatban az intézmény keretein belül vagy azon kívül, helyi, térségi, országos, nemzetközi szinten végez. A tevékenységmodell elemei a kutatás-innováció, a tudásmegosztás és a tudatos szakmai fejlődés. Ezek túlmutatnak a mindennapi nevelő-oktató munka feladatain.

6. A pedagógus életpálya Kutatótanár fokozata

A Kutatótanár fokozat a pedagógus életpálya rendszernek legmagasabb fokozata, amely a Pedagógus II. vagy a Mesterpedagógus fokozat megszerzését követően szerezhető meg. A pedagógus a Pedagógus II. és/vagy Mesterpedagógus fokozata megszerzése során bizonyította, hogy a köznevelési rendszer fejlődését kezdeményező módon és aktívan támogatja. Ha a pedagógus szeretne továbblépni, szakmai tevékenységében a kutatást, a vizsgálatokkal támogatott, követett fejlesztést fókuszba helyezni, akkor a feltételek teljesítését követően Kutatótanár fokozatba léphet.

A kutatótanár a munkaköri alapfeladatain túl a Kutatótanár besorolásának ötéves időtartama alatt olyan kutatási, illetve K/KF/I tevékenységet folytat, amelynek eredményei, s azok másokkal történő megosztása segíti a kutatótanár munkaköréhez, köznevelési feladatellátásához kapcsolódó pedagógiai gyakorlatának és kutatási eredményeinek megismerését. Támogatja saját személyes és a saját intézménye pedagógusainak vagy a pedagógusok még szélesebb körének szakmai fejlődését helyi, országos vagy akár nemzetközi szinten. Erősíti a köznevelési intézményi pedagógiai vagy szaktudományos gyakorlat, valamint a tudományos kutatások közötti kapcsolatokat, segíti a pedagógiai jellegű vagy a köznevelésben alkalmazott szaktudományokhoz kapcsolódó tudományos eredmények alkalmazását a pedagógiai gyakorlatban.

A kutatótanár köznevelési rendszerben betöltött szerepe

- Elősegíti a kutatásalapú szemlélet erősödését a köznevelési rendszerben, a köznevelési intézményekben. Támogatja a köznevelési intézményeket a mindennapi gyakorlatra épülő pedagógiai jelenségek, problémák tényeken alapuló feltárásában, hozzájárulva ezzel a tényeken alapuló fejlesztéshez.
- Rendszeresen végez a köznevelés eredményességét szolgáló K/KF/I tevékenységet, pedagógiai, tantárgy-pedagógiai újítások érdekében kutatásokat kezdeményez. Kutatását, kutatással támogatott fejlesztését, innovációját önállóan vagy kutató-, fejlesztőcsoporton belül végzi. Támogatja kollégáit a kutatások, a vizsgálatok megtervezésében, lebonyolításában, értékelésében.
- A helyi kutatási és fejlesztési eredményeket terjeszti és népszerűsíti tágabb körben: országos vagy akár nemzetközi szinteken is. Rendszeresen kapcsolatot tart a pedagógusszakma és a tudományos közösségek egyes szereplőivel.
- Szerepet vállal a köznevelési intézmények, a felsőoktatási intézmények, a felhasználók (szülők, szakmai szervezetek, civil szervezetek) és az intézményfenntartók közötti együttműködésben.
- A köznevelési rendszer, a pedagógia, a neveléstudomány, az adott tantárgyhoz kapcsolódó elméleti és alkalmazott kutatások valamely általa választott területén/területein tájékozott, ezt vagy ezeket rendszeresen elemzi és értelmezi a köznevelési, vagy egyéb tudományos terület szereplői számára.

6.1. A kutatótanár feladatai, tevékenységei

A kutatótanár által választható feladatok

- K/KF/I feladatok végzése egyénileg vagy csoportokban,
- K/KF/I projektek, pályázatok tervezése vagy tervezésében való részvétel,
- olyan K/KF/I eredmények elérése, amelyek hozzájárulhatnak elsősorban a köz- vagy felsőoktatási, felnőttképzési vagy szakképzési tanulási–tanítási–nevelési gyakorlat eredményességéhez,
- K/KF/I tevékenységnek és saját eredményeinek pedagógusok, kutatók szélesebb körével történő megosztása változatos formákban, például szakmai közösségekben, szakmai fórumokon, képzéseken, konferenciákon, publikációkkal,
- a K/KF/I tevékenységéhez kapcsolódó szakmai kommunikációban való aktív részvétel, tapasztalatcsere hazai vagy nemzetközi fórumokon,
- a köznevelési rendszerben a K/KF/I tevékenységéhez kötődő egyéni, kollektív és kölcsönös tanulási folyamatok kezdeményezése, támogatása.

A kutatótanár kötelezettségei

A Kutatótanár fokozatba sorolt pedagógus a Kutatóprogram megvalósításának öt éves időszakában köteles ellátni a Kutatóprogramban rögzített K/KF/I feladatait, valamint köteles eredményeinek, tapasztalatainak megosztására az intézményével és a tágabb szakmai közvéleménnyel legalább a hatályos szabályozásnak megfelelő időkeretben, valamint a Kutatóprogram megvalósításának legkésőbb az ötödik, megújítási eljárásban részvétel esetén a negyedik évben köteles a program eredményeit, tapasztalatait összefoglaló záró kutatási beszámoló készítésére.

A kutatótanár feladataihoz kapcsolódó, a Kutatóprogram összeállítását orientáló lehetséges tevékenységek – amelyek nem alkotnak zárt rendszert – mellett további hasonló tevékenységek megvalósítására is lehetőség van. A felsorolt tevékenységek fakultatív jellegűek, az adott pályázat szempontjából adekvát tevékenységeket kell végezni a Kutatótanár besorolás öt éves időtartama alatt.

K/KF/I feladatok rendszeres végzése egyénileg vagy csoportokban:

- a köznevelést fejlesztő céllal alapkutatást, gyakorlati kutatásokat, akciókutatásokat, tanórák vagy foglalkozások elemzésére irányuló kutatásokat végez,
- pedagógiai, tantárgy-pedagógiai fejlesztéseket megalapozó, azokat követő kutatásokat végez (például módszertani és eszközfejlesztések),
- innovatív programok, módszerek, eszközök bevalásával foglalkozó kutatásokat végez,
- a köznevelési rendszer kérdéseivel, problémáival, jelenségeivel kapcsolatos feltáró-értelmező kutatásokat végez,
- a gyermekek/tanulók, szülők, pedagógusok, illetve a helyi társadalom világának megismerését szolgáló feltáró-értelmező kutatásokat végez,
- összehasonlító vizsgálatokat végez.

K/KF/I projektek, pályázatok tervezése vagy tervezésében való részvétel, adott kutatási, kutatási-fejlesztési tevékenységek koordinálása:

- a szakterületével, tantárgyával, fejlesztési területével összefüggő kutatási problémákat fogalmaz meg, tár fel, elemez,
- kutatásokat, kutatás-fejlesztéseket tervez, javaslatokat, ajánlásokat fogalmaz meg a kutatás, kutatás-fejlesztés tervére,
- diagnosztizál, vizsgálatokat végez, kutatási eljárásokat, módszereket, elemzési szempontokat adaptál, dolgoz ki, fejleszt, továbbfejleszt,
- eredményeket elemez, értékeli, megoldási alternatívákat, fejlesztési és továbblépési javaslatokat fogalmaz meg.

Olyan K/KF/I eredmények elérése, amelyek hozzájárulhatnak a tanulási–tanítási–nevelési gyakorlat eredményességéhez:

- a gyakorlat számára közvetlenül hasznosítható pedagógiai vagy egyéb, a saját, a köznevelési intézményében alkalmazott szakképzettségével összefüggésben az adott diszciplínához, természeti vagy társadalmi jelenséghez kapcsolódó kutatási-fejlesztési eredményeket ér el,
- pedagógiai, tantárgy-pedagógiai, a köznevelés területének problémáit értelmező tudományosan megalapozott eredményeket ér el,
- a köznevelési intézményben a pedagógus munkakör betöltéséhez szükséges szakképzettségével összefüggésben kutatási, vizsgálati eszközöket, módszereket készít, próbál ki (például diagnosztizáló kérdőív),
- szakterületével, fejlesztési területével összefüggő pályázati, illetve projekteredményei vannak,
- a felsőoktatási intézményben is foglalkoztatott kutatótanárok esetén témavezetés, Országos Tudományos Diákkörre való felkészítés.

A K/KF/I tevékenység eredményeinek másokkal történő megosztása változatos formákban:

- szakmai publikációkat ír magyar vagy idegen nyelven,
- szóbeli szakmai tudásmegosztást végez magyar vagy idegen nyelven
- informális tudásmegosztást végez az intézményéhez vagy más szakmai közösségeihez kötődően,
- ismeretterjesztő, népszerűsítő munkákat készít,
- szakmai képzésekbe, továbbképzésekbe bevonja az aktuális és saját kutatási-fejlesztési eredményeit,
- a kutatott témájához kapcsolódóan a legújabb kutatási eredményeket, kérdéseket érvényesíti, tudományos, kutatási-innovációs tevékenységéhez a tehetséges diákok számára kapcsolódási lehetőséget biztosít.

K/KF/I tevékenységéhez kapcsolódó szakmai kommunikációban való aktív részvétel, tapasztalatcsere hazai és nemzetközi fórumokon, projekteken:

- K/KF/I tevékenységei során más, a kutatói tevékenységet magas színvonalon végző kutatókkal együttműködik, részt vesz kutató teamben,
- együttműködik doktori iskolával, doktori K/KF/I projektekkel,

- együttműködik a felsőoktatási intézmény szereplőivel K/KF/I projektekben,
- szakmai kommunikációt, szervező tevékenységet folytat,
- szakmai projekteket, pályázatokat kutatási-fejlesztési szempontból véleményez, értékkel.

A köznevelési és felsőoktatási ágazatban a K/KF/I tevékenységhez kötődő egyéni, kollektív és kölcsönös tanulási folyamatokat kezdeményez, támogat, így különösen:

- a kollégái kutatómódszertani felkészültségét támogatja,
- kutatási tevékenységet, témavezetést, konzultációt végez,
- intézményi kutató-fejlesztő, innovációs műhelyeket szervez,
- intézményi változásokat, tényeken alapuló elemzéseket végez,
- új K/KF/I eredményeket, szakirodalmakat oszt meg, elemez az intézményen belül,
- szakmai közösségekben rendszeresen részt vesz, tapasztalatot oszt meg,
- diákjait felkészíti tudomány-népszerűsítő és/vagy kulturális tevékenységre,
- kutatás alapú tanulást tervez, szervez a saját pedagógiai munkája során,
- a felsőoktatás és a munka világával való együttműködést kezdeményez kutatási-fejlesztési projektekhez kötődően.

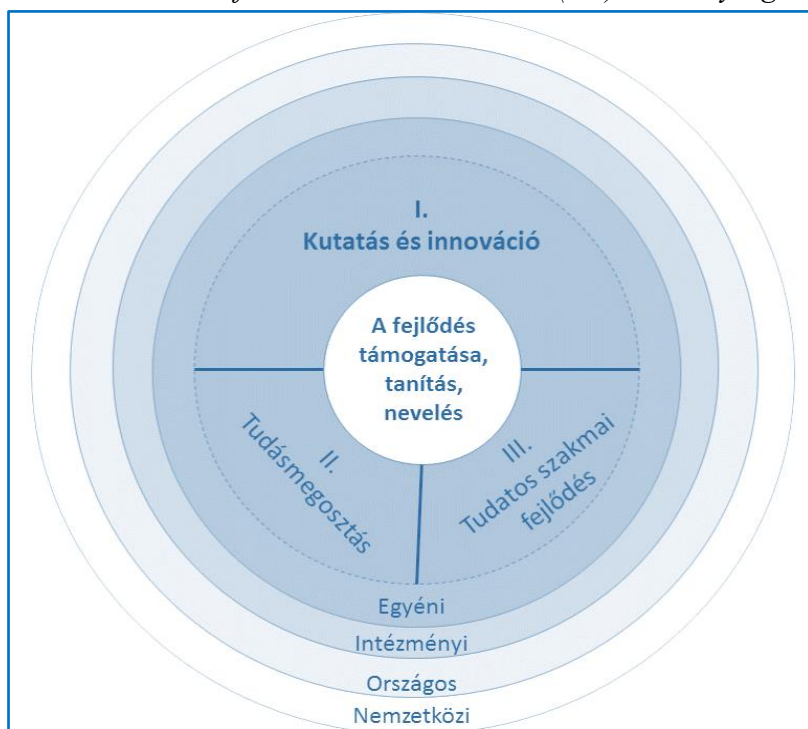
6.2. A kutatótanár kompetenciái - a háromdimenziós tevékenységmodell

A Kutatótanár fokozat kompetenciarendszerének⁷ (1. táblázat) alapja a háromdimenziós tevékenységmodell (2. ábra). A kutatótanár szakmai munkájának leghangsúlyosabb része továbbra is a gyermekek, a tanulók és a pedagógustársak fejlődésének támogatása, a nevelés és az oktatás.

A kutatótanári kompetenciák alapvetően a Kutatótanár pályázat megírásában és annak megvalósításában játszanak szerepet. E kompetenciák a kutatótanárok esetében a különböző pályázati ciklusok alatt és azokat követően is folyamatosan fejlődnek, változnak. Kutatótanárrá váláskor az alább felsorolt kompetenciák teljes köre még nem várható el a pályázótól. Ugyanakkor az e kompetenciák alapján történő önértékelés segíthet a szakmai fejlődés céljainak, módjának megfogalmazásában, valamint a pályázati ciklus végén az eredmények elemzésében.

⁷ A Kutatótanár fokozat eléréséhez szükséges kompetenciák meghatározása a TÁMOP-3.1.5/12-2012-0001 „Pedagógusképzés támogatása” című kiemelt projekt keretében „A pedagógusminősítési rendszer kiegészítése, kipróbálása és korrigálása” című kutatás során történt meg. A kutatásban részt vevő mintegy 1200 pedagógus és szakértő több hónapon keresztül, gyakorlatban történő kipróbálás eredményeképpen alakította ki a Kutatótanár fokozat elérését szolgáló pedagógusminősítési eljárás lépéseit, az értékelés szempontrendszerét, valamint a fokozat elérésének feltételrendszerét. A kompetenciarendszer kialakítása során a kutatásban közreműködő neveléstudományi szakemberek kiemelt figyelmet fordítottak a pedagóguskompetenciák és a Kutatótanár fokozat tudásrendszerének összhangjára.

2. ábra: A Kutatótanár fokozat háromdimenziós (3D) tevékenységmodellje

1. táblázat: A kutatótanár kompetenciái

Ismeret, tudás	– Ismeri szaktudománya, valamint a neveléstudomány és társtudományainak (pszichológia, fejlődéslélektan, szociológia, antropológia) főbb hazai és nemzetközi kutatási trendjeit, eljárásait és módszereit. – Ismeri a kutatási eredmények rendszerbe ágyazásának folyamatait, a rendszerszintű fejlesztések módszertanát. – Ismeri a gyermekekkel, tanulókkal és a pedagógusokkal végzett vizsgálatok, kutatások etikai elveit. – Rendelkezik szakmájához és Kutatótanár pályázatához kapcsolódó fejlesztési elképzelésekkel, és ismeri az azokat megalapozó főbb kutatási eredményeket. – Ismeri az infokommunikációs technológia lehetőségeit kutatásai, vizsgálatai segítésére.
Képességek	– Képes felelősségteljesen, együttműködésben vagy vezetőként részt venni intézményi, regionális, országos, nemzetközi kutatási, kutatási-fejlesztési projekteken, ezek megtervezésében, lebonyolításában és a kapott adatok értelmezésében, értékelésében. – Képes a mindennapi gyakorlatból eredő jelenségek, problémák felismerésére, azok kutatási kérdéssé formálására. – Szakmai konzultáció alapján vagy szakmai együttműködésben képes a kutatási és fejlesztési folyamatok és az adekvát kutatási eszközrendszer megtervezésére, az adatok szakszerű feldolgozására, elemzésére. – Képes a tervezett kutatásban megjelölt módszerek, eszközök szakszerű alkalmazására, vizsgálataiban az érvényesség és megbízhatóság biztosítására.

	– Képes az infokommunikációs technológia adatelemzést támogató lehetőségeinek magabiztos alkalmazására. – Képes a K/KF/I eredmények megosztására, szakmai publikációk írására, szakmai fórumokon, konferenciákon, képzéseken való előadások stb. tartására. – Képes a K/KF/I eredményeit és mások eredményeit a hétköznapi pedagógiai gyakorlat számára is felhasználóbarát módon közvetíteni, a gyakorlatban való érvényesülését elősegíteni. – A pedagógusi munkát meghatározó törvényi és társadalmi kérdéseket, feladatokat sematizálja, elemzi, és ezek tapasztalatait kutatásai során felhasználja. – K/KF/I eredményeket képes saját és intézménye pedagógiai gyakorlatának és tágabb környezetének fejlesztéséhez felhasználni. – Képes új szempontok alapján megközelíteni K/KF/I kérdéseket.
Attitűdök	– Elfogadja és érvényesíti, hogy minden fejlesztés, innováció, tudásmegosztás, önfejlesztés tényekre, kutatási eredményekre és önelemzésre épül. – Tevékenységét a tények elemzésén alapuló folytonos megújulás, az újítás-fejlesztés igénye jellemzi. – Nyitott a nem formális és informális szakmai tanulást támogató tevékenységekben való aktív részvételre, továbbá a kollégáktól, a tanulóktól és a partnerektől (például kutatótársak), illetve a sajátjától eltérő szakterületektől való tanulásra. – Nyitott a pedagógiai kísérletezésre, a konvencionálistól eltérő megoldásokra, – Proaktívan viszonyul a kockázatok kezeléséhez és kezdeményezően viselkedik az intézményi, helyi fejlesztésekben, innovációkban. – Fontosnak tartja, hogy szakmai környezetét is felelősségteljesen ellássa a legfrissebb K/KF/I eredményekkel.

I. Kutatás-innováció⁸

A kutatótanár nevelő-oktató, valamint egyéb kutatói munkája során, továbbá mások tevékenységeiben felismeri és értelmezi azokat a pedagógiai helyzeteket, vagy az általa vizsgált tudományterületen azokat a problémákat, kutatásra alkalmas területeket, amelyek kutatást, beavatkozást, tényekre alapozott fejlesztést kívánnak. A kutatótanár tehát a köznevelés rendszerének fejlesztése érdekében tantárgy-pedagógiai, szaktudományi vagy pedagógiai kutatásokat végez, bekapcsolódik már megvalósítás alatt álló kutatásokba. A kutatások lehetnek alapkutatások, alkalmazott kutatások, gyakorlatorientált kutatások, fejlesztésalapú kutatások, de minden esetben lényeges a kutatás és fejlesztés folyamatainak egymást erősítő jellege, azok eredményeinek felhasználása, megosztása a pedagógiai gyakorlatban.

⁸ A kutatás-innováció a háromdimenziós tevékenységmodell egyik eleme. Olyan tevékenység, amelynek során tanító, nevelő és fejlődést segítő munkájában, valamint mások tevékenységeiben a kutatótanár felismeri, vizsgálja és értelmezi azokat a pedagógiai helyzeteket, amelyek kutatást, beavatkozást, tényekre alapozott fejlesztést kívánnak.

II. Tudásmegosztás⁹

A kutatótanár nevelő, nevelő-oktató és fejlődést segítő munkájában kollégái, szakmai közössége és a szakmai érdeklődők számára bemutatja kutatási eredményeit reflektál azokra, és bemutatja az azok eredményeire építő bevált gyakorlatait, fejlesztéseit. Ezeket különböző módokon és fórumokon teszi hozzáférhetővé, például részt vesz szakmai rendezvényeken, műhelyekben, konferenciákon, pályázati programokban tevékenykedik, publikál, közreműködik pedagógusképzésben, pedagógus-továbbképzésben. A kutatási és fejlesztési tapasztalatokat, eredményeket akár országos vagy nemzetközi szinten is megosztja. A hozzá forduló pedagógustársainak, diákjainak legjobb tudása szerint szakmai segítséget ad kutató, innovációs munkájukban, lehetőség és igény szerint bevonja őket az intézményi fejlesztő-, kutatómunkába.

III. Tudatos szakmai fejlődés¹⁰

A kutatótanár esetében a szakmai fejlődés önvezérelt. A pedagógus képes felismerni hiányosságait, fejlesztendő területeit, kijelölni önmaga számára a fejlődés irányát és reflektálni a fejlődési folyamatra. Nevelő-oktató és fejlődést támogató munkájában rendszeresen tájékozódik a hazai, nemzetközi szakirodalomban, igény és lehetőség szerint formális képzésen vesz részt (például továbbképzéseken, doktori képzésben), konferenciákon vesz részt, nyomon követi szakterületének főbb kutatásait, új kutatási-innovációs eredményeit.

Elemzi és értékeli kutatókompetenciáit, tudatosan fejleszti kutatási, kutatási-fejlesztési kompetenciáit annak érdekében, hogy kutatóprogramjában érvényes és megbízható vizsgálatokat végezzen.

A fenti tevékenységeket a kutatótanár saját intézményén túlmutató hatással végzi.

A Kutatótanár fokozatba lépéskor és a Kutatóprogram megvalósítása során a háromdimenziós tevékenységmodell tevékenységei nem egyenlő arányban lesznek jelen (ez nem is elvárás), melynek oka az intézményi és más szakmai közösségek szükségletein túl a pedagógusok személyes érdeklődése, preferenciája és tudása is lehet.

Fontos, hogy e tevékenységek nem jelentenek gyökeresen új feladatokat a kutatótanár számára, mert e tevékenységek elemi szintű végzése szükséges már a Pedagógus II. fokozatban elvárt kompetenciák esetén is, emellett – más hangsúllyal és elvárással ugyan – de szintén megjelennek a Mesterpedagógus fokozat tevékenységei között is (vö.: *négydimenziós tevékenységmodell*¹¹).

⁹ A tudásmegosztás a háromdimenziós tevékenységmodell egyik eleme. Tapasztalatok, eredmények, bevált jó gyakorlatok bemutatása, terjesztése és reflektálása a szakmai érdeklődők számára különböző módokon és fórumokon.

¹⁰ A tudatos szakmai fejlődés a háromdimenziós tevékenységmodell egyik eleme. Olyan folyamatos, tervezett, élethosszig tartó tevékenységek összessége, melyek fejlesztik a pedagógus tudását, képességeit, attitűdjét, szakértelmét annak érdekében, hogy ezzel hozzájáruljon szakmai közössége és tanulói fejlődéséhez.

¹¹ A négydimenziós tevékenységmodell (4D modell) a mesterpedagógus azon tevékenységeinek összefoglalása, amelyeket a Mesterpedagógus fokozatban az intézmény keretein belül vagy azon kívül, helyi, térségi, országos, nemzetközi szinten végez. Ezek a tevékenységek minden mesterpedagógusi tevékenység esetében azonosak, és mindegyik esetén elvártak. A tevékenységmodell elemei a fejlesztő-újító, a tudásmegosztó-segítő, a feltáró-elemző, valamint a tudatos szakmai fejlődésre irányuló tevékenységek. Ezek túlmutatnak a mindennapi nevelő-oktató munka feladatain.

7. A Kutatótanár pályázati és megújítási eljárás általános folyamata – a minősítés folyamata

A kutatótanárok pedagógusminősítési folyamatát a fejezetben négy szakaszra bontva mutatjuk be. E szakaszok a következők:

- 1) a Kutatótanár fokozat megszerzése,
- 2) a Kutatóprogram megvalósítása,
- 3) a Kutatótanár pályázat megújítása,
- 4) az újabb Kutatóprogram megvalósítása.

7.1. A Kutatótanár fokozat megszerzése

7.1.1. Jelentkezés a Kutatótanár fokozat megszerzésére, az eljárásba való bekerülés feltételei

A kutatótanár-jelölt a minősítés évét megelőző év március 31-ig továbbítja a pályázati vagy megújítási eljárásba való jelentkezését - aláírással hitelesített jelentkezési lapjának két példányban történő benyújtásával - az igazgató részére, igazgató jelentkezése esetén a fenntartó képviselőjének részére.

A jelentkezés feltételei:

– A Kutatótanár fokozatot célzó pályázati eljárás esetében

Pedagógus II. vagy Mesterpedagógus fokozatú pedagógus, aki

- munkaköre ellátásához szükséges végzettséghez és szakképzettséghez kapcsolódó szakterületen szerzett tudományos fokozattal, vagy 1984. szeptember 1-je után szerzett egyetemi tudományos fokozattal (dr. univ.) rendelkezik,
- legalább tizennégy év szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- rendszeres szakmai publikációs tevékenységet folytat.

– Kutatótanár fokozat meghosszabbítását célzó megújítási eljárás esetében

Kutatótanár fokozatban lévő pedagógus, aki

- a Kutatóprogram-megvalósítás 4. évében tart,
- munkaköre ellátásához szükséges végzettséghez és szakképzettséghez kapcsolódó szakterületen szerzett tudományos fokozattal, vagy 1984. szeptember 1-je után szerzett egyetemi tudományos fokozattal (dr. univ.) rendelkezik,
- rendszeres publikációs tevékenységet folytat.

A rendszeres publikációs tevékenység igazolása során a jelöltnek egy külön dokumentumban szükséges feltüntetni a jelentkezéstől számított 7 évre visszamenőleg a legalább 4 publikációt, publikációs tevékenységet.

A publikációs tevékenységek sokfélék lehetnek, így azok produktumai is szélesen értelmezendők, pl.:

- kutatási, vizsgálati, elemzési szempontsorok, problémaértelmezések;
- nemzetközi, hazai szakirodalmi összegzések;
- kutatási, fejlesztési, vizsgálati, diagnosztizáló módszerek, eljárások, eszközök leírásai;
- adatfelvételek eredményei, feldolgozott adatok;
- esettanulmány, esetleírás;

- innovációk, kísérleti, fejlesztési programok leírása, az eredmények elemzése;
- kutatási, fejlesztési vagy reflektív napló, kutatói feljegyzések, a pedagógiai gyakorlat reflexiói;
- saját művészeti alkotások;
- alkotó tevékenység tervei, leírásai, vizuális rögzítése, elemzése;
- találmányhoz kapcsolódó dokumentáció, produktum;
- monográfia, tanulmánykötet, tanulmány, folyóiratcikk, esszé, absztrakt publikálása hazai és/vagy nemzetközi szinten;
- K/KF/I tevékenység megvalósulásához kötődő produktumok: absztrakt konferenciára jelentkezéshez; szakmai előadás, digitális prezentáció;
- A diákok kutatói, tudományos szemléletének formálásához kötődő produktumok: diákkutatói programok terve; országos és/vagy nemzetközi - diákok vagy intézmények együttműködésre épülő - kutatási projektek.

A négy produktumnak nem kell ugyanabba a csoportba tartoznia. A produktumoknak dokumentálnak, az adott szakmai körben és/vagy azon túl hozzáférhetőnek kell lenniük. A négy produktum közül egynek lektorált dokumentumnak kell lennie (lektorált alatt értendő: vagy lektorált folyóiratban történő megjelenés, vagy két független bíráló által minősített szakmai folyóiratban, kötetben, konferencián, online felületen stb. történő megjelenés).

Eljárásba történő bekerülés

A jelentkezéskor feltöltött adatok alapján az OH vizsgálja az eljárásba való bekerülés feltételeinek való megfelelést. A minősítést megelőző év június 30-ig az OH informatikai felületén, valamint az eljárásban érintetteknek és intézményeiknek küldött e-mailben ad tájékoztatást az adatok megtekintésének módjáról, a pedagógusminősítési eljárással kapcsolatos további feladatokról, határidőkről (pl. eljárási díj fizetésének kötelezettségéről).

A pedagógusminősítési eljárás teljes folyamatában a kapcsolattartás elektronikus úton történik a minősítésben résztvevő és az Oktatási Hivatal, valamint a bíráló bizottság között.

7.1.2. A Kutatótanár pályázat elkészítése és feltöltése – a pályázat dokumentumai

A pályázati és megújítási eljárás a Kutatótanár pályázat elkészítésével indul.

A Kutatótanár pályázat az alábbi részekből áll:

1. eredetiségnyilatkozat
2. szakmai önéletrajz
3. szakmai életút bemutatása és elemzése
4. kiemelt publikációk listája
5. ajánlások
6. bemutatóportfólió
7. kutatóprogram
8. együttműködési megállapodás

Eredetiségnyilatkozat		Annak igazolása, hogy a Kutatótanár pályázatban szereplő dokumentumok a pedagógus saját, önálló munkái, a felhasznált más forrásokra pontos forrásmegjelöléssel hivatkozik.
Szakmai önéletrajz		Online felületen kitöltendő űrlap, amelyben a kutatótanár-jelölt megadja személyi adatait, végzettségeit, eddigi munkahelyeit, felsorolja legfontosabb szakmai tevékenységeit.
Szakmai életút bemutatása és elemzése		Összefüggő írásmű, amelyben a kutatótanár-jelölt összegző igénytel bemutatja szakmai életútjának legfontosabb állomásait, szakmai fejlődésének ívét, értékeli szakmai tevékenységeit a kutatótanár háromdimenziós tevékenységmodellje mentén. Megújítási eljárás esetén az elemzés kötelező melléklete három-öt db dokumentum, amelyek igazolják a pedagógus tevékenységeit, alátámasztják állításait.
Kiemelt publikációk listája		A kutatótanár-jelölt publikációs tevékenységből az általa kiválasztott 4 publikáció, amelyet a Kutatótanár fokozat elérésére való alkalmasság igazolására a legfontosabbnak ítél.
Ajánlások		Az ajánlások között kötelezően szerepelnie kell egy igazgatói ¹² és egy intézményen belüli pedagógustárs szakmai ajánlásának. A kutatótanár-jelölt pályáját vagy pályájának egy adott szakaszát, adott tevékenységét értékelő, véleményező ajánlások. A jelöltnek módja van további vélemények, reflexiók, ajánlások feltöltésére.
Bemutatóportfólió	Bemutatóportfólió (4-6 db dokumentum)	A kutatótanár-jelölt pályájának legfontosabb eredményeit bemutató, kutatószintű tevékenységeit igazoló, a szakmai életút vagy – megújítási eljárás esetében - az előző Kutatóprogram elemzését alátámasztó, egyénileg kiválasztott dokumentumok gyűjteménye. Céltudatos, az értékelési folyamathoz készített válogatás, nem tartalmazza a teljes pedagógiai életút összes kiemelkedő dokumentumát. A szakmai életút perspektívájából vagy az előző Kutatóprogram tevékenységei révén mutatja be a Kutatótanár fokozatnak való megfelelést a háromdimenziós tevékenységmodell mentén: – tudatos szakmai fejlődés, – feltáró-elemző tevékenység, – fejlesztő-újító tevékenység, – tudásmegosztó-segítő tevékenység. A bemutatóportfólió tartalmazhatja továbbá a pedagógus szakmai tevékenysége által érintettek visszajelzéseit, véleményét is.

¹² Igazgató esetén fenntartói ajánlást kell kérni, a sok tagintézménnyel rendelkező intézmények esetén a közvetlen felettes ajánlására van szükség.

Kutatóprogram		Megújítási eljárás esetén a korábbi kutatóprogram eredményeinek bemutatása, igazoló dokumentumai.
	Összegző elemzés, reflexió	A bemutatott portfólióba feltöltött dokumentumokat kísérő, indoklást adó, összegző-elemző-reflektáló igényű írásmű. Középpontjában a pedagógus szakmai fejlődésének folyamata és eredményei, valamint további fejlődésének lehetőségei állnak. Megújítási eljárás esetén az összegző elemzés helyett záró kutatási beszámoló készítése szükséges.
	Általános terv¹³	A pályázó jövőre vonatkozó szakmai terve, amely a Kutatóprogram megvalósításának teljes idejére – azaz 5 évre – vonatkozóan a háromdimenziós tevékenységmodell alapján tartalmazza a fő célkitűzéseket indoklással, valamint az egyes szakaszokra vonatkozó részterveket (tervezett tevékenységek, várható produktumok, eredmények). Tartalmazza azt is, hogy e célok eléréséhez a kutatótanár-jelölt milyen utakat, tevékenységeket, eredményességi mutatókat, feltételeket, együttműködéseket, tudásmegosztást tervez, ütemez.
	Részterv	Az első belátható időszakra (egy-három év) szóló részterv, amely részletesen tartalmazza a részcélokat, a folyamattervet (konkrét tevékenységek, határidők, produktumok, sikerkritériumok, önértékelés).
Együttműködési megállapodás		A Kutatóprogram elkészítésekor a szakmai egyeztetési folyamat során keletkező dokumentum, melyben a pedagógus, az igazgató (ha a jelölt igazgató, akkor a fenntartó ¹⁴) és a külső szakmai partner kinyilvánítja együttműködési szándékát a Kutatóprogram megvalósításáról.

Amennyiben a pályázó vezető¹⁵ beosztásban van, pályázatához csatolja a foglalkoztatási jogviszony fennállásáról szóló munkáltató igazolást is.

1. táblázat: Dokumentumok az eljárások típusa szerint

Dokumentum megnevezése	Kutatótanár fokozatot célzó pályázati eljárás	Kutatótanár fokozatot meghosszabbítását célzó megújítási eljárás
Eredetiségnyilatkozat	Kötelező	Kötelező
Szakmai önéletrajz	Kötelező	Kötelező

¹³ Azok a kutatótanár-jelöltek, akik nyugdíj előtt állnak, ezért várhatóan nem töltik ki a Kutatóprogram megvalósításának öt éves időszakát, szintén öt évre kell, hogy megtervezzék tevékenységeiket, hiszen előre nem tudható biztosan a nyugdíjba lépés időpontja. A tervezés során figyelembe kell venniük a nyugdíjba vonulás várható időpontját, és ehhez igazodva szükséges megtervezniük a tevékenységeket. A programjuk lényegi elemeit érdemes a várható nyugdíjazási időpont előtti időszakra megtervezni, az azt követő időszakban pedig inkább az eredmények értékelésére, a tudásmegosztásra fektetni a hangsúlyt a tervben.

¹⁴ A sok tagintézménnyel rendelkező intézmény esetén, például szakszolgálat, a közvetlen felettes írja alá az együttműködési megállapodást.

¹⁵ A vezetői megbízások körét a Púétv. vhr. 1. melléklete tartalmazza.

Szakmai életút bemutatása és elemzése	Szakmai életút bemutatása és elemzése	Kötelező	Kötelező
	3-5 db igazoló dokumentum	Szabadon választott A plusz dokumentumok további szempontok értékelését segíthetik a szakértők számára. A bemutatóportfólió mellékleteként a teljes életút dokumentumaiból válogathat a kutatótanár-jelölt. A mellékletek megléte vagy hiánya nem befolyásolja az eljárás eredményét.	Kötelező A szakmai életút dokumentumai itt elválnak a bemutatóportfólióba feltöltendő dokumentumoktól.
Ajánlások		<i>Jelenlegi vezető és pedagógustárs ajánlása kötelező.</i> Minden egyéb személy ajánlásának feltöltése szabadon választott.	<i>Jelenlegi vezető és pedagógustárs ajánlása kötelező.</i> Minden egyéb személy ajánlásának feltöltése szabadon választott.
Bemutatóportfólió	Bemutató-portfólió (4-6 db dokumentum)	Kötelező A szakmai életút egészéből kerülhetnek bele a kutató szintű tevékenységeket bemutató dokumentumok.	Kötelező Az előző 5 éves program bemutatásához szükséges dokumentumokat kell feltölteni.
	Összegző elemzés, reflexió	Kötelező	Nem része a feltöltendő pályázatnak.
	Záró kutatási beszámoló	Nem része a feltöltendő pályázatnak.	Kötelező
	Kiemelt publikációk listája	Kötelező	Kötelező
Kutató-progra	Általános terv	Kötelező	Kötelező
	Részterv	Kötelező	Kötelező
	Rövid összefoglaló	Kötelező	Kötelező
Együttműködési megállapodás		Kötelező	Kötelező
Munkáltatói igazolás ¹⁶		Vezető esetén kötelező	Vezető esetén kötelező

7.1.3. A Kutatótanár pályázat dokumentumainak részletes ismertetése

7.1.3.1. Eredetiségnyilatkozat

Annak igazolása, hogy a Kutatótanár pályázatban szereplő dokumentumok a pedagógus saját, önálló munkái, a felhasznált más forrásokra pontos forrásmegjelöléssel hivatkozik. Fontos, hogy a Kutatópályázatba feltöltendő eredetiségnyilatkozat tartalma eltér a Pedagógus I., illetve Pedagógus II. fokozat megszerzése során feltöltött eredetiségnyilatkozattól, ezért mindenképpen a jelen útmutatóban található mintát kell használni a pályázat készítésekor.

(Az eredetiségnyilatkozat mintáját lásd: Mellékletek: Eredetiségnyilatkozat.)

7.1.3.2. Szakmai önéletrajz

A kutatótanár-jelölt a szakmai önéletrajzában megadja személyes adatait, végzettségeit, eddigi munkahelyeit, legfontosabb szakmai tevékenységeit, publikációit. A szakmai önéletrajz célja, hogy a pályázó hitelesen feltüntesse a minősítéshez szükséges adatait, és röviden, felsorolásszerűen bemutassa eddigi szakmai tevékenységét. A szakmai önéletrajz űrlapot a Kutatótanár pályázat feltöltésekor online kell kitölteni.

A szakmai önéletrajz fő elemei:

- személyes adatok (név, cím, telefonszám, e-mail, születési hely és idő)
- tanulmányok (végzettségek, szakképzettségek, szakképesítések, továbbképzések)
- szakmai tapasztalat (munkahelyek, végzett tevékenységek)
- személyes készségek (idegennyelv-ismeret, számítógép-felhasználói készségek, támogatói-vezetői készségek)
- publikációs tevékenység
- személyes készségek (idegennyelv-ismeret, számítógép-felhasználói készségek, vezetői készségek)
- kiegészítő információk (konferencia-előadások, díjak és kitüntetések)

Különösen fontos, hogy a Kutatótanár fokozatra pályázó pedagógus minden olyan végzettséget, szakképzettséget, tevékenységet, szakmai és kutatói feladatot megadjon szakmai önéletrajzában, amely a kutatótanár háromdimenziós tevékenységmodelljéhez kapcsolható, azaz a pályázó kutatási-innovációs, tudásmegosztó tevékenységéhez, illetve tudatos szakmai fejlődéséhez köthető (3D tevékenységmodell). Kiemelt szerepe lehet az idegennyelv-ismeretnek, az annak alkalmazását igazoló dokumentumoknak, valamint a publikációk szakszerűen összeállított listájának.

7.1.3.3. A szakmai életút bemutatása és elemzése

Ennek a dokumentumnak a célja a pályázó szakmai, kutatói életútjának elemzése annak érdekében, hogy bizonyítsa rátermettségét a kutatótanári tevékenységekre.

A *szakmai életút* elemzésében (6-10 oldal) a jelölt bemutatja és elemzi szakmai, kutatói fejlődését a saját intézményi környezetében, annak történetében, a köznevelésben betöltött szerepe mentén.

¹⁶ Munkáltatói igazolás kötelező tanítási órával/foglalkozással nem rendelkező igazgató számára” igazolás vagy a „Munkáltatói igazolás kötelező tanítási órával/foglalkozással rendelkező igazgató számára” igazolás kitöltése kötelező. A kitöltendő sablonok a pályázatfeltöltő felületről letölthetők.

Célja továbbá az is, hogy a pedagógusminősítési folyamatban résztvevő minősítők megismerjék a jelölt szakmai fejlődésének, tevékenységeinek útját, mérföldköveit, eredményeit, hatását és szakmai kontextusát, vagyis azokat a meghatározó személyes, intézményi, társadalmi körülményeket, tényezőket, amelyek a pályázó fejlődését, kutatásait, fejlesztéseit, szakmai pályáját befolyásolták.

Ebben az elemzésben kiemelt szerepet kell kapnia a jelölt addig végzett K/KF/I tevékenységének, azon problémáknak, kérdéseknek, amelyek alakították a pályázó kutatási, fejlesztési céljait. Tehát az elemzésben fontos reflektálni a háromdimenziós tevékenységmodell területeire is. Mind az elemzés, mind a mellékletek kiválasztásánál érdemes arra törekedni, hogy a személyes kutatói kompetenciák és azok kutatói közösségben alkalmazott oldalai is megismerhetővé váljanak.

Mivel a kutatótanárok esetében a kutatás–innováció dimenzió szorosabban összekapcsolódó tevékenységek, mint a mesterpedagógus esetében a feltáró–elemző és a fejlesztő–újító dimenziók, így a dokumentumainak összeállításakor s azok elemzésekor is érdemes törekedni e korábbi két dimenzió tudatos összekapcsolására, elemzésre.

Az elemzéshez lehetőség van 3-5 db dokumentum mellékletként való feltöltésére is, amelyek igazolják, alátámasztják a szövegben leírtakat. Ezeknek a mellékleteknek a feltöltése csak a Kutatótanár fokozat meghosszabbítását célzó megújítási eljárásban kötelező. A szakmai életút bemutatásában és elemzésében érdemes utalni e dokumentumok kiválasztásának okára, keletkezésük körülményeire, a dilemmákra, a meghozott pedagógiai döntésekre, a szerzett tapasztalatokra, különös tekintettel a kutatótanár kompetenciák fejlődésére, az eredményekre. A pedagóguspálya sokszínűségéből adódóan ezek a dokumentumok igen eltérőek lehetnek.

A szakmai életút bemutatásának, elemzésének javasolt terjedelme 6-10 oldal.

7.1.3.4. A kiemelt publikációk listája

A kiemelt publikációk listája azt a 4 publikációs tevékenységet tartalmazza, amelyet a kutatótanár-jelölt a Kutatótanár fokozat elérésére való alkalmasság igazolására a legfontosabbnak ítél. A listában fel kell tüntetni ezen négy dokumentum részletes bibliográfiai adatait és/vagy internetes elérési útját (URL-cím), valamint azt, hogy a publikáció lektorált-e.

7.1.3.5. A bemutatóportfólió és az összegző elemzés vagy záró kutatási beszámoló

A bemutatóportfólió (4-6 db dokumentum) egy céltudatos, a kutatótanár értékelési folyamatának céljára készített válogatás, a pedagógus korábbi munkáinak gyűjteménye, amelynek célja, hogy bemutassa a pedagógus kutatótanári tevékenységekre való rátermettségét.

A pedagógus korábbi pedagógiai pályájától függően tartalmazhatja a következő dokumentumokat.

- *A kutatótanár-jelölt besorolása a jelentkezéskor Pedagógus II. besorolási fokozat:*
A bemutató portfólió ebben az esetben a korábbi teljes szakmai életútból tartalmazhat dokumentumokat. A válogatás fő szempontjai a 3D tevékenységmodell elemei.
- *A kutatótanár-jelölt besorolása a jelentkezéskor Mesterpedagógus besorolási fokozat, a jelölt mesterpedagógusként vezetői, fejlesztő-innovátori vagy fejlesztő-támogató tevékenységet végezve valósította meg Mesterprogramját:*
A bemutató portfólió ebben az esetben a korábbi Mesterprogram megvalósulásának dokumentumait tartalmazza, alapvetően a négydimenziós tevékenységmodell

alaptevékenységeire fókuszál, de nem tartalmaz minden, a mesterpedagógusi tevékenység során keletkezett dokumentumot.

- *A kutatótanár-jelölt besorolása a jelentkezéskor Mesterpedagógus besorolási fokozat, a jelölt mesterpedagógusként szakértői, szaktanácsadói tevékenységet végez:*

A bemutató portfólió ebben az esetben a korábbi teljes szakmai életútból tartalmazhat dokumentumokat. A válogatás fő szempontjai a 3D tevékenységmodell elemei.

- *A Kutatótanár fokozat megújítását célzó eljárás esetén* a bemutató portfólió a korábbi Kutatóprogram megvalósulásának dokumentumait tartalmazza, alapvetően a háromdimenziós tevékenységmodell alaptevékenységeire fókuszál. A tevékenységek részletes összefoglalását a záró kutatási beszámolót tartalmazza.

A fokozat megszerzését célzó pályázati eljárás

- A bemutatóportfólió dokumentumai

A bemutatóportfólió 4-6 db dokumentumból/produktumból álló válogatás a pedagógus legjelentősebbnek ítélt tevékenységeiről, eredményeiről, amely a Kutatótanár fokozatot célzó eljárás esetén a szakmai életút, illetve a pedagóguspálya egészének perspektívájából alkalmas a Kutatótanár fokozatnak való megfelelés bemutatására. A 4-6 db dokumentumból legalább három nem lehet tíz évnél régebbi. Nem tartalmaz minden, a korábbi pedagógusi tevékenység során keletkezett dokumentumot, hanem egy céltudatos, a kutatótanár értékelési folyamatának céljára készített válogatás. A cél a Kutatótanár fokozatra való rátermettség bemutatása, ezért érdemes olyan komplex dokumentumokat, bizonyítékokat keresni, amelyek egyszerre több értékelési terület¹⁷ mentén is értelmezhetők.

A dokumentumok, produktumok típusára néhány példa: a pedagógus tevékenységének eredménye, egy fejlesztési/kutatási/innovációs folyamat leírása, egy dokumentum (pl. publikáció, beszámoló, szakdolgozat) részlete, a pedagógus által készített szakmai anyag (pl. feladatok gyűjteménye, módszertani segédanyag, jó gyakorlat) vagy annak részlete, egy előadás prezentációja, egy rendezvény meghívója, kérdőív és annak kiértékelése, elemzési tevékenység bemutatása, projekt megvalósításának folyamata vagy dokumentumai, stb.

A fokozat megszerzését célzó eljárás esetén nem elvárás, de feltölthető bármilyen korábbi, a teljes életút során végzett szakmai feladatok végzésére vonatkozó írásos visszajelzés, akár vezetői értékelés, akár a gyermekek/tanulók, szülők visszajelzései is megjelenhetnek a bemutatóportfólióban (az anonimitási szabályok betartásával). Fontos, hogy ezek a visszajelzések a bíráló bizottság számára is tartalmazzanak az értékelési szempontsor szempontjából is releváns információkat.

¹⁷ Az értékelési terület a Kutatótanár pályázat értékelése során használt kategória. A Kutatótanár pályázat értékelési területei:

1. a pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során;
2. a kutatóprogram;
3. a pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységeinek hasznosulása;
4. a pedagógus önértékelése, reflektivitása;

- **Összegző elemzés, reflexió**

Az összegzés középpontjában a pedagógiai tevékenységek végzése során vállalt célok, folyamatok és eredmények elemzése, valamint a pedagógusnak az intézmény számára is értékessé váló pedagógiai munkájának, tevékenységének értékelése áll.

Az elemzésben szükséges értékelni az egyes dokumentumok által igazolt tevékenységek erősségeit és további fejlesztési lehetőségeit, illetve magyarázni a dokumentumok bekerülésének okát. A dokumentumokhoz külön-külön nem kell, de lehet elemzést, reflexiót írni. Az elemzés, értékelés szakmaiságát a tudományosan megalapozott elméletek, az empirikus bizonyítékok, a visszajelzések rendszeres gyűjtése biztosíthatják. Fontos arra is kitérni, hogy a fejlődés tevékenységeit, eredményeit a kutatótanár-jelöltnek hogyan és milyen körökben sikerült megosztania. A kutatótevékenységek eredményeinek továbbfejlesztési lehetőségeit is érdemes lehet tárgyalni. Az összegző elemzésnek mindenképp kapcsolódnia kell a háromdimenziós tevékenységmodellhez. A cél tehát annak bemutatása, hogy 1) milyen tanulási folyamatot járt be a pedagógus pályája és tevékenységei során, és 2) eközben miképp készült fel a kutatótanárságra.

Az összegző elemzés, reflexió javasolt terjedelme 6-10 oldal.

A fokozat meghosszabbítását célzó megújítási eljárás

- **A bemutatóportfólió dokumentumai**

A bemutatóportfólió olyan 4-6 db dokumentumból/produktumból álló válogatás, amely alkalmas az előző öt éves Kutatóprogram megvalósítása során keletkezett eredmények és az önfejlődés bemutatására. A dokumentumok és a szakmai tevékenységre vonatkozó átfogó reflexió azt bizonyítják, hogy a pedagógusnak mit, hogyan és miért sikerült elérnie az előző Kutatóprogramja megvalósítása során. Az elemzésnek ki kell térnie a kutatótanár-jelölt személyes szakmai fejlődésére és a szakmai tevékenység, produktumok köznevelésben történő hasznosulására is. Továbbá lehetőség van annak elemzésére, indoklására is, hogy egy cél, tevékenység miért nem valósult meg, milyen módosításokra és miért volt szükség. A dokumentumok alapjául a korábbi Kutatóprogram részterveinek megvalósításáról szóló beszámolók szolgálhatnak.

A megújítási eljárásban a szakmai életút, a pedagóguspálya egészének dokumentumai a szakmai életút bemutatásának mellékleteként kell, hogy feltöltésre kerüljenek. Ezen eljárás esetén az intézmény vezetőjének, a külső szakmai partner, kutatási partner képviselőjének lehetősége van visszajelzést adni a mérőföldkövekhez kötődő önértékelésekre, és értékelni a pedagógust. A kutatótanár-jelöltnek összességében legalább egy visszajelzést szükséges gyűjtenie intézményétől (az első részterv megvalósítását követően) és/vagy külső szakmai partnerétől. A visszajelzés fő célja, hogy kiderüljön: a szakmai közösség hogyan érzékelte, támogatta a szakmai tervei, céljai megvalósulását. A szakmai közösség visszajelzését a megfelelő módon szükséges alátámasztani, és hivatkozni a dokumentumokra, az elért eredményekre. Továbbá lehetőség van visszajelzések gyűjtésére más szereplőktől is (szülők, kollégák, diákok, a munka világának képviselői, kutatásban résztvevők, kutatási partnerek stb.).

- **Záró kutatási beszámoló**

A záró kutatási beszámoló elkészítésére a kutatóprogram megvalósítása 4. évében kerül sor.

A záró kutatási beszámoló célja annak bizonyítása, hogy a kutatótanár képes kritikai-elemző módon, szakmai véleményt formálva releváns, a köznevelési eszközrendszer fejlesztése szempontjából értékes pedagógiai problémákat, kutatási területeket megfogalmazni, átlátni, és képes a megfogalmazott területtel kapcsolatban szakszerű kutatás elvégzésére.

A reflektív elemzésben szükséges értékelni a Kutatóprogram megvalósításának részleteit: a tervezett tevékenységek megvalósításának lépéseit, az elért eredményeket, a megvalósításban közreműködők szerepét, a tudásmegosztás formáit. Fontos arra is kitérni, hogy a produktumok, eredmények hogyan és milyen körökben hasznosultak, illetve, hogy a dokumentumválogatás által megrajzolt szakmai tevékenységek íve hogyan építhető tovább.

Minden esetben elképzelhető, hogy a kutatótanár társszerzővel együtt vagy egy teammel közösen alkotja meg az adott produktumot. Ezekben az esetekben fontos, hogy a záró kutatási beszámolóban egyértelműen feltüntesse, hogy a csoport, team tagjai közül ki és milyen tevékenységeket végzett.

A záró kutatási beszámoló terjedelme mellékletek nélkül 50–70 oldal.

Záró kutatási beszámoló szerkezeti felépítése

Címlap

A címlapon, a lap tetején a záró kutatási beszámoló címe szerepel. A lap alsó harmadában bal oldalt a készítő neve, jobb oldalon a kutatási szakmai partner(ek), kutatótárs(ak) neve és beosztása. A lap alján, középen évszám.

Eredetiségnyilatkozat

A címlapot követő lap tartalmazza a kutatótanár eredeti aláírással ellátott, kötelező formátumú és tartalmú nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy a munka saját szellemi terméke. A nyilatkozat formanyomtatványa jelen dokumentum mellékletében található. A záró kutatási beszámoló a kutatótanár önálló munkája, amelyben csoportos kutatás esetén egyértelműen fel kell tüntetni, hogy a kutatási folyamat mely részeit végezte az érintett kutatótanár. A dokumentum készítése során be kell tartani a hivatkozásokra vonatkozó szabályokat, nem vehető figyelembe olyan munka, amelynek szerzői és az idézett munka szerzői között átfedés van. Amennyiben bebizonyosodik, hogy a kutatótanár plágiummal élt, az a folyamatban lévő eljárás megszűnését vonhatja maga után, és a két éven belül nem adhat be újabb Kutatótanár pályázatot.

1. Egy kutatás, kutatás-fejlesztés bemutatásával foglalkozó záró kutatási beszámoló szerkezeti mintája

- Bevezetés: a kutatási, kutatási-fejlesztési területbe való bevezetés, a vizsgálat, kutatás átfogó célja, a témaválasztás indoklása.
- Szakirodalmi áttekintés, elméleti keretek és kutatási metodológia azonosítása: a vizsgálandó problémakör konceptualizálása, a vonatkozó elméletek, kutatások összefoglalása, a kutatási módszerek kiválasztása, módszertani háttér bemutatása.
- Kérdésfelvetések, hipotézisek: elméletileg megalapozott, az empirikus módszerekkel igazolható vagy cáfolható állítások, melyek megvilágítják a vizsgált jelenséget, összefüggéseket.

- A kutatási folyamat, felhasznált módszerek bemutatása: a vizsgált terület, személyek, intézmények, szervezetek, valamint ezek környezetének bemutatása, az adatgyűjtés folyamata.
- Az adatok értékelése, elemzése, eredmények, következtetések: az adatoknak és feldolgozásuknak szükség esetén statisztikai próbával történő, az alkalmazott módszerhez igazodó bemutatása, értelmezése, a kapott eredmények milyen új irányokat adhatnak a kutatás folytatásának.
- Összegzés: Reflexió a kutatási folyamatra, az erősségekre, gyengeségekre, a továbblépési lehetőségekre.
- Melléklet: a kutatás módszertani háttérének dokumentálása, fotók, jegyzőkönyvek, egyéb dokumentumok.

2. Egy innovációval foglalkozó záró kutatási beszámoló szerkezeti mintája

A feltöltendő beszámolónak a következő elemeket kell tartalmaznia:

- A fejlesztés, innováció előzményeit: korábbi kutatások eredményei, szakirodalmi háttér, gyakorlati tapasztalatok ismertetése.
- Az innovációs terület, a kutatási téma kiválasztásának indoklását, a fejlesztési terv kidolgozásának folyamatát.
- Az innováció, fejlesztés céljait, folyamattervét, majd a kipróbálást követően a gyakorlati megvalósítás leírását.
- Az innováció, fejlesztés hatékonyságát, eredményességét igazoló dokumentumokat, reflexiókat, szakmai értékeléseket.

7.1.3.6. Kutatóprogram

A Kutatóprogram a jövőbeni tervek, a kutatótanárként végzendő tevékenységekre, a következő öt évre koncentrál. A kutatóprogram az a dokumentum, amelyben a pályázó lefekteti szakmai közösségbe ágyazott, a köznevelés problémáira reagáló kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs tervét.

A Kutatótanár pályázat benyújtásakor az általános tervet, az első szakasz (1-3 év) részletesen kidolgozott résztervét, valamint a Kutatóprogram rövid összegzését kell feltölteni, valamint a Kutatóprogram címét szükséges megadni.

A Kutatóprogram ötéves időszaka hosszú idő, amely minden bizonnyal előre nem látható elemeket is tartalmaz. Ezért a Kutatóprogram tervezése két szinten zajlik:

- általános terv,
- résztervek.

A pedagógus öt évre vonatkozó átfogó, általános szintű kutatóprogramot készít, amely további, rövidebb időszakokra vonatkozó résztervekből, végrehajtási ütemtervekből áll (egy cikluson belül legalább két résztervet kell készíteni).

Amennyiben a kutatótanár-jelölt várható nyugdíjba lépésének időpontja a kutatóprogram megvalósítási időszakára esik, a jelöltnek akkor is öt évre kell terveznie a kutatóprogramját (betervezve a várható nyugdíjba lépés időpontját), mert előre nem tudható biztosan, hogy a jelölt nyugdíjazása a tervezettek szerint fog-e zajlani. Ebben az esetben a tevékenységeket érdemes úgy

tervezni, hogy a kutatóprogram megvalósításának első időszakában megvalósuljanak a program főbb tevékenységei, a nyugdíjba lépés várható időpontja utáni időszakban pedig nagyobb hangsúlyt fektetni az eredmények kiértékelésére, tudásmegosztásra.

A Kutatótanár fokozat meghosszabbítását célzó megújítási eljárás esetén az újabb öt éves időszakra tervezett Kutatóprogram kapcsolódhat az előző időszak tevékenységeihez, de el is térhet attól.

A Kutatóprogram tartalma

Tartalmilag a program állhat különböző, maximum két K/KF/I projektből, amelyek lehetnek teljesen különállóak, de össze is kapcsolódhatnak.

Az egyes K/KF/I projektekben változhat a kutatási szakmai partner, a támogatás módja és a munkaforma: az, hogy a kutatótanár egyénileg vagy együttműködésben végez kutatási–innovációs tevékenységet. Mivel a Kutatóprogramok nagyon különbözőek lehetnek, ezért arra is lehetőség van, hogy a jelölt öt évre egyetlen részletesen kimunkált kutatóprogramot dolgozzon ki.

A Kutatóprogram elkészítésének célja a kutatási, fejlesztési probléma kijelölése és a kutatás, fejlesztés összekapcsolása, indokolása, továbbá céljainak meghatározása, valamint a K/KF/I folyamat módszerekkel, eszközökkel és a tudásmegosztás folyamataival együtt megtervezett egységeinek rögzítése.

Az általános terv tartalma

Attól függően, hogy egy kutatóprogram részletes kifejtésére kerül sor vagy egy általános, átfogó szinten megfogalmazott kutatóprogram több, részletesen kifejtett K/KF/I projektet tartalmaz, az egymásra épülés szempontjából arányaiban változhat a következő részelemek kifejtettsége:

1. a *kutatás jellegének* meghatározása, K/KF/I *céljainak* kitűzése, valamint a fejlesztéssel, innovációval való kapcsolatának, lehetőségeinek kijelölése,
2. a K/KF/I *probléma* meghatározása, a kutatás kérdéseinek megfogalmazása,
3. a K/KF/I *folyamatának, tevékenységeinek* tervezése (*módszerek, eszközök, minta*),
4. az eredmények *elemzésének a terve*, a fejlesztés számára levonható következmények és a visszacsatolás folyamatok elemeinek elhelyezése a tervezésben,
5. a K/KF/I eredményeinek, folyamatának, tanulságainak *megosztási terve*,
6. együttműködési megállapodás.

1. A K/KF/I jellegének meghatározása és céljainak kitűzése

A köznevelés rendszerében dolgozó pedagógus kutatási érdeklődése több irányból táplálkozhat. Ily módon lehetősége van szaktudományi, tantárgy-pedagógiai vagy neveléstudományi, neveléstudományi–pszichológiai kutatások végzésére. Bármelyiket, illetve bármelyik területek kombinációit is választja a pályázó, a terület tudományos és etikai követelményeire tekintettel kell lennie.

Ezen túl a kutatás típusa szerint bekapcsolódhat a köznevelés fejlesztését szolgáló alapkutatásokba, alkalmazott kutatásokba, gyakorlatorientált kutatásokba, fejlesztésalapú kutatásokba, tevékenységekbe. A Kutatótanár fokozat minden típusú kutatótevékenység végzését támogatja, de az

értékelésnél hangsúlyos elem a kutatás szakszerűsége, valamint az, hogy a kutatás és az innováció hogyan épül egymásra. További lényeges kritérium, hogy a kutatás kérdés felvetése a köznevelési rendszer számára közvetlenül vagy közvetve hasznosítható legyen.

A kutatás és a fejlesztés/innováció egymásra épülése, valamint az intézményi kapcsolódás a kutatás céljainak meghatározásakor is lényegi elem. A célok tervezésének négy fontos aspektusa van:

- 1) a személyes célok meghatározása;
- 2) intézményi vagy más szakmai közösséghez kapcsolódó célok, problémák azonosítása a Kutatótanár pályázat nézőpontjából;
- 3) a Kutatótanár fokozattal szemben megfogalmazott elvárások áttekintése és e szempontok összeegyeztetése;
- 4) a kutatási és az innovációs tevékenység tudatos összekapcsolása.

Ebben a folyamatban a pályázó több utat járhat végig:

- építhet a körülötte levő szakmai közösség, szervezet, intézmény diagnózisára, vagyis felmérheti, hogy melyek azok a pedagógiai problémák, amelyek megoldásában az ő kutatótanári tevékenysége hasznos lehet;
- átgondolhatja saját eddigi kutató, fejlesztő/innovációs tevékenységeit, s arra építve fogalmazhatja meg a célokat, amelyeket aztán saját intézménye céljaihoz vagy más szakmai közösség, valamint a kutatási szakmai partner munkájához kapcsol;
- áttekintheti a fokozathoz tartozó kompetenciák és tevékenységek rendszerét, s ez alapján építi fel szakmai közösségét és egyéni céljait is támogató tervét;
- vagy meghívásnak tesz eleget, és egy éppen folyó kutatáshoz, kutatás-fejlesztéshez kapcsolódik.

2. A kutatási probléma meghatározása, a kutatás, kutatás-fejlesztés kérdéseinek megfogalmazása

A kutatási probléma egy olyan kérdés, amire választ keresünk. Általában jelez valamilyen feszültséget. Ennek forrása lehet:

- 1) gyakorlati munka (például egy jelenség okainak vizsgálata ellentmond a napi gyakorlatnak, vagy a nevelőtestületben gondot okozó mindennapi probléma);
- 2) fakadhat elméleti tételek ellentmondásosságából;
- 3) de lehet a szakirodalomban nyitva hagyott kérdés, ellentmondó eredmény is.

Ahogy a kutatási probléma és a forrása is sokféle, úgy megfogalmazása is különböző lehet. Ez a megfogalmazás indulhat a mindennapi pedagógiai, intézményi valóság elemzésére alapozott összegzésből vagy építhet elsősorban elméleti modellekre. A Kutatótanár pályázat során azonban mégis fontos, hogy megfogalmazása tartalmazzon tudományos, elméleti megközelítéseket és/vagy foglalja magába korábbi kutatási eredmények értelmezését, amelyre a pályázat épülhet. Lényeges az, hogy a jelenség szintetizálása során egyszerre mutassa a jelölt problémaérzékenységét, valamint a témában való tájékozottságát.

A jó problémafelvetés:

- kijelöli a kutatás kérdéseit,
- hozzájárul az elméleti tudás bővítéséhez, szakmai-tudományos megközelítésekhez, a tudomány fejlődéséhez,
- van gyakorlati, a köznevelés számára értelmezhető eredménye, vagy akár intézménybe ágyazott haszna,
- korszerű szakirodalomra alapozott,
- időszerű, aktuális, a köznevelés és a helyi gyakorlat számára érvényes problémát jelöl ki,
- újabb kutatásokhoz, fejlesztésekhez vezethet,
- fejlesztésekhez, innovációkhoz inputokat adhat, valamint azok eredményességére kérdezhet rá,
- kutatható, vizsgálható, elemezhető,
- illeszkedik a téma kutatójának felkészültségéhez, képzettségéhez, lehetőségeihez.

A kutatási probléma meghatározása alapján a kutatás jellegétől, típusától függően szükséges lehet további részletes kutatási kérdések megfogalmazása. Bizonyos kutatási típusok esetében hipotézisek megfogalmazása is szükségessé válik. Amennyiben az ötéves kutatóprogram további részletes kutatási, kutatási-fejlesztési tervek, projektekre tagolódik, a kutatási kérdések az egyes kutatási, kutatási-fejlesztési tervek, projektek részeként is megfogalmazódhatnak.

3. A K/KF/I folyamatának, tevékenységeinek terve (módszerek, eszközök, minta)

A Kutatóprogram egy vagy több (például több különböző K/KF/I terv esetében) összekapcsolódó problémakör, kérdés köré szerveződik. Ezek kutatásának, vizsgálatának folyamatát, stratégiáját, tevékenységeit és a kutatásban alkalmazni kívánt módszerek, eszközök tervét is szükséges megjelölni. Alább azokat a főbb kutatási irányokat vázoljuk fel, amelyek nagy valószínűséggel a kutatótanárok számára lehetséges kutatótevékenységként felmerülnek. A felsorolás nem teljes körű, nem kizárólagos lista:

- a köznevelés fejlesztését elősegítő alapkutatás, gyakorlatorientált, gyakorlati kutatás, akciókutatás, tanórakutatás,
- pedagógiai, tantárgy-pedagógiai fejlesztéseket megalapozó vagy követő kutatás (például módszertani, eszközfejlesztések), fejlesztésen alapuló kutatás, innováció,
- innovatív programok, módszerek, eszközök bevalásával foglalkozó kutatások,
- tantárgy-pedagógiai kutatások,
- szaktudományi kutatások, melyek eredményeikkel segítik a köznevelés eredményességét, fejlődését,
- a köznevelési rendszer kérdéseivel, problémáival kapcsolatos feltáró-értelmező kutatások,
- a gyerekek, szülők, pedagógusok, valamint a helyi társadalom világának megismerését szolgáló feltáró-értelmező kutatások,
- a köznevelési tevékenység hatás/hatékonyság mérése (például esettanulmány, tudásszint-tesztek, összehasonlító mérések),
- összehasonlító vizsgálatok.

A kutatások jellege határozza meg, hogy a kutatótanár milyen kutatási, innovációs módszereket, eszközöket, mintát alkalmaz. Az értékelés számára az a fontos, hogy a módszer, az eszköz alkalmas legyen az adott kutatási kérdés megalapozott, érvényes és megbízható vizsgálatára, s hogy a kutatóprogramban vagy a résztervek (K/KF/I tervek, projektek) szintjén megfogalmazott kutatási, fejlesztési lépések, tevékenységek szakszerűen és kivitelezhetően legyenek megtervezve.

Külön szükséges tervezni, hogy egyéni vagy csoportos K/KF/I-ről, illetve ilyen részelemekről van-e szó, és hogy az utóbbi esetében a kutatótanár-jelölt milyen szerepet tölt be, milyen feladatokat lát el.

4. Az eredmények elemzésének terve, a visszacsatolás terve

A Kutatóprogram ezen része az, ami leginkább előrevetíti az adott kutatás, innováció eredményességét, várható hasznosulását. E részben szükséges megjelölni, hogy a kutatóprogram mivel járul hozzá az intézményi és a tágabb szakmai környezet, a köznevelés egészének fejlődéséhez, eredményességéhez. Ehhez fontos, hogy a pályázó korábbi – saját maga, illetve mások által folytatott – kutatások, innovációk eredményeire, következtetéseire, tanulságaira is támaszkodjon. Továbbá ennél konkrétabb szinten is meg kell terveznie a kutatóprogram eredményeinek visszacsatolását a saját intézményi működés, pedagógiai munka, innováció számára. A visszacsatolást célszerű a kutatótanári időszak több pontján is érvényesíteni, tervezni.

5. A K/KF/I eredményeinek, folyamatainak, tanulságainak megosztási terve

A kutatás, kutatás-fejlesztés eredményeinek és folyamatának, illetve a K/KF/I folyamat közbeni eredményeknek a megosztását már a kutatóprogramban szükséges tervezni. A megosztásnak számos fajtája lehetséges, célszerű a jelöltnek arra törekednie, hogy minél többféle megosztási irányt, módot vállaljon. A legfőbb irányok: tudományos közösségekben való disszeminálás; szakmai, illetve intézményi körökben való megosztás; ismeretterjesztés; szélesebb közösséggel, társadalommal való megosztás. Mindegyik esetben a megosztás lehet formális (például konferencián), közös tevékenységre épülő (például intézményi szakmai kutatóműhely létrehozása, hálózati munka), illetve informális. Ez utóbbi nyilván kevésbé tervezhető, de számba veendő a kutatás, kutatás-fejlesztés eredményei megosztásának tervezésekor.

A K/KF/I eredmények, folyamatok megosztása során is kiemelt figyelmet szükséges szentelni a megosztás feladatainak időbeli ütemezésére, illetve az ezzel kapcsolatos együttműködésben vagy egyénileg végzett munkára. A tervek ebben az esetben is két szinten jelenhetnek meg: általános szinten a kutatóprogramban és részleteiben az egyes kutatási, kutatási-fejlesztési tervekben, projektekben.

A K/KF/I tevékenységek megosztásához kapcsolható tudásmegosztó tevékenységek nem kimerítő felsorolását lásd: 5.1 A kutatótanár feladatai, tevékenységei című fejezetben.

A kutatóprogram dokumentációjának javasolt terjedelme 10-15 oldal.

A Kutatóprogram első résztervének tartalma

A résztervekből a Kutatóprogram benyújtásakor csak az első időegységre (a megvalósítás első 1-3 évre) vonatkozó tervet, az első résztervet kell részletesen kidolgozva benyújtani, mivel az ötéves időtáv túl hosszú ahhoz, hogy a folyamat megkezdése előtt részletesen meg lehessen tervezni.

A résztervek célja, hogy az általános tervben globálisan, összefüggéseiben leírt célok, tevékenységek részletes kifejtését biztosítsa. Ez segít abban, hogy a pedagógus a maga számára is előrevetítse teendőit kb. féléves szakaszokra bontva, és ez ad támpontot az értékelőnek ahhoz, hogy pontos képet formáljon a pedagógus tevékenységéről. A résztervekben meghatározott szakasz vége olyan kitüntetett állomása a fejlődésnek, amelyhez önértékelés kapcsolódik.

Az első résztervben röviden értelmezni kell a megnevezett időegység főbb célját, fontosabb szakmai tevékenységeit és várható produktumait, sikerkritériumait, a tudásmegosztás formáit.

A részterv javasolt terjedelme egy félévre vonatkozóan legalább egy oldal (az áttekinthetőséget a táblázatos forma segítheti).

A Kutatóprogram összegzése

A Kutatóprogram összefoglalója egy olyan rövidített, 2 oldalas dokumentum, amely ismerteti a tervezett kutatás témáját, a választott módszereket, a kutatás lefolytatásának feltételeit, célsoportját. A dokumentum célja, hogy ennek ismeretében a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Rektori Konferencia és Nemzeti Pedagógus Kar ennek alapján a témában kompetens szakembert delegálhasson a pedagógusminősítési eljárás szakértői, bírálói feladatainak ellátására.

7.1.3.7. Együttműködési megállapodás

Az Együttműködési megállapodás a Kutatótanár minősítési folyamatának része, kötelező dokumentuma, amely a kutatási szakmai partner vezetőjével, másrészt az intézmény vezetőjével (amennyiben a jelölt intézményvezető, a fenntartó képviselőjével), illetve esetlegesen a további szakmai partnerekkel kötött háromoldalu megállapodás a kutatóprogram megvalósításáról.

Az *Együttműködési megállapodás* egy szakmai egyeztetési folyamat záródokumentuma, amely a pályázó, valamint a támogató, befogadó, felhasználó szakmai közösségek:

- 1) saját intézménye vagy a szakmai együttműködés sajátosságai miatt más szakmai közösség és
- 2) a kutatási szakmai partner (például kutatócsoportok, felsőoktatási kutatóhelyek, szakmai szervezetek, szakterületet képviselő személyek),
- 3) esetlegesen további külső szakmai partnerek között jön létre.

Az igazgató segít azonosítani az intézményi tudáshiányokat, problémákat, kihívásokat, és támogatja a kutatótanárt programja megvalósításában. Támogatja az eredmények intézményi szintű hasznosítását; törekszik, hogy intézménye tudásteremtő műhellyé váljon, melyben a kutatási eredmények a tudás egyik alapvető forrását jelentik. Írásos visszajelzést ad a kutatótanár tevékenységéről, ami a bemutatóportfólió¹⁸ részét képezi. *Amennyiben a pályázó igazgató, terveiről és a lehetséges támogatás formáiról az intézményfenntartóval is egyeztet.*

A kutatási szakmai partner (pl. kutatóműhely vagy annak képviselője, doktori iskola, felsőoktatási intézmény kutatócsoportjának tagja, kutatásokkal foglalkozó vállalkozás, cég, munkatársa, kutatóintézet munkatársa) és a kutatótársak (pl. más kutatótanárok, kutatók, pedagógusok, oktatók

¹⁸ A bemutatóportfólió elsődleges célja annak bizonyítása, hogy a jelölt a Kutatóprogramban vállalt célokat elérte, a tevékenységeket eredményesen végezte el. Az elemzésnek ki kell térnie a kutatótanár-jelölt egyéni fejlődésére és szakmai tevékenységének, a készült produktumok intézményi hasznosulására is.

stb.) világossá teszik szerepüket, vállalt feladataikat egy közös kutatási-fejlesztési folyamatban. Támogatják a kutatótanárt kutatóprogramja megvalósításában, a szakszerű kutatás-fejlesztés megtervezésében és lebonyolításában. Kutatásmódszertani és/vagy szakmai segítséget nyújtanak; elősegítik az eredmények intézményi és azon túlmutató hasznosítását. A kutatás-fejlesztés elején eredményeiket egyeztetett módon megosztják egymással; észrevételekkel segítik a kutatótanár eredményes munkáját a közös kutatási-fejlesztési folyamatban.

További lehetséges szakmai partnerek (más intézmények, szakmai szervezetek) segíthetnek azonosítani a tudáshiányokat, problémákat; támogathatják a kutatótanárt programja megvalósításában, a kutatási-fejlesztési folyamatban; innovációban; eredményei disszeminálásában.

Az Együttműködési megállapodás célja, hogy rögzítse azt a közös vállalást, amely a pedagógus egyéni kutatóprogramjának és a szakmai közösségek céljainak, terveinek, esetleges igényeinek tisztázása és egymáshoz való közelítése eredményeként kialakul annak érdekében, hogy a kutatótanár tevékenysége beépülhessen a pedagógus szakmai közösségeinek életébe, és ezzel hozzájárulhasson a szakmai közösségek eredményességéhez, fejlődéséhez.

Az Együttműködési megállapodásban a felek rögzítik, hogy:

- milyen tevékenységeket és milyen ütemezésben végez majd a kutatótanár a Kutatóprogramja szerint,
- a szakmai közösségekben, azaz az intézmény és a kutatási szakmai partner számára hogyan fog hasznosulni a pedagógus tevékenysége, tevékenységének eredménye a következő öt év során,
- mi a szerepe a kutatási szakmai partnernek, annak vezetőjének a program megvalósítása során: hogyan, mivel tudja támogatni a kutatótanár Kutatóprogramjának megvalósítását.

Egy kutatótanár pályázathoz egy vagy több együttműködési megállapodás kapcsolódhat.

Amennyiben a jelölt több támogató külső szakmai partnerrel tervezi megvalósítani programját, az együttműködési megállapodásban az összes partnert és azok feladatait is megjeleníti. Amennyiben a külső partnerekkel való együttműködés megkötése nem lehetséges egy együttműködési megállapodás keretein belül (pl. a kutatótanár-jelöltet foglalkoztató intézmény már rendelkezik együttműködést igazoló dokumentummal valamely, a Kutatóprogram is együttműködő külső partnerrel), úgy lehetőség van több együttműködési megállapodás készítésére is. Ez esetben a Kutatótanár pályázat feltöltő felületére az összes aláírt, hitelesített megállapodást egy dokumentumban kell majd feltölteni.

Az együttműködési megállapodást aláírásával hitelesíti:

- a kutatótanár-jelölt,
- az intézményvezető,
- *amennyiben a jelölt intézményvezető, a fenntartó képviselője,*
- a kutatási szakmai partner, annak vezetője/delegált képviselője,
- illetve esetlegesen a további külső szakmai partnerek képviselői.

Az Együttműködési megállapodást a kutatóprogrammal és a többi kötelező dokumentummal együtt tölti fel a pedagógus a megfelelő elektronikus felületre.

Az *Együttműködési megállapodás* a kutatási szakmai partner esetében szólhat az egész ötéves kutatóprogramra, de az egyes kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs tervekhez, projektekhez más kutatási szakmai partner is megadható.

A Kutatóprogram megvalósítása során maximum kétszer lehet változtatni az *Együttműködési megállapodáson*, mindegyik fél egyetértésével, összehangolva a kutatóprogram módosításával.

(Az *Együttműködési megállapodás* tervezetét lásd: 1.Együttműködési megállapodás .)

7.1.3.8. Ajánlások, visszajelzések

Lényeges, hogy a Kutatótanár tevékenysége, kimagasló felkészültsége intézményi közösségében is jól hasznosuljon, ezért a pedagógus igazgatójának és pedagógusközössége (nevelőtestület, tantestület) egy, a pályázó által felkért tagjának ajánlása az összevont értékelés részét képezi. A két ajánlás biztosíthatja a viszonylagos tárgyilagosságot, továbbá azt, hogy a pályázó szakmai közössége is befolyással lehessen a minősítésre.

Amennyiben a jelölt igazgató, akkor a kötelező igazgatói ajánlás helyett intézményfenntartója ajánlását kell csatolnia.

Az igazgató (vagy intézményfenntartó) és a pedagógustárs ajánlásának fő célja, hogy:

- az intézmény és a belső szakmai közösség perspektívából értékelje a kutatótanár-jelölt pályáját vagy pályájának az adott intézményhez kötődő szakaszát,
- az intézmény és a belső szakmai közösség nézőpontjából mutassa be, miként használta/használja fel az intézményi közösség a pedagógus szakmai eredményeit, mivel és hogyan támogatta/támogatja a pedagógus szakmai tevékenységét.

Az ajánlás lehetőséget biztosít arra is, hogy az intézmény és a kollégák javaslatokat, kérdéseket fogalmazzanak meg a készülő Kutatóprogrammal kapcsolatban.

Az intézmény és a pedagógustárs(ak) visszajelzését megfelelő alapossággal szükséges indokolni, bizonyítékokra alapozni, s ezek a csatolt vélemény részét kell, hogy képezzék.

A két kötelező ajánlason túl (például a szakmai életút bemutatásának mellékleteként vagy a bemutatóportfólió dokumentumainak alátámasztására) más szereplők (kollégák, szakmai, kutatási partnerek stb.) visszajelzései, ajánlásai is feltölthetők, melyek szintén az értékelési folyamat részei lesznek.

A visszajelzés fő célja annak megismerése, hogy az intézmény, a közvetlen kollégák vagy más szakmai közösség hogyan érzékelte és értékelte a pedagógus szakmai tevékenységeit. A visszajelzés lehetőséget biztosít arra is, hogy az intézmény vagy más szakmai közösség javaslatokat, kérdéseket fogalmazzon meg, amit a Kutatótanár pályázat elbírálására kijelölt szakemberek felhasználhatnak a pályázat értékelése során, valamint, amit a jelölt fel tud használni a Kutatótanár pályázata kapcsán a saját munkájára történő reflexió, önértékelés elkészítésében. A szakmai közösség, intézmény visszajelzését szükséges megfelelő bizonyítékokra alapozni. Ezek a bizonyítékok a szakmai visszajelzés részét képezik.

A visszajelzés elkészítése előtt a pedagógusnak érdemes jeleznie az értékelést készítőknél, hogy a Kutatótanár pályázathoz kívánja csatolni a dokumentumot, s ezért a feltáró-elemző, fejlesztő, innovációs és kutatói tevékenységekről és azok összekapcsolásáról hangsúlyosabb elemzést vár.

Az ajánlások felöltésénél fontos kritérium, hogy a dokumentumok akkor tekinthetők hitelesnek, ha kék tollal aláírva, intézményi/szervezeti ajánlás esetén intézményi/szervezeti pecséttel hitelesítve kerülnek feltöltésre.

Az igazgatói (vagy fenntartói) és pedagógustársi ajánlás szempontjai:

- Mi a szerepe a pedagógusnak az intézményben?
 - Hogyan illeszkedtek, illeszkednek egyéni szakmai céljai a szakmai közösség törekvéseihez?
 - Hogyan, mivel járultak/járulnak hozzá a pedagógus tevékenységei, szakmai eredményei az intézmény fejlődéséhez?
 - Milyen, a szakmai közösségben is hasznosuló feltáró-elemző, fejlesztő-újító és tudásmegosztó-segítő tevékenységet végzett/végez a pedagógus?
- Az intézményvezetés és/vagy a közösség mivel támogatta/támogatja a pedagógus tevékenységét?
- Hogyan látja az ajánló a jelölt szakmai fejlődését (tudatosság, folytonosság)?
- Milyen intézményi dokumentumok támasztják alá a véleményét (adatok, értékelések, produktumok, elismerések)?
- Melyek az ajánló érvei amellest, hogy a jelölt kutatótanár szintű tevékenységet végez?
- Milyen bizonyítékokra alapozza az ajánló az érveit?
- Mi a véleménye az ajánlónak a jelölt terveiről a Kutatóprogramra vonatkozóan, esetleg a kész Kutatóprogramjáról?
 - Melyek annak erősségei, mely vonatkozásban lehetne továbbgondolni, fejleszteni?
 - Hogyan kapcsolódnak a jelölt Kutatóprogramjának egyéni szakmai célkitűzései az intézmény céljaihoz, fejlődési terveihez?
 - Milyen kérdései, javaslatai vannak az ajánlónak a formálódó Kutatóprogrammal kapcsolatban?

7.1.3.9. Munkáltatói igazolás

Amennyiben a pályázó vezető beosztásban van, pályázatához csatolja a foglalkoztatási jogviszony fennállásáról szóló munkáltatói igazolást is.

7.1.4. A Kutatótanár pályázat előzetes értékelése

A Kutatótanár pályázatot a fentiek szerint kijelölt 3+1 fős bíráló bizottság értékeli, amelynek tagjai:

- a Magyar Tudományos Akadémia delegáltja, mint a kutatás tudományosságának vizsgálatáért felelős szakember,
- a Magyar Rektori Konferencia delegáltja, mint a tudományos pedagógiai szempontok vizsgálatáért felelős szakember,
- a Nemzeti Pedagógus Kar delegáltja – lehetőség szerint a Mesterpedagógus és Kutatótanár pedagógusminősítési eljárás lebonyolítására képzett szakértő –, mint a bíráló bizottság elnöke,
- tanácskozási joggal a Belügyminisztérium delegáltja, aki értékelési jogkörrel nem rendelkezik.

A bíráló bizottság tagjait delegáló szervezeteknek lehetősége van arra, hogy a kutatási összefoglaló kézhezvételét követően 15 napon belül tisztázó kérdéseket tegyenek fel a kutatással kapcsolatban a pedagógusnak a pályázatot elbíráló szakember kiválasztásának megkönnyítése céljából.

Ezt követően a szakmai szervezetek kijelölik a kutatási témában megfelelő jártassággal rendelkező szakembereket a Kutatótanár pályázat értékelésére. Amikor a bíráló bizottság összetétele véglegessé válik, az OH Pedagógusminősítési Osztálya megszervezi a pedagógusminősítési eljárást és hozzáférést biztosít a bizottság tagjainak az informatikai támogató rendszerhez, amelynek segítségével lezajlik majd a minősítés folyamata.

A pedagógusminősítési eljárás 50 napos értékelési időszaka az alábbi részekből áll.

Értékelési folyamat			
értékelési időszak 0. napja	minősítést megelőző 30. nap		bíráló bizottság tagjainak elérhetővé válik az értékelési felület
értékelési időszak 1-15. napja	minősítést megelőző 25. napig		előzetes értékelés megkezdése: a bíráló bizottság tagjai áttekintik a pályázat dokumentumait, megkezdik az előzetes értékelést, szükség szerint hiánypótlást kérnek
	minősítés megelőző 20. napig		hiánypótlás kérés esetén: a pedagógus a hiánypótlásra kért dokumentumok javított változatát elektronikus úton eljuttatja a bíráló bizottság elnökének
	minősítést megelőző 15. napig		előzetes értékelés lezárása: a bíráló bizottság tagjai előzetesen értékelik a pályázatot I.-II. értékelőlap kitöltésével

értékelési időszak 16-20. napja		
	minősítést megelőző 10. napig	ha az előzetes értékelés eredménye "sikertelen", az összegző értékelés elkészítése és véglegesítése a bíráló bizottság elnöke által
	minősítést megelőző 10. napig	végleges értékelésre bocsátható eljárásban a bíráló bizottság tagjai által a minősítést megelőző 13. napig feltett kérdések összesítése
értékelési időszak 30. napja	minősítés kijelölt időpontja	a pedagógus kérdésekre adott válaszainak felületen történő rögzítése
értékelési időszak 45. napjáig	minősítés időpontját követő 15. napig	bíráló bizottság tagjai véglegesen értékelnek a II. értékelőlap alapján, értékelési területenként szöveget értékelést készítenek
Értékelési időszak 50. napjáig	minősítést követő 20. napig	bíráló bizottság elnöke összegző értékelést készít és feltölti az értékelő felületre
Értékelési időszakot követően	összegző értékelés feltöltésétől számított 15. napig	Tanúsítvány kiállítása

7.1.4.1. A hiánypótlás lehetősége

A Kutatótanár pályázatot első körben az OH ellenőrzi, amelynek során vizsgálja, hogy a benyújtott pályázat megfelel-e az elvárt formai követelményeknek. A dokumentumok tartalmi ellenőrzése ilyenkor nem történik meg, ezért előfordulhat, hogy a sikeresen feltöltött pályázat tekintetében hiánypótlás szükséges. A bíráló bizottság számára megnyíló pályázat dokumentumainak áttekintését követően a bíráló bizottság elnöke a lehető legrövidebb időn belül - lehetőség szerint a pályázatvédést megelőző 25. napig - e-mailben továbbítja a pedagógus számára a hiánypótlásra vagy pályázat dokumentumának cseréjére vonatkozó kérését annak érdekében, hogy a pedagógus eleget tudjon tenni a kérésnek a *Púétv.vhr.* 74. § (2) bekezdése által biztosított határidő lejártáig, azaz a pályázatvédést megelőző huszadik nap előtt. A minősülő a hiánypótlásban érintett dokumentumokat a bíráló bizottság elnökének e-mail juttatja el a megjelölt határidőig.

A hiánypótlási határidő elmulasztása vagy nem teljeskörű hiánypótlás esetén a bíráló bizottság elnökének jelzését követően az OH megállapítja a pályázati vagy megújítási eljárás sikertelenségét, melyről tájékoztatja a bíráló bizottság tagjait, a minősítésben érintett pedagógust és igazgatóját.

Hiánypótlás vagy dokumentumcsere lehetősége

Hiánypótlásra, dokumentumcsereire abban az esetben van lehetőség, ha megállapítható, hogy a dokumentum a pályázatból hiányzik az alábbiak szerint:

- a feltöltött dokumentum helyén nem az adott helyen elvárt dokumentumtípusnak (pl.: szakmai életút elemzés, kutatóprogram általános terve, kutatóprogram részterve) megfelelő dokumentum vagy duplikált feltöltés eredményeként más dokumentum vagy üres dokumentum szerepel,

- a feltöltött dokumentum formailag hiányos, a szükséges helyen hiányzik a pedagógus vagy érintett fél/felek aláírása, pecsétje (pl.: eredetiségnyilatkozat, együttműködési megállapodás, munkáltatói igazolás).

Amennyiben a pályázat dokumentuma anonimitási szabályokat¹⁹ sért, a javított dokumentumot a pedagógustól a hiánypótlás kérésének szabályai szerint szükséges bekérni.

Hiánypótlás kérhető abban az esetben is, ha forrásmegjelölés történt, de az pontatlan vagy hiányos. Ha a pedagógus a pályázat dokumentumának irodalomjegyzékében feltüntetett szerzőket és műveket vagy honlap-hivatkozásokat, de a szövegben nem elkülöníthető az átvett tartalom.

Nem kérhető hiánypótlás vagy dokumentumcsere

Nem tekinthető hiánypótlásnak, így nem cserélhető a pályázat dokumentuma abban az esetben, ha az a megfelelő helyre feltöltött, de tartalmilag nem kellőképpen kidolgozott. Ebben az esetben a bíráló bizottság a szakmai véleményét a pályázat előzetes értékelésében pontértékekkel tudja kifejezni, tartalomra vonatkozó pontosítást az előzetesen feltett kérdésekben kérhet a pedagógustól.

A pályázati vagy megújítási eljárás sikertelenségét eredményező okok

Az eljárás a *Púétv.vhr.* 67. § (5) bekezdése alapján sikertelen tanúsítvány kiállításával zárul, ha

- a pedagógus megszegte az eredetiségnyilatkozatban vállalt kötelezettségét – pl. más szerzőktől átvett tartalmak (szöveg, kép, film, zenemű, kotta, kottarészlet, feladatlap, módosítás nélküli tanmenet stb.) szerepelnek saját szerzői tartalomként feltüntetve, hivatkozás és forrásmegjelölés nélkül;
- a pedagógus a hiánypótlásra való felhívásnak határidőben nem vagy nem teljeskörűen tett eleget.

A pedagógus által beküldött hiánypótlási dokumentum kezelése

Amennyiben a pedagógus a bíráló bizottság elnökének kérésére csatoltan elküldte a pályázat hiányzó vagy javított dokumentumát, azt az elnök haladéktalanul továbbítja a bizottság többi tagjának annak érdekében, hogy az előzetes értékelést a pótlólag küldött dokumentum alapján el tudják végezni. Az összegző értékelésben az elnöknek rögzítenie kell a pedagógus által pótlólag küldött dokumentum/ok megnevezését, címét és azt/azokat az összegző értékeléssel együtt, egy dokumentumként szükséges az informatikai felületre feltölteni. Az eredeti dokumentumokat az összegző értékelés eredeti példányával együtt a bíráló bizottság elnöke őrzi.

7.1.4.2. A Kutatótanár pályázat előzetes értékelésének elvégzése

A bíráló bizottság elnöke szükség esetén hiánypótlásra szólítja fel a kutatótanár-jelöltet, majd a bizottság előzetesen értékeli a Kutatótanár pályázatot. Ennek során a bíráló bizottság a háromdimenziós tevékenységmodell, a publikációs listára vonatkozó szempontok, valamint a kutatótanári értékelési területek alapján értékeli a pedagógus Kutatótanár pályázatát. Az előzetes értékelés során a pályázónak el kell érnie a 75 %-os küszöbértéket ahhoz, hogy az eljárás tovább folytatódhasson.

¹⁹ Lásd: 9. A Kutatótanári minősítés etikai kritériumai

Az előzetes értékelés eredményeképpen kétféle minősítés adható:

- a Kutatótanár pályázat bemutatásra és védésre bocsátható,
- a Kutatótanár pályázat bemutatásra és védésre nem bocsátható.

Az előzetes értékelés alapján sikertelen pályázati vagy megújítási eljárás eredményéről a pedagógus legkésőbb a minősítés kijelölt időpontja előtti 10. napig kap értesítést.

Amennyiben a pályázat előzetes értékelésének eredménye sikertelen, a pedagógus ebben az esetben is megkapja a bizottság összegző értékelését, amely kitér a fejlesztendő területekre is. A pedagógus két év múlva jelentkezhetsz és nyújthatja be újra pályázatát.

Amennyiben a Kutatótanár pályázat bemutatásra és védésre bocsátható, a bíráló bizottság tagjai a védés kijelölt napja előtti 13. napig a pályázattal kapcsolatban kérdéseket, észrevételeket fogalmaznak meg, melyeket összegezve a bíráló bizottság elnöke a védésre kijelölt napja előtt tíz nappal tesz elérhetővé az informatikai felületen a pedagógus számára

7.1.5. A Kutatótanár-jelölt válaszai - a Kutatótanári pályázat védelme

Amennyiben a pályázat értékelésre bocsátható, a pedagógusnak 10 nap áll rendelkezésére, hogy választ adjon a bíráló bizottság tagjai által feltett kérdésekre, tehát a minősítés kijelölt dátumáig köteles visszajelzést adni a bíráló bizottságnak. A fentiek alapján a minősítés – informatikai rendszerben is rögzített – napja a pedagógus számára válaszadásra rendelkezésre álló időszak utolsó napja.

Az eljárásnak nem eleme a Kutatótanár pályázat bemutatása, védelme, így a jelöltnek nem kell pályázatát az értékelést végző bizottság előtt személyesen bemutatnia. Ugyanakkor a jelölt szakmai nyilvánosság előtt bemutathatja Kutatótanár pályázatát, amelyre meghívottak lehetnek a kutatásban érintett szereplők, szakmai partnerek, kollégák, kutatók, szakmai szervezetek képviselői, diákok, szülők, és a pályázat értékelését végző szakemberek is.

7.1.6. A Kutatótanár pályázat végleges értékelése

A bíráló bizottság tagjai a meghatározott értékelési szempontsor alapján egymástól függetlenül pontozzák a benyújtott pályázatot, valamint értékelési területenként szöveges értékelést is készítenek. A végleges értékelésre a bíráló bizottság tagjainak 15 nap áll a rendelkezésére. Az informatikai rendszer segítségével, az értékelések összegzésével megállapításra kerül, hogy a kutatótanár-jelölt alkalmas-e a Kutatótanár fokozatra. Ezt követően a bíráló bizottság elnöke a következő 5 napban összesíti az eredményeket, szükség esetén kezdeményezi az adott szempont értékelésének megvitatását a bizottság körében, elkészíti a pedagógus számára az összegző szöveges értékelést, amelyet feltölt az informatikai rendszerbe.

A pályázat értékelése alapján a bizottság döntése értelmében az eljárás eredménye kétféle lehet, amely alapján az OH kiállítja a pedagógus részére a megfelelő tanúsítványt:

- Amennyiben a pályázó eléri a 85 %-ot, a pályázat sikeres: *Kutatótanár fokozatba lép*;
 - o A szakértői vagy szaktanácsadói tevékenység nem végezhető párhuzamosan a kutatótanári tevékenységgel, így a sikeres kutatótanári pályázati vagy megújítási eljárást követően a Kutatótanár fokozatba besorolt pedagógusoknak Kutatóprogramjukat kell megvalósítaniuk, kutatótanári besorolásuk ideje alatt szakértői/szaktanácsadói tevékenységet nem végeznek.
- Amennyiben a pályázat nem éri el a 85%-ot, a pályázat eredménye sikertelen: korábbi besorolásának, mesterpedagógus esetén választott tevékenységének függvényében *Pedagógus II. vagy Mesterpedagógus fokozatban marad*.
 - o Szakértő/szaktanácsadó tevékenységet ellátó Mesterpedagógus fokozatú, Kutatótanár fokozatra pályázó pedagógus sikertelen Kutatótanár pályázat esetén Mesterpedagógus fokozatát megtartja.
 - o Az egyéb tevékenységű Mesterprogramot megvalósító Mesterpedagógus fokozatú, Kutatótanár fokozatra pályázó pedagógus azonban a Kutatótanár pályázat benyújtása miatt nem tudja elindítani a Mesterprogram megújítását, így sikertelen Kutatótanár pályázat esetén Pedagógus II. fokozatba kerül vissza.

A Kutatótanár fokozatot megcélzó pályázati vagy megújítási eljárás eredményéről a pedagógus tanúsítványt kap, illetve az Oktatási Hivatal informatikai felületén a bizottság által készített összező szöveges értékelést is.

7.2. A Kutatóprogram megvalósítása

A Kutatótanár fokozat megszerzése után a minősítés évét követő év január 1-től a pedagógus megvalósítja kutatóprogramját, K/KF/I tevékenységével hozzájárul a tudományos szakmai közösség, a köznevelés innovációjához-fejlesztéséhez, megosztja tudását.

A fokozatszerzéskor a kutatóprogramban az öt évre vonatkozó fő célkitűzések, az elérendő eredmények és az első részterv szerepelnek.

7.2.1. A Kutatóprogram nyomonkövetése

A kutatótanár tevékenységeit dokumentálja. Résztervének teljesüléséhez kötődően értékeli önmagát (önértékelést készít az eltelt időszakról), amelyhez mellékel egy választott dokumentumot, továbbá részletezi a következő szakasz (1-3 év) kutatási, kutatási-fejlesztési tervét.

A kutatótanár igazgatója (igazgató esetében a fenntartó) évente egyszer – szeptember 1. és október 31. között – ellenőrzi a Kutatóprogramban megfogalmazottak megvalósítását, a Kutatóprogram előrehaladását, a Kutatóprogram előző periódusának eredményeit, produktumait. A kötelező vizsgálat megtörténtét vagy a vizsgálat kapcsán zajló esetleges szakmai egyeztetéseket, érdemes emlékeztető vagy jegyzőkönyv formájában a Kutatóprogramban vállalt tevékenységekhez, feladatokhoz, elkészült produktumokhoz igazodva dokumentálni. Az igazgató (vagy vezető esetében a fenntartó) a vizsgálat során a Kutatóprogram megvalósítását szakmai szempontból nem vizsgálhatja, csak a megvalósulás tényét ellenőrzi.

A Kutatóprogram önértékelési dokumentumát a szakmai partner számára is le kell küldeni, melyre visszajelzést adhat.

Amennyiben az igazgató úgy ítéli meg, hogy a Kutatóprogramban megfogalmazott vállalásokat a kutatótanár nem valósítja meg, haladéktalanul jelzi azt az OH felé, aki szakértőt rendel ki a Kutatóprogram megvalósításáról zajló egyeztetés érdekében. Amennyiben valóban nem valósulnak meg a vállalt feladatok, akkor kezdeményezi a kutatótanár munkáltatójánál a kutatótanár alacsonyabb fokozatba való visszatorlasztását a következő év január 1-jei hatállyal.

A K/KF/I folyamatok jellemzőitől, adott szakaszaitól függően az egyes kutatótanári tevékenységek során a következő produktumok keletkezhetnek:

- K/KF/I terv, projekt, illetve pályázati dokumentáció, beszámoló,
- kutatási, vizsgálati, elemzési szempontsorok, problémaértelmezések,
- nemzetközi vagy hazai szakirodalmi összefoglalók,
- kutatási, fejlesztési, vizsgálati, diagnosztizáló módszerek, eljárások, eszközök leírásai,
- adatfelvételek eredményei, feldolgozott adatok, adatbázisok,
- esettanulmány, esetleírás,
- innovációk, kísérleti, fejlesztési programok leírása, az eredmények elemzése,
- kutatási, fejlesztési vagy reflektív napló, kutatói feljegyzések, a pedagógiai gyakorlat reflexiói,
- alkotótevékenység tervei, leírásai, vizuális rögzítése, elemzése,
- találmányhoz kapcsolódó dokumentáció, produktum, videofelvétel, képek,
- monográfia, tanulmánykötet, tanulmány, folyóiratcikk, esszé, absztrakt publikálása hazai és/vagy nemzetközi szinten,
- szakdolgozati konzultáció dokumentumai,
- szakmai ismertetők, népszerűsítő tudományos dokumentumok pedagógusok, tanulók, szülők részére,
- tudományt népszerűsítő programok, események terve.

A diákok kutatói, tudományos szemléletének formálásához kötődően:

- diákkutatói programok terve,
- országos és/vagy nemzetközi, diákok, pedagógusok vagy intézmények együttműködésre épülő kutatási projektek.

7.2.2. A Kutatóprogram módosítása

A Kutatóprogram módosításának módjáról a *Púétv.vhr.* 78. §. (2) bekezdése és a 85. §. (1)-(4) bekezdése, valamint az OH honlapjáról elérhető *Tájékoztató pedagógusok részére a Mesterprogram vagy Kutatóprogram módosítás eljárásrendjéről* című dokumentum rendelkezik.

A Kutatótanár fokozatba besorolt pedagógus Kutatóprogramja megvalósításának időtartama alatt legfeljebb két alkalommal módosíthatja Kutatóprogramját:

- a) először a módosítás okának vizsgálata nélkül,
- b) másodszor akkor, ha előre nem látható elháríthatatlan külső ok miatt a programban vállaltak teljesítése akadályba ütközik.

A Kutatóprogram módosítására vonatkozó, az érintett kutatótanár által aláírt kérelmet az OH-hoz kell benyújtani az akadály felmerülésétől számított harminc napon belül, feltüntetve benne a módosítást szükségessé tévő indokot.

A kérelemhez csatolni kell:

- a) a módosított Kutatóprogramot,
- b) Kutatóprogram módosítását követő időszak első résztervét,
- c) a Kutatóprogramra vonatkozó eredetiségnyilatkozatot,
- d) az igazgató vagy a fenntartó, továbbá - a felek szándéka szerint - a külső szakmai partner egyetértő nyilatkozatát, és
- e) a kérelem elfogadása esetére az együttműködési megállapodást,
- f) a módosítani kívánt Kutatóprogramból megvalósított tevékenységekről szóló beszámolót, eredmények bemutatását.

Az OH szakértő bevonásával előzetesen vizsgálja a benyújtott dokumentációt és a változtatás mértékétől függően a szakértői vélemény figyelembevételével dönt a Kutatóprogram módosítási eljárás megindításának szükségességéről. A módosítási eljárás elindítására akkor van szükség, ha az eredeti Kutatóprogramban megfogalmazott kimeneti célok, végcélok megvalósítása akadályokba ütközik, így a célok módosítása válik szükségessé. A Kutatóprogram módosítására irányuló eljárás díjköteles, az eljárás díját az érintett kutatótanárnak az OH kincstárnál vezetett számlájára kell befizetnie.

A módosítási eljárás során az OH újabb szakértői vizsgálat alapján dönt arról, hogy a benyújtott dokumentáció megfelel-e a Kutatópedagógus fokozatot megcélzó pályázati eljárásokra vonatkozó értékelési szempontrendszer elemeinek. Az eljárás eredményétől függően a kutatótanár vagy megvalósíthatja módosított Kutatóprogramját, vagy amennyiben a módosított Kutatóprogram a szakértői vélemény alapján nem megfelelő színvonalú, úgy Kutatóprogramját nem valósíthatja meg, a megelőző, de legalább Pedagógus II. fokozatba kerül visszасorolásra.

7.2.3. A Kutatóprogram zárása

A kutatótanár besorolásban eltöltött 5 évben végzett tevékenységek összegzése a záró kutatási beszámoló megírásával történik. A Kutatótanár fokozat meghosszabbítását célzó megújítási eljárásban résztvevő pedagógus esetében a záró kutatási beszámoló a Kutatóprogram megvalósításának 4. évében készül, így a Kutatóprogram 5. éve lehetőséget ad arra, hogy a záró kutatási beszámoló alapján a pedagógus további publikációkat írjon, kutatási eredményeit nagyobb közönséggel ismertethesse meg, megmutassa, hogy eredményei milyen módon hasznosíthatók a köznevelésben.

Az értékelés elsődleges szempontjai:

- A benyújtott Kutatótanár pályázatban megfogalmazott kutatási, innovációs célkitűzések megvalósulása.
- Innováció esetén a kutatótanár szerepe az innováció tervezésének, megvalósításának és az eredmények értékelésének folyamatában.
- A háromdimenziós tevékenységmodell dimenzióinak megjelenése.
- A szakirodalmi háttér bemutatásának célszerűsége, szakszerűsége, kiterjedtsége, saját korábbi eredmények felhasználása.
- A megvalósítás, elemzés, értelmezés, alkalmazás színvonala, mélysége – a szaknyelv használata, a kifejtés szakmaisága, a kutatótanár saját álláspontjának szakszerű megjelenése.
- Adekvát módszerválasztás.
- Az eredmények áttekinthető, módszertani és szakterületi szempontból is megalapozott bemutatása.
- A fejlesztett produktum/a kutatási eredmények hasznosíthatósága a köznevelésben.

A záró kutatási beszámoló elkészítése akkor is szükséges, ha a pedagógus úgy dönt, hogy nem kíván részt venni a Kutatótanár fokozat meghosszabbítását célzó megújítási eljárásban, de ebben az esetben csak akkor kerül sor a dokumentum alapján a korábbi Kutatóprogramban végzett tevékenység szakmai értékelésére, ha a pedagógus a későbbiekben ismételt Kutatótanár fokozatot megcélzó pályázati eljárásban vesz részt.

7.3. A Kutatótanár fokozat megújítása

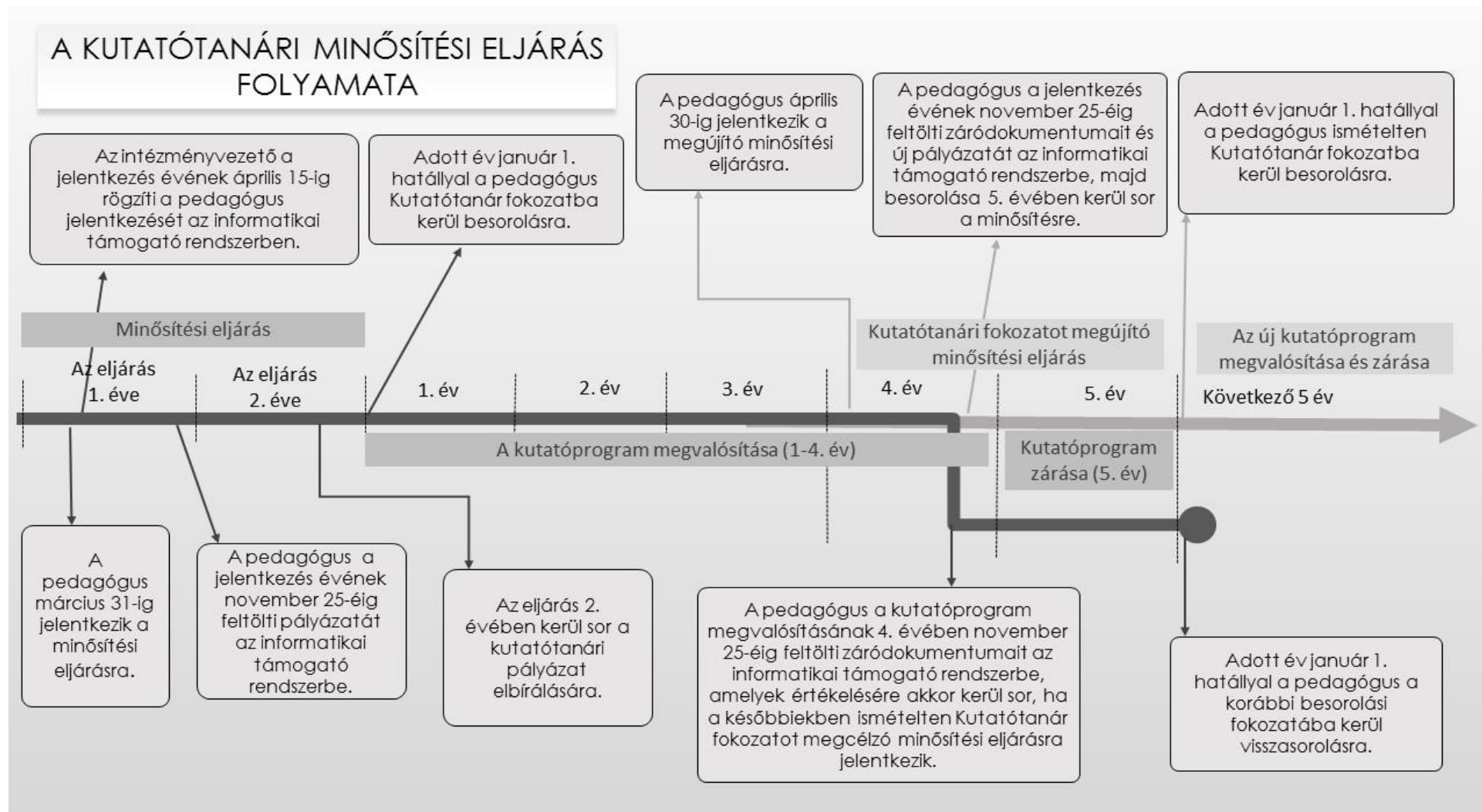
A Kutatótanári besorolás utolsó előtti (4.) évében (lásd 3. ábra) a pedagógus mérlegelheti, hogy szeretné-e megújítani Kutatótanár fokozatát. A Kutatótanár fokozat megújításakor a pedagógus újabb Kutatótanár pályázatot nyújt be, amelyben bemutatja az előző kutatóprogramjának eredményeit és új Kutatóprogramját, valamint annak összefoglalóját. Az új Kutatóprogramban választott célok és tevékenységek épülhetnek a korábbi programban végzett tevékenységekre és eredményekre is, de a pedagógusnak lehetősége van teljesen új kutatási téma és célok választására is.

Sikeres minősítés esetén a következő (hatodik) év január elsejétől továbbra is Kutatótanár fokozatban marad és megkezdheti a következő ötéves időszakra vonatkozó programjának megvalósítását.

7.4. Az újabb Kutatóprogram megvalósítása

A Kutatóprogram megújítására irányuló eljárás folyamata megegyezik a kutatótanárrá válás folyamatával, a különbség a bemutató portfólióba feltöltendő dokumentumok körében mutatkozhat meg.

3. ábra: A Kutatótanár fokozatot célzó pályázati és megújítási eljárás folyamata

8. Értékelés a pedagógusminősítési eljárás során

Ez a fejezet részletesen bemutatja, hogyan zajlik az értékelés a pedagógusminősítési eljárás során. A Kutatótanár pályázatot készítő pedagógusnak érdemes ezt a fejezetet és a mellékletekben szereplő értékelőlapokat alaposan elolvasni, hogy az értékelés menete mellett egyértelműek legyen számára az értékelés szempontjai is.

A fejezet elején az értékeléssel kapcsolatos alapelvek, majd az értékelési folyamat rövid leírása található. Ezt követi a folyamat részletezése, és ezzel párhuzamosan az értékelést segítő eszközök (értékelőlapok) rövid bemutatása. A fejezet végének összefoglaló ábrája (3. sz. ábra) az értékelés folyamatának áttekintését segíti.

8.1. Az értékelés alapelvei

Az értékelési rendszer kialakítását meghatározó alapelvek

1. A Kutatótanár fokozat megszerzéséhez kötődő eljárásban nem mérés, hanem értékelés történik.
2. Az értékelés a háromdimenziós tevékenységmodell szerint megvalósult kutatótanári tevékenységekre és elért eredményekre, valamint a pedagógus egyéni kutatóprogramjára együttesen épül.
3. Az értékelésben fontos szerepet kap a tanulás, a fejlődés támogatása.
4. Az értékelés több szereplős folyamat.
5. Az értékelt aktív részese, alakítója az értékelés folyamatának a bizottság kérdéseire adott válaszaival.

8.2. A pedagógus tevékenységének értékelése

8.2.1. A háromdimenziós tevékenységmodell alapján történő értékelés

A kutatótanár magas szintű fejlődést támogató, oktató, nevelő munkáját három fő dimenzió hatja át: a kutatás-innováció, a tudásmegosztó tevékenység és a tudatos szakmai fejlődés. A minősítés során a bíráló bizottság tagjainak először arról kell meggyőződnie, hogy a jelölt felkészült-e az ezekhez a dimenziókhoz kötődő (kutatótanári) tevékenységek ellátására.

A három kutatótanári tevékenységdimenzióhoz 4-4 kritérium²⁰ került megfogalmazásra. Az így kapott tizenkét kritérium esetében külön-külön kell döntést hozniuk arról, hogy teljesül-e az adott kritérium a kutatótanár-jelölt korábbi (a Kutatótanár pályázat benyújtását megelőző) tevékenységére vagy sem. A döntés meghozatalakor a minősítőknek minden rendelkezésükre álló információt figyelembe kell venniük.

Az értékelőlapot minden értékelőnek egymástól függetlenül kell kitöltenie az OH által működtetett informatikai támogató rendszerben, legkésőbb 15 nappal a Kutatótanár pályázat megismerését követően.

²⁰ A dimenziókhoz kapcsolódó kritérium olyan állítás, amelynek segítségével a tevékenységdimenziókhoz (kutatás-innováció, tudásmegosztás, tudatos szakmai fejlődés) kapcsolódóan vélemény alkotható a pedagógiai munka minőségéről.

A Kutatótanári tevékenységmodell dimenziói	Maximális pontszám
I. Kutatás-innováció	4
II. Tudásmegosztás	4
III. Tudatos szakmai fejlődés	4
Összesen:	12

8.2.2. Az értékelési területek alapján történő értékelés

A jelölt Kutatótanár pályázatát a bíráló bizottság egy részletesebb szempontrendszer alapján is értékeli. Az értékelés legfőbb célja annak megítélése, hogy a kutatótanár-jelölt Kutatóprogramja megfelelő színvonalú-e, továbbá biztosítottak-e a program megvalósításának feltételei.

Az alábbi táblázatban foglaltuk össze az értékelés során vizsgált területeket és a hozzájuk tartozó maximális pontszámokat. A részletes szempontrendszert tartalmazó értékelőlapot a mellékletben lévő Értékelőlap II. tartalmazza.

Értékelési terület	Maximális pontszám
1. A pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során	16
2. A kutatóprogram	16
3. A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységeinek hasznosulása	16
4. A pedagógus önértékelése és reflektivitása	16
Összesen	64

Röviden az értékelési területekről

1. értékelési terület: A pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során

A kutatótanár-jelölt pályázatának bemutatóportfóliójában, a szakmai életút elemzésében részletesen ismerteti fejlődését, felkészültségét a K/KF/I tevékenységre és különböző, általa választott dokumentumokkal igazolja állításait. A Kutatótanár fokozatot megcélzó pályázati eljárásra való jelentkezést megelőző években, és/vagy a mesterpedagógusi tevékenység utolsó éveiben a pályázó tudatosan készül a kutatótanári cím elnyerésére, megismerkedik annak kritériumrendszerével, így szakmai fejlődését, felkészülését is ebben az irányban tudja formálni. Az értékelés tehát nem csupán a szakmai fejlődést, hanem annak tartalmát is vizsgálja. Célja annak megállapítása, hogy a jelölt képes lesz-e végrehajtani kutatóprogramját. Az értékelés ebben az esetben elsősorban a bemutatóportfólió és a szakmai életút elemzése alapján történik, de figyelembe vehető az intézményi önértékelés pedagógusra vonatkozó eleme vagy a visszajelzések ez irányú tartalma.

2. értékelési terület: A kutatóprogram

A kutatóprogram tartalmazza a kutatótanár-jelölt jövőre vonatkozó terveit, vállalásait. Az értékelés során a bíráló bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy a kutatóprogram elég alaposan átgondolt-e, tisztázottak-e a célok, adekvátak-e az elérésükhöz rendelt tevékenységek, továbbá az önértékelést segítő sikerkritériumok. Az értékelőknek szem előtt kell tartaniuk, hogy a kutatóprogramnak hozzá kell járulnia a tanítás-nevelés eredményességének növeléséhez,

hiszen a Kutatótanár fokozat megszerzésének ez alapvető feltétele. Valamint azt is, hogy a kutatás–innováció dimenzióban kellően egymásra épül-e a két tevékenység. E terület értékelése értelemszerűen elsősorban a kutatóprogram alapján történik, de a Kutatótanár pályázat védésén hallottak is befolyásolhatják azt.

3. értékelési terület: A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységeinek hasznosulása

Nagyon fontos, hogy a Kutatótanár tevékenységei lehetőség szerint minél tágabb hatókörben hasznosuljanak, alapvető elvárás a kutatótanárral szemben, hogy tevékenységeit, tapasztalatait, eredményeit megossza, s ezt ne csupán szűkebb, hanem tágabb szakmai környezetben tegye. Éppen emiatt a bíráló bizottságnak vizsgálnia kell a múltbeli tevékenységek intézményi (vagy más szakmai közösségben érvényesülő), illetve intézményen túlmutató (regionális, országos) hatását, továbbá a kutatóprogramban vállaltak várható hasznosulását. A múltbeli tevékenységek hasznosulása elsősorban a szakmai életút elemzéséből, az ehhez csatolt dokumentumokból, illetve a bemutatóportfólió egyes részei alapján (például szakmai közösség beszámolója) ítéltető meg, de most is figyelembe vehetők a más forrásból (pl., ha a pályázat bemutatásra kerül, akkor a bemutató során) szerzett információk is.

4. értékelési terület: A pedagógus önértékelése, reflektivitása

A Kutatótanárral szemben támasztott egyik legfontosabb követelmény a reflektivitás, azaz hogy a pedagógus folyamatosan elemezze pedagógiai gyakorlatát. A kutatótanár képes arra, hogy felismerje a környezetében felmerülő problémákat, szakmai kihívásokat, azokra K/KF/I tevékenységet építsen, és eközben folyamatosan értékelje a fejlesztés hatásait, felismerje az érvényes eljárásokat.

Ez biztosítja a pedagógus folyamatos szakmai fejlődését. Éppen emiatt az értékelőknek részletesen kell vizsgálnia a pedagógus reflektivitását, önértékelését. Azt, hogy miképp gondolkodik saját tanulási és fejlődési folyamatáról és annak eredményeiről, valamint a további szakmai terveiről. Ennek a területnek az értékelésekor a Kutatótanár pályázat összes dokumentumát figyelembe kell venni.

8.2.3. A publikációs lista értékelése

A publikációs lista értékelése a szakmai önéletrajzban megadott publikációk alapján, pontozása a háromdimenziós tevékenységmodell kritériumainak értékeléséhez hasonlóan történik. A publikációs lista kitöltésekor a pedagógusnak ki kell választania és külön dokumentumként a megadott helyre feltöltenie az általa legfontosabbnak tartott 4 publikációs tevékenységét és meg kell adnia ezek elérését is.

Az értékelési szempontrendszert tartalmazó I. értékelőlapot lásd: Melléklet: *Értékelőlap I.*

Az értékelőlapon minden szempont mellett az „igen” vagy a „nem” válasz jelölhető („igen” =1 pont, „nem” =0 pont) aszerint, hogy az értékelő számára rendelkezésre álló információk alapján teljesül-e az adott szempont a jelölt publikációit tekintve vagy sem. Az „igen” válasz csak abban az esetben jelölhető, ha a szempont teljesülését az értékelő rendelkezésére álló információk egyértelműen alátámasztják. Nem jelölhető az „igen” válasz, ha az adott kritérium csak később megjelenő (jövőbeli)

publikációs tevékenységekre teljesül. A publikációs lista értékelése során szerezhető maximális 4 pontból legalább 2-t kell szereznie a kutatótanár-jelöltnek ahhoz, hogy pályázata végleges értékelése megkezdődhessen.

8.3. Az értékelés szakaszai

A pedagógusminősítési eljárás során a bíráló bizottság két alkalommal, két fázisban, két különböző értékelőlap segítségével értékeli a kutatótanár-jelölt tevékenységeit, illetve Kutatótanár pályázatát (Az értékelőlapokat lásd: 12.3. Értékelőlap I. és 12.4. Értékelőlap II.)

8.3.1. Az előzetes értékelés

A feltöltött anyagok előzetes értékelésére a bíráló bizottság tagjainak a kijelölt minősítési időpont előtti 30. naptól, 15 napon át van lehetősége. Az értékelés első fázisában a bíráló bizottság tagjai kitöltik az I. és II. értékelőlapot, valamint értékeli a kutatótanár-jelölt publikációs tevékenységét.

Az I. értékelőlap segítségével azt állapítják meg, hogy végzett-e a jelölt korábbi pályája során kutatási, fejlesztési, innovációs tevékenységeket, tudásmegosztó tevékenységeket, valamint vizsgálják, hogy a jelölt mit tett tudatos szakmai fejlődése érdekében. Csak az a pályázó léphet Kutatótanár fokozatba, aki képes bizonyítani jártasságát a Kutatótanár fokozat háromdimenziós tevékenységmodelljének minden dimenziójában. A pályázónak nem kell minden tevékenységszféra területén kiemelkedőnek lennie, de minden dimenzió esetében teljesítenie kell egy minimum szintet ahhoz, hogy az értékelés a következő fázisba léphessen.

Publikációs listájának értékelése során szintén egy minimumszint teljesítésére van szükség ahhoz, hogy az előzetes értékelés eredménye sikeres legyen.

A II. értékelőlapon szereplő négy értékelési terület szempontjai a pedagógus személyes kompetenciáinak vizsgálatára irányulnak a tervezett program megvalósításának sikeressége érdekében. A program megvalósítására való alkalmasság vizsgálata mellett a Kutatóprogram részletes értékelése is megtörténik. A Kutatótanár pályázat végleges értékelésére kizárólag akkor kerül sor, ha a pályázat előzetes értékelésének eredménye legalább 75%-os.

8.3.1.1. A háromdimenziós tevékenységmodell alapján történő értékelés összesítése

Az összesítés során azok a kritériumok kapnak „igen” minősítést, amelyeket az értékelők többsége igaznak talált a jelölt tevékenységére vonatkozóan, azaz amelyek esetében az 3 értékelőből legalább 2 fő az „igen” választ jelölte meg. A jelölt tevékenységére teljesülő kritériumok mindegyike 1 pontot ér, így maximálisan 12 pont szerezhető.

A jelöltnek minden kutatótanári tevékenységszféra esetén legalább 1 pontot, összesen pedig legalább 6 pontot kell szereznie ahhoz, hogy a végleges értékelés megkezdődhessen.

Ha a pályázó egy vagy több kutatótanári tevékenységmodell dimenzió esetében nem szerzett pontot vagy összesen legfeljebb 5 pontot ért el, akkor az adott ciklusban nem védheti meg Kutatótanári pályázatát, és Kutatótanár fokozatba nem sorolható át.

8.3.1.2. Az értékelési területek mentén történő értékelés összesítése

A bíráló bizottság tagjai az értékelési területeknél megadott értékelési szempontokat 0, 1, 2 pontszámmal értékelik.

- 2 pont – A pedagógus munkájában az adott szempontban leírt tevékenység megjelenése határozottan kimutatható, teljesül.
- 1 pont – A pedagógus munkájában az adott szempontban leírt tevékenység megjelenése esetleges, részben teljesül.
- 0 pont – A pedagógus pályázatának dokumentumai és a pályázatvédelem nem támasztják alá azt, hogy a pedagógus munkájában az adott szempontban leírt elvárt tevékenység megjelenik, nem teljesül a pedagógus munkájában az adott szempontban leírt elvárt tevékenység megjelenése.

Az informatikai támogató rendszer kiszámítja a Kutatótanár pályázat értékelésére szolgáló szempontrendszer első négy elemére adott pontszámok átlagát: szempontonként legfeljebb 16 pont szerezhető. Ezután az informatikai támogató rendszer kiszámítja a négy átlagpontszám összegét: maximálisan 64 pont szerezhető.

A Kutatótanár pályázat bemutatására és védelmére kizárólag akkor kerül sor, ha a Kutatótanár pályázat előzetes értékelésének eredménye legalább 75%-os.

8.3.1.3. A publikációs lista értékelésének összesítése

Az összesítés során azok a szempontok kapnak „igen” minősítést, amelyeket az értékelők többsége igaznak talált a jelölt publikációs tevékenységére vonatkozóan, azaz amelyek esetében az 3 értékelőből legalább 2 fő az „igen” választ jelölte meg. A jelölt publikációs tevékenységére teljesülő szempontok mindegyike 1 pontot ér, így maximálisan 4 pont szerezhető.

A jelöltnek összesen legalább 2 pontot kell szereznie. Ennek teljesülése esetén a Kutatótanár pályázat végleges értékelése megtörténhet. Ha a pályázó nem éri el a minimális 2 pontot, akkor az adott ciklusban Kutatótanár fokozatba nem sorolható át, a pedagógusminősítési eljárás eredménye sikertelen.

8.3.2. Az eljárás további elemei az előzetes értékelés eredményének függvényében

Az előzetes értékelés - a háromdimenziós tevékenységmodell alapján történő értékelés és a Kutatótanár pályázat előzetes értékelése – eredménye alapján az eljárás folytatása két irányban történhet.

Abban az esetben, ha a jelölt az előzetes értékelés alapján nem érte el a szükséges minimumot, akkor nem mutathatja be és nem védheti meg Kutatótanár pályázatát.

Ha a jelölt az előzetes értékelés során elérte a szükséges minimumot, akkor megvédheti Kutatótanár pályázatát.

8.3.2.1. Nem kerül sor a Kutatótanár pályázat bemutatására és védelmére

Amennyiben a jelölt az előzetes értékelés során a minimális követelményeknek nem felel meg, akkor nem mutathatja be és nem védheti meg Kutatótanár pályázatát.

Az előzetes értékelés eredményéről, azaz arról, hogy nem kerül sor a Kutatótanár pályázat bemutatására és védelmére, a kutatótanár-jelöltet legalább 15 nappal a védelem időpontja előtt

elektronikus úton értesíti az Oktatási Hivatal. Ebben az esetben a pedagógus már a bizottság kérdéseit sem kapja meg.

Az informatikai rendszer az előzetes értékelés lezárultát követően elkészíti az Összegző értékelőlapot (lásd Melléklet). Ezen megjeleníti a háromdimenziós tevékenységmodell alapján történő értékeléskor szerzett pontszámokat, illetve a Kutatótanár pályázat értékelésének eredményét.

Ezt követően a bíráló bizottság elnöke összegző szöveges értékelést ír, amelyben:

- kitér arra, hogy a háromdimenziós modell mely dimenziói mentén érzékelt a bíráló bizottság hiányosságokat, mely tevékenységek erősítését javasolja;
- szempontonként értékeli a jelölt Kutatótanár pályázatát, kiemelve a pályázat erősségeit és a fejlesztendő elemeket.

Az elnök az összegző szöveges értékelésben a bíráló bizottság többi tagjának véleményét is megjeleníti.

Az elnök aláírja az Összegző értékelést, majd legkésőbb tíz nappal a Kutatótanár pályázat védésének tervezett időpontja előtt az OH által működtetett informatikai támogató rendszerbe feltölti. A pedagógus a szöveges értékelést legkésőbb a tervezett védési napot követő 20. napon éri el az informatikai felületről.

8.3.2.2. Sor kerül a Kutatótanár pályázat védésére

Ha a jelölt a pályázat előzetes értékelése során elérte a szükséges minimumot, akkor a bíráló bizottság kérdéseire adott válaszaival megvédheti Kutatótanár pályázatát.

A bíráló bizottság tagjai a pályázat dokumentumainak előzetes értékelésének figyelembevételével a védést megelőző 7. napig kérdéseket rögzítenek az informatikai felületen. A kérdéseket a bíráló bizottság összegzi és véglegesíti. A kérdéseknek a pályázat hiányos vagy fejlesztendő részleteire, jellemzőire kell irányulniuk. Az elnök a kérdéseket legkésőbb tíz nappal a védés tervezett időpontja előtt az informatikai felületen rögzíti, melyet a jelölt onnan olvashat.

8.3.3. Végleges és összegző értékelés

8.3.3.1. A kérdésekre rögzített válaszok értékelése

A Kutatótanár-jelölt a bíráló bizottság által feltett kérdésekre adott válaszait az informatikai felületen rögzíti a minősítés kijelölt napjáig.

A bíráló bizottság tagjai a pályázatba feltöltött dokumentumok, valamint a kutatótanár-jelölt kérdésekre adott válaszait együttesen értelmezi a végleges értékelés során.

8.3.3.2. A Kutatótanár pályázat végleges értékelése

A bíráló bizottság tagjai önállóan, egymástól függetlenül véglegesítik pontszámaikat. Fontos, hogy az értékeléskor a bíráló bizottság tagjainak a rendelkezésükre álló minden információt figyelembe kell venniük, valamint a korábban más szempontok mentén adott pontszámaikat is módosíthatják.

Az értékelők a véglegesített pontszámokat, valamint értékelési területenként a szöveges értékelést a védés napját követő 15. napig rögzítik az OH által működtetett informatikai támogató rendszerben.

8.3.3.3. A Kutatótanár pályázat összegző értékelése

Ezt követően az informatikai támogató rendszer elkészíti az Összegző értékelőlapot (lásd melléklet). Ezen megjeleníti a háromdimenziós tevékenységmodell és a publikációs lista alapján történő

értékelés során szerzett pontszámokat, illetve a Kutatótanár pályázat értékelésének eredményét. Ez utóbbi esetben ismét kiszámítja:

1. értékelési területenként az átlagpontszámot²¹,
2. majd az így kapott átlagpontszámok összegét és a jelölt százalékos eredményét.

A bíráló bizottság elnöke összegző szöveges értékelést ír, amelyben:

- kitér arra, hogy a háromdimenziós tevékenységmodell mely dimenziói mentén érzékelt hiányosságokat, mely tevékenységek erősítését javasolja;
- mind az 4 értékelési szempont szerint értékeli a jelölt Kutatótanár pályázatát, kiemelve a pályázat erősségeit és a fejlesztendő elemeket.

Az elnök az összegző szöveges értékelésben a bíráló bizottság többi tagjának véleményét is megjeleníti.

(Az elnök jóváhagyásra küldi a bizottság tagjai részére az elkészített összegző értékelést. A jóváhagyás során a korábban adott pontszámok módosítására már nincs lehetőség, a szöveges értékelés kerülhet pontosításra. Amennyiben a bizottság valamennyi tagja jóváhagyja az értékelést, az értékelési folyamat lezárul, az összegző értékelő lap nyomtathatóvá válik. Amennyiben a bizottság valamely tagja módosítást kér az összegző értékelésben, úgy az visszakerül az elnökhöz, aki a szükséges módosítások elvégzését követően újra jóváhagyásra küldi a dokumentumot a bizottság tagjainak.)

Az elnök aláírja az Összegző értékelőlapot, és legkésőbb a Kutatótanár pályázat védésétől számított 20. napig feltölti az OH által működtetett informatikai támogató rendszerbe. Az OH az összegző értékelésnek az informatikai rendszerbe való feltöltésétől számított tizenöt munkanapon belül elektronikus tanúsítványt állít ki, és az összegző értékelést a pedagógus, valamint az őt foglalkoztató intézmény vezetője számára elérhetővé teszi az informatikai rendszerben.

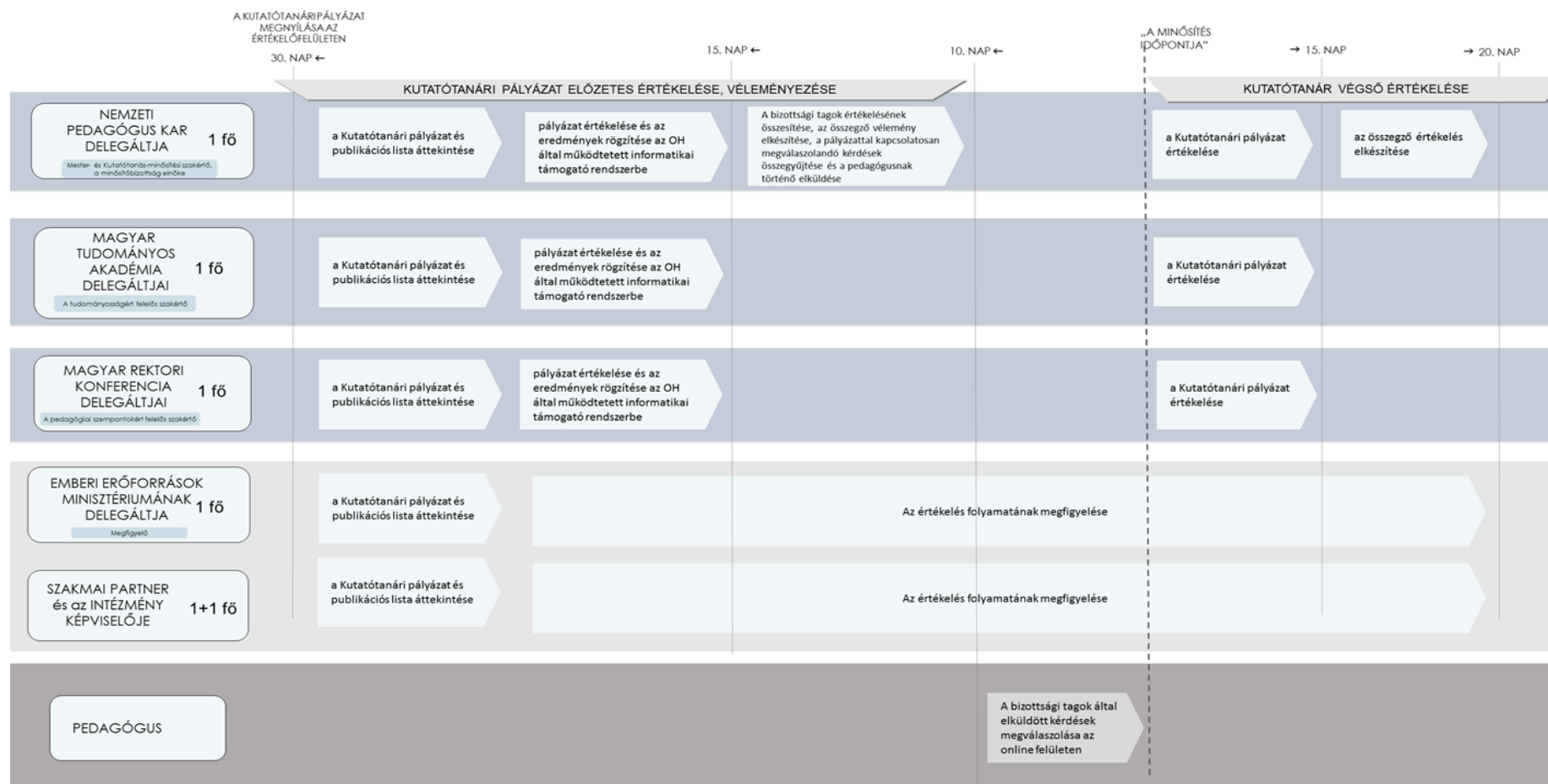
8.3.4. A Kutatótanár pályázat eredménye

A pályázati vagy megújítási eljárás eredményének megállapítása az értékelési területekre kapott százalékos érték átlaga alapján történik, matematikailag egész számra kerekítve.

- Ha a jelölt százalékos eredménye legalább 85%, akkor Kutatótanár pályázata sikeres, a jelölt Kutatótanár fokozatba sorolandó (megújítási eljárás esetén Kutatótanár fokozatban marad).
- Ha a jelölt százalékos eredménye 85%-nál kevesebb, akkor Kutatótanár pályázata sikertelen, a jelölt ebben a ciklusban nem kerül Kutatótanár fokozatba, Pedagógus II. fokozatban marad, vagy megújítási eljárás esetén a minősítés évét követő év január 1-jétől Pedagógus II. fokozatba kerül visszasorolásra.

²¹ Ez az átlagpontszám eltérhet a korábban számítottól, hiszen az értékelők megváltoztathatták pontszámaikat!

3. sz. ábra: Értékelési fázisok a fokozatszerzés folyamatában
A KUTATÓTANÁRI PÁLYÁZAT ÉRTÉKELÉSÉNEK FOLYAMATA

Az értékelési folyamat lépéseit a 2. táblázat összegzi.

2. táblázat: A minősítés során végzett értékelés összefoglaló táblázata

Értékelés	Figyelembe vett dokumentumok, események	Teljesítendő kritérium		Teljesítés esetén	Sikertelen-ség esetén
A háromdimenziós tevékenységmodell alapján I. Kutatás–innováció II. Tudásmegosztás III. Tudatos szakmai fejlődés	szakmai önéletrajz, szakmai életút bemutatása és az ehhez mellékelt dokumentumok, bemutatóportfólió, intézményi önértékelés, teljesítményértékelés megállapításai	dimenzióként legalább 1, összesen legalább 6 pont	A három kritérium együttes megléte szükséges!	A pedagógus megkapja a bizottság kérdéseit, majd sor kerül a végleges értékelésre	A Kutatótanár pályázat értékelése nem történhet meg. Alacsonyabb fokozatban marad. (Összegző értékelését ekkor is megkapja.)
A publikációs lista alapján	a szakmai önéletrajz részeként kitöltött publikációs lista	legalább 2 pont			
A területek mentén 1. A pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során 2. A kutatóprogram 3. A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységeinek hasznosulása 4. A pedagógus önértékelése, reflektivitása	Kutatótanár pályázat, intézményi önértékelés, teljesítményértékelés megállapításai	legalább 75%			
DÖNTÉS: A minősítés kijelölt időpontját megelőző 10. napig, az értékelési folyamat 20. napjáig					

A területek mentén 1. A pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során 2. A kutatóprogram 3. A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységeinek hasznosulása 4. A pedagógus önértékelése, reflektivitása	a Kutatótanár pályázat kapcsán feltett kérdésekre adott szakmai válaszok	legalább 85%	Kutatótanár fokozatba léphet.	Alacsonyabb fokozatban marad. (Összegző értékelését ekkor is megkapja.)
DÖNTÉS: A minősítés kijelölt időpontját követő 20. napig.				

9. A panaszkezelés lehetőségei

9.1. A panaszkezelési eljárás

A panasz benyújtására azt követően nyílik meg a lehetőség, hogy a pedagógus számára az OH elérhetővé tette a tanúsítványt. Ez olyan objektíven meghatározott időpont, amelyhez jogkövetkezmény fűzhető, ugyanis a panasz OH-hoz történő benyújtására tizenöt nap áll a pedagógus rendelkezésére. A határidőn túl érkező panaszt további vizsgálat nélkül el kell utasítani. Fontos szabály, hogy az OH hatásköre az eljárási hibák vizsgálatára és orvoslására terjed ki, más, pl. személyiségi jog megsértése, vagy a szakmai kérdések megítélése egyéb eljárás körébe tartozik.

Az eljárás tárgyyszerűségének biztosítása érdekében fontos, hogy a bíráló bizottságban olyan tagok vegyenek részt, akikkel szemben nem merül fel az elfogult döntéshozatal lehetősége. Az összeférhetetlenséget indoklással alá kell támasztani, amelynek mérlegelésével az OH elnöke dönt az összeférhetetlenség meglétéről.

9.1.1. A panaszlevél

A sikertelenség elfogadása sokszor nagyon nehéz, ezért különösen fontos, hogy a pályázó olyan jogorvoslati kérelmet nyújtson be, amely tartalmi és formai szempontból egyaránt alkalmas egyeztető eljárás lefolytatására. Mindenképpen fel kell tüntetni:

- a pedagógus nevét,
- oktatási azonosító számát,
- a minősítési célfokozatot,
- a vélt eljárási hibákat.

Kerülni kell az értékelő személyére, vagy tudására vonatkozó személyiségi jogot sértő megjegyzéseket.

9.1.2. A panasz vizsgálata

Az OH megvizsgálja, hogy a beérkezett panaszt határidőben nyújtotta-e be a pedagógus, amennyiben nem, úgy a panaszt további vizsgálat nélkül elutasítja. Amennyiben a panasz határidőn belül kerül benyújtásra, az OH értesíti az érintett pedagógust arról, hogy a panasz elbírálását megkezdte.

Az OH az általa működtetett elektronikus felületen ellenőrzi a pedagógus adatait, megvizsgálja, hogy a pályázati vagy megújítási eljárásban részt vevők valamelyike vétett-e eljárási hibát a pedagógusminősítési során. Ha a minősítés során eljárási hiba történt, akkor az Oktatási Hivatal a panasznak helyt ad:

- a tanúsítványt módosítva ismételten kibocsátja, és a változást rögzíti az általa működtetett informatikai felületen is vagy
- a pályázati, megújítási eljárást újrászervezi.

Előfordulhat, hogy az eljárási hiba miatt – a panasz orvoslása érdekében – a pályázati, megújítási eljárást újból le kell folytatni. Erről a döntésről az OH értesíti a pedagógust, valamint a pedagógust foglalkoztató intézmény vezetőjét. Ezzel egyidőben az informatikai felületen is

elvégzi a változás rögzítését és intézkedik a minősítés új időpontjának és az új bíráló bizottságnak a kijelöléséről.

A panasz vizsgálata során a bíráló bizottság elnöke és tagjai, valamint a pedagógus bevonásával az OH egyeztetést folytathat le. Amennyiben az ügy megítélése független szakértő bevonását igényli az Oktatási Hivatal a megfelelő felkészítésen részt vett köznevelési szakértőt – auditort – is bevonhat. Az egyeztetés során feltártak, valamint az auditor véleményének mérlegelésével kerül sor a végső döntésre, amelyről az OH értesíti a pedagógust, valamint az őt foglalkoztató intézmény vezetőjét. Ha a döntés eredményeként a sikertelen tanúsítvány visszavonása és új bíráló bizottság kijelölése válik szükségessé, az OH az informatikai felületen is elvégzi a változás rögzítését, és intézkedik a minősítés új időpontjának és az új bíráló bizottságnak a kijelöléséről.

9.2. A bírósági út

Abban az esetben, ha a pedagógus úgy érzi, hogy a pályázati vagy megújítási eljárás során olyan ténymegállapítások születtek, amelyek hibásak, valótlanok, vagy személyiségi jogait sértik, akkor ezeknek a megállapításoknak a megsemmisítését a minősítés közlésétől – tehát a tanúsítvány pedagógus számára elérhetővé tételétől – számított harminc napon belül bíróságtól kérheti. Ilyen esetekben az OH nem járhat el. A kereset bírósághoz történő benyújtásával párhuzamosan – a 7. fejezetben leírt módon – panaszt is benyújthat sz OH-hoz.

10. A minősítés etikai kritériumai

10.1. Személyiségi jogok

A pedagógusminősítési folyamat nélkülözhetetlen, alapvető kritériuma a személyiségi jogok, a személyes adatok és a szerzői jogok tiszteletben tartása.

A pedagógusminősítés teljes folyamata alatt, a minősülő pedagógus és a bíráló bizottság tagjai által készített dokumentumok tartalmában a pedagógusminősítés valamennyi szereplőjének be kell tartani a hatályos GDPR, *a személyes adatokra vonatkozó előírásokat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2016. április 27-i (EU) 2016/679 RENDELETE a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet)* az adatvédelemre, továbbá a hatályos *Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény* harmadik részében rögzített személyiségi jogok védelmére vonatkozó előírásokat.

A személyiségi jogokra, illetve az érintett személyes adatainak kezelésére vonatkozó rendelkezések

- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (3) bekezdése értelmében nem sért személyiségi jogot az a magatartás, amelyhez az érintett hozzájárult.
- A Ptk. 2:43. § g) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a képmáshoz és a hangfelvételhez való jog megsértése.

A pedagógusminősítési eljárás során személyes adatok (így többek között az érintett neve, képmása, hang- és videofelvétele) az érintettek hozzájárulása alapján, célhoz kötötten kezelhetők *az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény* (a továbbiakban: Info tv.) rendelkezéseinek maradéktalan betartásával.

Azonban figyelembe véve a pályázati, megújítási eljárás sajátosságait, az érintettek széles körét – mely megnehezítené az érintettek hozzájáruló nyilatkozatainak összegyűjtését –, a pedagógusnak a minősítés teljes folyamata alatt, valamint a Kutatóprogram megvalósítása alatt is biztosítani kell a gyermekek, tanulók/résztvevők anonimitását, különös tekintettel a képmás, hang- és videofelvétel készítésének eseteit; az egyes elemzések során a gyermekek, tanulók neve és egyéb személyes adatai azonosításának alkalmatlanná tételével. Kizárólag kép-, illetve hangszerkesztő program segítségével módosított, felismerhetetlenné tett, az érintett azonosítására semmilyen módon nem alkalmas felvétel nyújtható be a pályázat részeként. Az érintett neve – a gyermekek, tanulók neve kivételével – kizárólag abban az esetben jelenhet meg a pályázati anyagban, amennyiben az a felhasznált szellemi termék miatt szükséges vagy a fejlesztés során megvalósuló együttműködés megengedi. A sajtó nyilvánossága előtt megjelent, bárki számára hozzáférhető dokumentumok (pl. koncertplakát, újságcikk, online cikkek) esetén, illetve, ha az érintett személy nevének feltüntetése kiemelt jelentőséggel bír (pl. ajánlások, szakmai partnerek leírása), az anonimitásra vonatkozó szabályok nem értelmezhetők szigorúan. Az ilyen esetekben az érintett személyek nevének feltüntetése szükséges és lehetséges.

10.2. A szerzői jogokra vonatkozó rendelkezések

A pedagógus a fokozatszerzésre irányuló szándékának jelzésével, illetőleg a nem kötelező pedagógusminősítési eljárásra történő jelentkezésével egyidejűleg ráutaló magatartással (a jelentkezéssel) vagy kifejezetten írásban, önként hozzájárul ahhoz, hogy a pályázati vagy megújítási eljárásban közreműködők a pályázati anyagát megismerhetik és a vonatkozó jogszabályi keretek között azt kezelhetik. Az OH a pedagógus pályázati anyagát azonban csak abban az esetben használhatja fel a pedagógusok továbbképzése alkalmával és céljából, amennyiben erre vonatkozóan a pedagógus és az OH előzetesen felhasználási megállapodást kötnek (a szerzői jogok védelme érdekében).

Az OH a pedagógus pályázati anyagának oktatás céljából történő felhasználása során köteles a szerzőt megjelölve hivatkozni.

A pedagógus a pályázati, megújítási folyamat során kötelezettséget vállal arra, hogy pályázatában *a szerzői jogokról szóló 1999. évi LXXVI. törvény* (a továbbiakban: Szjt.) szabályait tiszteletben tartja, tartózkodik a plágium bármilyen megvalósításától.

Az idegen szerzői alkotás részben vagy egészben történő felhasználását és saját szellemi termékként való megjelenését plágiumnak nevezzük. Plágium vétségét követi el bárki, aki az idegen szerzői alkotást saját szellemi termékként feltüntetve, megfelelő hivatkozás nélkül idézi, összefoglalja vagy más nyelvből fordítja.

A plagizálás formái:

- forrásmegjelölés és idézőjel nélküli szó szerinti átvétel;
- szövegrészlet parafrázálása (átfogalmazása) forrásmegjelölés nélkül;
- kép, ábra, film, zenemű, kotta, kottarészlet, illusztráció vagy statisztikai adat átvétele forrásmegjelölés nélkül;
- idegen nyelvű szerzői alkotás forrásmegjelölés nélküli lefordítása.

A mesterséges intelligencia alapú alkalmazások használatának szabályai:

A pályázati dokumentumok készítése során a mesterséges intelligencia alapú (a továbbiakban: MI) alkalmazások etikus és felelős felhasználása engedélyezett, ugyanakkor az MI által támogatott, generált dokumentum hivatkozások nélküli, önálló szellemi termékként történő feltüntetése nem megengedett.

Az etikus és felelős felhasználás módja, szabályai:

- a minősülő az Eredetiségnyilatkozatban nyilatkozik a pályázati dokumentumokban történő MI felhasználásról,
- a dokumentumon belül pontosan rögzíti az MI alkalmazás megnevezését, verziószámát,
- minden érintett dokumentumban rögzíti, hogy mire irányult az MI felhasználás a dokumentum készítése során (adatgyűjtés, feladatgenerálás, vázlatkészítés, képgenerálás, irodalomjegyzék keresés, saját készítésű tartalom összegzése, táblázatba foglalása, nyelvhelyességi vizsgálata, stilizálása stb.),

- amennyiben értelmezhető, meg kell jelölni dokumentumon belül (kép, táblázat, feladat, idézőjelek közötti döntött betűtípusú szövegrészlet) az MI által létrehozott tartalmat,
- az MI által generált tartalmak felhasználásáért a portfólió készítője a felelős, az MI platform meghivatkozása nem mentesíti a felhasználót a szerzői jogok tiszteletben tartása alól, az MI által generált tartalomban azonosítható és az eredeti forrásmegjelöléssel nem ellátott szerzői alkotásra a plágiumra vonatkozó szabályok érvényesek,
- a portfólió dokumentumokban bemutatott szakmai tartalom és a dokumentumok készítése során is be kell tartani a személyes adatok védelmére és a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat, azaz nem tölthetők fel érzékeny adatok MI platformra további generálás céljából,
- a pedagógiai szakmai reflexiók, önreflexiók, a pedagógiai pályafutás bemutatása vagy egy pedagógiai eset leírása azok a tartalmak, amelyek személyességet igényelnek a minősülő részéről és ezen esetekben az MI használat ellentmond az etikus és felelős felhasználás szabályainak.

Fentiekhez kapcsolódik a Kutatótanár pályázat részeként azon eredetiségnyilatkozat aláírása, amelyben a pedagógus nyilatkozik arról, hogy Kutatótanár pályázata – az abban közölt tartalmak és eredmények – saját önálló munkája eredménye, és valamennyi forrásra történő hivatkozást megjelölt.

Ennek megfelelően a pedagógus köteles pályázatában, annak valamennyi dokumentumában jelezni mindazon szerzőket, műveket, tartalmakat és eredményeket, amelyek nem saját önálló munkájából származnak. A hivatkozások által egyértelműen elkülöníthetővé és azonosíthatóvá kell válnia a saját és a hivatkozott tartalmaknak, szerzőknek és eredményeknek.

A pályázat készítése során az Új Pedagógiai Szemle hivatkozási rendszerét szükséges használni, amely a <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/az-uj-pedagogiai-szemle-publikacios-stilusa> oldalon érhető el. Az oldalon található segédanyag részletes útmutatást ad a különböző típusú szakmai forrásokra (például tanulmány, internetes cikk, konferencia előadás stb.) való pontos hivatkozáshoz.

Jogkövetkezmények a személyiségi jogok, a személyes adatok kezelése és a szerzői jogok megsértése esetén:

A személyiségi jogok és a szerzői jogok vonatkozásában elkövetett bármely mulasztás, jogsértés a vonatkozó jogszabályokból eredő jogkövetkezményeken túl magával vonja a pályázati vagy megújítási eljárás sikertelenségét. Különösen plágium esetén a Kutatótanár pályázat sikertelennek minősül és újabb két év szakmai gyakorlat megszerzése után ismételhető meg legkorábban a pedagógusminősítési eljárás az átdolgozott pályázattal.

A fenti szabályok megsértése különböző következményekkel járhat:

- az eredetiségnyilatkozatban vállalt kötelezettség megsértése esetén a *Korm. rendelet 67. § (5) bekezdés c)* pontja alapján kell eljárni,
- pontatlan forrásmegjelölés esetén a *Korm. rendelet 74. § (2) bekezdése* szerint a bíráló bizottság elnöke hiánypótlást kér a minősülőtől.

11. Formai követelmények

Minden, az eljárás során újonnan készített dokumentumra – ideértve a Kutatótanár pályázat dokumentumait és a kutatóprogram végén készítendő záró kutatási beszámolót is – az alábbi követelmények vonatkoznak.

- Times New Roman betűtípus,
- 12-es betűméret,
- 1,5-es sorköz,
- normál margók (mind a 4 oldalon 2,5 cm)
- A4-es lapméret.
- művészeti alkotások esetén (zeneművek, festmények, táncelőadások) az ezekről készített hang-, kép- és videóanyagot is tartalmazhat a Kutatótanár pályázat. Az informatikai rendszerben méretük vagy típusuk miatt fel nem tölthető fájlokat CD mellélekletként kell eljuttatni az OH címére. (Ezekben az esetekben előzetes egyeztetés szükséges az OH területileg illetékes Pedagógiai Oktatási Központjának munkatársaival.)

Többoldalas dokumentumok esetén folyamatos oldalszámozás beállítása szükséges.

Az informatikai felületekre valamennyi dokumentumot egységesen, PDF formátumban kell feltölteni.

A Kutatótanár pályázatra vonatkozó formai követelmények

- A pedagógus által korábban elkészített dokumentumokat (például azokat, amelyeket igazoló dokumentumként csatol a szakmai–kutatói életút elemzéséhez vagy bemutatóportfóliójába) nem szükséges módosítani, azok eredeti formájukban, átszerkesztés nélkül, de PDF formátumban mentve kerülhetnek feltöltésre.
- A pályázatok véglegesítéséhez minden kötelező dokumentumot fel kell tölteni, illetve a szükséges adatokat hiánytalanul megadni.

A záró kutatási beszámolóra vonatkozó formai követelmények

- A záró kutatási beszámoló terjedelme mellékletek nélkül 50–70 oldal.
- A beszámolót szintén folyamatos oldalszámozással, részletes tartalomjegyzékkel kell benyújtani.

12. Mellékletek

12.1. Együttműködési megállapodás

Együttműködési megállapodás²² Kutatóprogram végrehajtásának támogatására

Amely létrejött

egyrésről intézmény/fenntartó név²³:
székhely:
képviselő:
OM-azonosító:
(a továbbiakban: Intézmény)

másodrészről név:
lakcím:
OM-azonosító:
(a továbbiakban: Pedagógus)

harmadrészről ²⁴ szakmai szervezet név:
székhely:
képviselő:
(a továbbiakban: Kutatási Szakmai Partner)

között a mai napon és helyen, az alábbiak szerint:

1. A jelen *Együttműködési megállapodás* a kutatótanár-jelölt/a Kutatóprogramot megvalósító kutatótanár és az annak megvalósítását támogató, befogadó, felhasználó szakmai közösség, illetve a Kutatási Szakmai Partner között jön létre határozott időtartamra, a Kutatóprogram megvalósításának időtartamára.
2. Jelen *Együttműködési megállapodás* aláírásával a felek partnerségre lépnek, és kifejezik azon szándékukat, hogy a jövőben együttműködnek a jelen megállapodásban meghatározott célok megvalósítása érdekében.
3. Az *Együttműködési megállapodás* általános célja, hogy a pedagógus egyéni céljait, elképzeléseit és szakmai közössége, Kutatási Szakmai Partnere céljait, terveit, programját,

²² Együttműködési megállapodás minta. A felek igényei szerint és az adott körülményeknek megfelelően szerkeszthető, kiegészíthető, adaptálható.

²³ Főigazgatói, igazgatói beosztásban lévő Pedagógus esetén az intézmény fenntartójának képviselőjével kell megállapodást kötni. Egyéb vezetői beosztás esetén a közvetlen felettes az együttműködési megállapodás aláírója.

²⁴ Amennyiben Kutatóprogramjának megvalósításához több partner is kapcsolódik, bővítse a felsorolást és adja meg a szükséges adatokat!

esetleges igényeit tisztázza és közelítse egymáshoz annak érdekében, hogy a kutatótanár-jelölt/kutatótanár tevékenysége beágyazódhasson a pedagógus szakmai közösségeinek, partnereinek életébe, és ezzel hozzájárulhasson a szakmai közösségek, partnerek és a köznevelési rendszer más szereplőinek eredményességéhez, fejlődéséhez.

Ezek alapján a felek által elérni kívánt közös cél/célok:

.....
.....
.....
.....

4. Az Együttműködési megállapodásban rögzített cél/célok elérése érdekében a Pedagógus vállalja:

.....
.....
.....
.....

Az Intézmény vállalja:

.....
.....
.....
.....

A Pedagógus a Kutatóprogram megvalósításának időtartama alatt a hatályos szabályozásnak megfelelően az alábbiak szerinti munkaidő-kedvezményben részesül²⁵:

.....
.....
.....

A Kutatóprogram megvalósításához kapcsolódó munkaidő-kedvezményt a felek évente felülvizsgálják, egyeztetik, és közös megegyezéssel módosíthatják.

A Kutatási Szakmai Partner vállalja²⁶:

.....
.....
.....
.....

5. Kapcsolattartás

²⁵ A munkaidőkedvezmény jogszabályi alapját a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet 31. §-a teremti meg.

²⁶ Amennyiben Kutatóprogramjának megvalósításához több partner kapcsolódik, akkor mindegyik esetben rögzítse a vállalásokat!

5.1. Az Intézmény részéről a Kutatóprogram végrehajtásának támogatásáért felelős kapcsolattartó:

Név:

Beosztás:

Elérhetőségei (e-mail, telefon):

5. 2. A Kutatási Szakmai Partner részéről a felelős kapcsolattartó²⁷:

Név:

Beosztás:

Elérhetőségei (e-mail, telefon):

6. A Felek az együttműködési megállapodást közös megegyezéssel, írásban bármikor jogosultak megszüntetni. Erről a Pedagógus haladéktalanul értesíti az Oktatási Hivatalt.

A Felek jogosultak a jelen együttműködési megállapodásukat bármikor írásban legalább 30 napos felmondási idő biztosításával felmondani. A felmondási idő kezdete a felmondás címzett általi kézhezvételét követő nap. Erről a Pedagógus haladéktalanul értesíti az Oktatási Hivatalt.

Amennyiben a Kutatási Szakmai Partner mondja fel a megállapodást, a Pedagógus köteles 3 hónapon belül gondoskodni a külső szakmai partner pótlásáról.

7. A Felek a szervezeti rendjük, jogszabályi kötelezettségeik alapján az arra illetékes szervük jóváhagyásával jelen megállapodást elolvasás után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írták alá.

Az Együttműködési megállapodásban foglaltak az aláírók egybehangzó szándékát tükrözik és közös megegyezés esetén módosíthatók.

Jelen *Együttműködési megállapodás* a Kutatótanár pályázat elfogadásával, a Pedagógus Kutatótanár fokozatba való kerülésével lép hatályba, és annak érvényességi időtartamára vonatkozik.

Dátum:,év hónap nap

.....

az Intézmény részéről

.....

a Pedagógus

.....

Kutatási Szakmai Partner²⁸

²⁷ Amennyiben Kutatóprogramjának megvalósításához több partner is kapcsolódik, bővítse a felsorolást és adja meg a szükséges adatokat!

²⁸ Az *Együttműködési megállapodást* kék tollal történő aláírással és az érintett intézmények, szervezetek pecsétjével is el kell látni. Amennyiben további partnereket nevezett meg a nyilatkozatban, bővítse az aláírók sorát!

OKTATÁSI HIVATAL

Melléklet:

- Kutatóprogram

12.2. Eredetiségnyilatkozat

Eredetiségnyilatkozat

A pedagógus neve:

Oktatási azonosítója:

Alulírott, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem és aláírással igazolom, hogy Kutatótanár pályázatom valamennyi dokumentuma saját, önálló munkám eredménye. A nyomtatott és elektronikus források, mesterséges intelligencia alapú alkalmazások hivatkozása és felhasználása a szerzői jogok általános szabályainak megfelelően történt.

Tudomásul veszem, hogy Kutatótanár pályázat esetén plágiumnak számít:

- más dokumentumainak felhasználása saját dokumentumként, megfelelő hivatkozás nélkül;
- más publikált gondolatainak saját gondolatként való feltüntetése, forrásmegjelölés nélküli felhasználása, ideértve a mesterséges intelligencia alapú alkalmazás által generált tartalommal azonosítható szerzői alkotást is;
- más együttműködési megállapodásának sajátként való benyújtása.

Nyilatkozom arról, hogy portfólió dokumentumaimban *

- nem használtam mesterséges intelligencia alapú alkalmazást,
- használtam mesterséges intelligencia alapú alkalmazást, az adott dokumentumban pontosan megjelöltem a felhasznált platform megnevezését, verziószámát és a felhasználás módját.

Alulírott kijelentem, hogy a plágium fogalmát megismertem, és tudomásul veszem, hogy jelen Eredetiségnyilatkozatban vállalt kötelezettségem megszegése *a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet 67. § (5) bekezdés c) pontja* alapján a pályázati, megújítási eljárásom sikertelenségét vonja maga után.

Dátum:, év hó nap

aláírás

* A megfelelő nyilatkozat (szöveg) aláhúzendó!

12.3. Értékelőlap I.

A pedagógus tevékenységének értékelése a háromdimenziós tevékenységmodell alapján

Az alábbi mondatokban a vessző „vagy” értelmű, azaz a felsorolás bármely elemének teljesülése elegendő az „igen” válasz jelöléséhez!

		IGEN	NEM
Kutatás-innováció dimenzió			
1	Rendszeresen végez saját és intézménye tevékenységének eredményességét javító, a tanulók, gyermekek fejlődését szolgáló vizsgálatokat, kutatást, fejlesztést. <i>A pedagógus gyakorlatában dokumentálhatóan meghatározó elem a vizsgálódás, kutatás vagy ezekre alapuló fejlesztés.</i>	igen	nem
2	A köznevelési rendszerhez kötődő, pedagógiai, tantárgy-pedagógiai jelenségeket, szaktárgyi kérdéseket problémaérzékenyen, tudományos igénnyel elemez. <i>A vizsgálat, kutatás túllép az adatgyűjtésen, megfelel a kutatás alapvető követelményeinek, metodológiájának. Bármilyen kutatási megközelítés alkalmazható, a lényeg, hogy a választott kutatási megközelítéssel összhangban álljon a vizsgált probléma és a használt módszertan.</i>	igen	nem
3	Kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációseredményei bizonyíthatóan hozzájárulnak a köznevelési gyakorlat eredményességéhez. <i>A kutatás, vizsgálat vagy kutatás-fejlesztés vagy innováció fókuszában olyan probléma megfogalmazása áll, amely a köznevelés szempontjából releváns. Kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációseredményeinek értelmezése túllép az adatok ismertetésén, tervet, javaslatokat, tényeket tartalmaz arra nézve, hogy miképp hasznosítható/hasznosult a konkrét pedagógiai fejlesztésekben, helyzetekben.</i>	igen	nem
4	Kutatói, fejlesztői tevékenységével erősíti a tudomány és a köznevelési gyakorlat kapcsolatát. <i>Tevékenységében az elmélet és gyakorlat kölcsönösen hat egymásra. A tudományos műhelyek és a köznevelési intézmények közötti kapcsolatot, párbeszédet segíti.</i>	igen	nem
	Összesen		
Tudásmegosztás dimenzió			
1	Szakmai publikációkat ír magyar és/vagy idegen nyelven. <i>Kutató-fejlesztő tevékenységének eredményeit szakmai publikációk formájában nyilvánosságra hozza.</i>	igen	nem

2	Kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációseredményeit szóban megosztja magyar és/vagy idegen nyelven. <i>Dokumentálhatóan rendszeresen részt vesz szakmai fórumokon aktív előadó, bemutató szerepben.</i>	igen	nem
3	Szakmai képzésekben, továbbképzésekben, intézményen belüli tanulási műhelyekben hasznosítja kutatási-fejlesztési eredményeit. <i>Kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációseredményeire szakmai képzési programokat, programelemeket alapoz. Elősegíti intézménye kutatóközösségének kialakulását.</i>	igen	nem
4	Tevékeny résztvevője kutatóműhelyeknek, közösségeknek, hálózatoknak. <i>Aktív kezdeményezője és résztvevője kölcsönös tanulási folyamatoknak.</i>	igen	nem
Összesen			
Tudatos szakmai fejlődés dimenzió			
1	A köznevelési rendszer és a kutatásához kapcsolódó tudományterület aktuális kérdéseiben, problémáiban tájékozott. <i>Nyomon követi a köznevelési rendszer változásait és az ehhez kapcsolódó tudományos kérdéseket, a kutatásához kapcsolódó tudományterület aktuális eredményeit.</i>	igen	nem
2	Szakmai kommunikációban aktívan részt vesz. <i>Saját szakmai fejlődéséhez felhasználja a szakmai kommunikáció kínálta formális és informális alkalmakat.</i>	igen	nem
3	A kutatáshoz szükséges kompetenciáinak fejlődésére reflektál. <i>Folyamatosan elemzi a kutatáshoz szükséges kompetenciáinak aktuális fejlettségét, és erre építve tervezi azok fejlesztését.</i>	igen	nem
4	A kutatáshoz szükséges kompetenciáit tudatosan fejleszti. <i>Tevékenységeiben dokumentáltak a kutatási kompetenciái fejlődését célzó formális és informális elemek.</i>	igen	nem
Összesen			

A pedagógus publikációs tevékenységének értékelése

Az alábbi mondatokban a vessző „vagy” értelmű, azaz a felsorolás bármely elemének teljesülése elegendő az „igen” válasz jelöléséhez!

		IGEN	NEM
Publikációs lista			
1	A Kutató-jelölt rendszeres publikációs tevékenységet folytat. <i>A pedagógus az elmúlt 7 évben az Útmutató 10. fejezete szerinti legalább 4 publikációval rendelkezik.</i>	igen	nem
2	A publikációk között van lektorált dokumentum. <i>Van olyan megjelölt és ellenőrizhető publikációja, amely vagy lektorált folyóiratban, vagy két független bíráló által minősített szakmai folyóiratban, kötetben, konferencián, online felületen stb. jelent meg.</i>	igen	nem
3	A pedagógus publikációs listája magas szintű szakmai hozzáértést, elkötelezettséget pedagógiai és tudományos igényességet, tükröz. <i>A szempont értékelése során figyelembe kell venni a megjelenések helyét; hogy a rendelkezésre álló adatok információk mennyire igényelt tudományos kutatást a publikáció készítése; van-e összefüggés a megjelent publikációk között, látszik-e ebből valamilyen fejlődési ív, a publikációk egymásra épülése; illetve a művészeti publikációk esetén a műfajnak megfelelő szempontokat.</i>	igen	nem
4	A publikációk jól hasznosíthatóak a köznevelésben. <i>A publikációs listában szerepelő dokumentumok és egyéb publikációs tevékenységek hatással vannak a köznevelésre, intézményi, helyi akár országos szinten felhasználható kutatási eredményekről, követendő jó gyakorlatokról, pedagógiai módszerekről, innovatív oktatási segédanyagokról számolnak be.</i>	igen	nem
Összesen			

12.4. Értékelőlap II. a Kutatótanár fokozatot célzó pályázati eljárás esetén

Értékelőlap az értékelési területek mentén a Kutatótanár fokozat megszerzésekor

Az értékelést segítő állításokban a vessző „és” értelmű, azaz csak a felsorolás összes elemének teljesülése elegendő az „igen” (2 pont) válasz jelöléséhez! Ha a felsorolásnak csak egy vagy néhány eleme teljesül, akkor a „részben” (1 pont) válasz jelölendő!

1. értékelési terület	A pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során			
Értékelési szempontok	– követhető szakmai fejlődés – szakmai közösség környezetében való elhelyezés – a pálya legfontosabb, a kutatótanári tevékenységhez köthető eredményei – a kutatótanári tevékenységre való alkalmasság múltbeli tevékenységekkel való bizonyítása			
Értékelést segítő állítások	2 jelentése: Igen. 1 jelentése: Részben. 0 jelentése: Nem.	0	1	2
1	A szakmai–kutatói életút bemutatása és a publikációs lista átfogó képet ad a pedagógus szakmai fejlődéséről, logikus, érthető, követhető.			
2	A szakmai életút bemutatásában határozottan megjelenik a szakmai–kutatói fejlődés mérföldköveit kiemelő elemzés, értékelés.			
3	A szakmai életút bemutatása az eddig végzett kutató-fejlesztő tevékenység eredményeire épül (háromdimenziós tevékenységmodell elemei mentén).			
4	A szakmai–kutatói fejlődés bemutatása láthatóvá tesz olyan szakterületéhez kötődő (pedagógiai, tantárgy-pedagógiai, tantárgyi, szaktárgyi) problémákat, kérdéseket, amelyek a pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs céljait, tevékenységeit, publikációinak elkészítését motiválták.			
5	A pedagógus kutatói fejlődésének bemutatását elhelyezi szakmai közösség(ei)nek környezetében (támogatások, nehézségek, hatókör, visszajelzések).			
6	A szakmai életút bemutatott tevékenységei és a publikációs listában felsoroltak bizonyítják a kutatótanári kompetenciák meglétét, fejlődését, fejlesztettségét.			
7	A bemutatóportfólió dokumentumai összhangban vannak a szakmai–kutatói életút bemutatásával, alátámasztják a kutatótanári tevékenységet.			

8	A szakmai életút bemutatása és a bemutatóportfólió dokumentumai bizonyítják, hogy a pedagógus kutató-fejlesztő tevékenységei hozzájárultak a saját intézmény és/vagy a köznevelés fejlődéséhez.				
Szöveges értékelés					
Maximális pontszám		16	Elért pontszám		
2. értékelési terület		A) A kutatóprogram			
Értékelési szempontok		Általános kutatóprogram átgondoltsága, megalapozottsága: – célok kijelölése (Kutatótanár fokozathoz kötődő elvárások, személyes szakmai és intézményi célok összehangolása), – tervezett egységek, fő produktumok, – kapcsolat a pedagógus korábbi tevékenységeivel. Részletes kutatási, kutatási-fejlesztési terv/projekt átgondoltsága, kidolgozottsága, megalapozottsága: – célok (Kutatótanár fokozathoz kötődő elvárások, személyes és intézményi célok összehangolása), – a célok elérését támogató tevékenységek, ezek megalapozottsága; időbeli ütemezés, ennek realitása, – sikerkritériumok kijelölése, – együttműködés másokkal, – tudásmegosztás tervezése. Kezdeményezőkézség, felelősségvállalás. Újszerűség, ötletesség.			
Értékelést segítő állítások		2 jelentése: Igen. 1 jelentése: Részben. 0 jelentése: Nem.	0	1	2
1	A kutatóprogramban rögzített általános és részletes kutatási, kutatási-fejlesztési terv személyes szakmai céljai megalapozottak, átgondoltak, megfelelnek a Kutatótanár fokozathoz kötődő elvárásoknak.				
2	A kutatóprogramban rögzített személyes szakmai célok egyeztetve vannak a szakmai közösség(ek) céljaival.				
3	A kutatóprogramban megfogalmazott személyes szakmai célok, a célok elérését támogató, tervezett tevékenységek, módszerek és produktumok összhangban vannak.				
4	A kutatóprogramban tervezett tevékenységek megfelelnek a pályázó felkészültségének.				
5	A kutatóprogram tervezett sikerkritériumai megalapozottak.				
6	A kutatóprogram általános és részletes kutatási, kutatási-fejlesztési tervének ütemezése reális.				

7	A kutatóprogram tartalmazza a szakmai együttműködés tervezett tartalmait és formáit.				
8	A kutatóprogram a köznevelés eredményességének javítása szempontjából hiánypótló, kezdeményező, újszerű, ötletes.				
Szöveges értékelés					
Maximális pontszám		16	Elért pontszám		
3. értékelési terület		B) A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységeinek hasznosulása			
Értékelési szempontok		A pedagógus korábbi tevékenységeinek hasznosulása: – személyes, szakmai szinten, – intézmény, szakmai közösség szintjén, – tágabb hatókörben (regionális, országos). A kutatás és innováció összekapcsolása. Tudásmegosztás, ennek eredményessége. A kutatóprogram várható hasznosulása.			
Értékelést segítő állítások		2 jelentése: Igen. 1 jelentése: Részben. 0 jelentése: Nem.	0	1	2
1	A pedagógus korábbi kutató-fejlesztő, tudásmegosztó tevékenységei szakmai közösség(ek)ben már hasznosultak.				
2	A pedagógus korábbi szakmai tevékenységeihez kötődően szóban és/vagy írásban megosztotta tudását.				
3	A kutatóprogramban rögzített célok és a hozzájuk kapcsolt fejlesztő tevékenységek relevánsak, hozzájárulhatnak az oktatás–nevelés eredményességének növeléséhez.				
4	A kutatóprogramban megfogalmazódik, hogy a tevékenységek miként fejlesztik, segítik a szakmai közössége(ke)t, a pályázó intézményét.				
5	A kutatóprogram megvalósulásának várható eredményei alkalmasak arra, hogy a pedagógus szűkebb szakmai közösségein kívül, akár országos hatókörben is hasznosuljanak.				
6	A kutatóprogram a benne rögzített tevékenységek hasznosulására vonatkozó tervet, kezdeményezést tartalmaz.				
7	A kutatóprogram tudásmegosztásra vonatkozó tervet tartalmaz.				
8	A kutatóprogram rámutat arra, hogy megvalósítása révén miben, hogyan fog fejlődni a kutatótanár.				
Szöveges értékelés					

Maximális pontszám	16	Elért pontszám			
4. értékelési terület	C) A pedagógus önértékelése, reflektivitása				
Értékelési szempontok	Célok elérésének elemzése a sikerkritériumok tükrében saját személyes, szakmai és intézményi perspektívából. Tevékenységek elemzése. Reflexió a személyes fejlődésre: – háromdimenziós tevékenységmodell alapján, – kutatótanári kompetenciák fejlődése, – fejlesztendő területek azonosítása. A reflexió árnyaltsága, összetettsége. Az önértékelés tényekre alapozottsága.				
	Értékelést segítő állítások	2 jelentése: Igen. 1 jelentése: Részben. 0 jelentése: Nem.	0	1	2
1	A pedagógus megfogalmazza kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységére vonatkozó hosszútávú személyes szakmai céljait.				
2	A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységeit alaposan megtervezi, folyamatosan reflektál az eredményekre.				
3	A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységeinek terveit és a tervek megvalósításának elemzését, értékelését tényekre alapozza.				
4	A pedagógus meggyőzően és hitelesen mutatja be szakmai fejlődését a tevékenységmodell három dimenziója mentén, továbbá értékeli kutatótanári kompetenciáinak fejlődését, azonosítja azokat a területeket, amelyeken még fejlődnie kell.				
5	A pedagógus reflexiói meghaladják a leírás szintjét, elemzései több szempontúak.				
6	A pedagógus elemzéseiben figyelembe veszi az intézményi, illetve tágabb, köznevelési perspektívát is.				
7	A pedagógus önértékelésében figyelembe veszi a külső (pl. szakmai közösségtől kapott) visszajelzéseket.				
8	A Kutatótanár pályázat formailag megfelelő, nyelviileg igényesen megformált, a kiválogatott dokumentumok relevánsak.				
Szöveges értékelés					
Maximális pontszám	16	Elért pontszám			

12.5. Értékelőlap II. a Kutatótanár fokozat meghosszabbítását célzó megújítási eljárás esetén

Értékelőlap az értékelési területek mentén a Kutatótanár fokozat megújításakor

Az értékelést segítő állításokban a vessző „és” értelmű, azaz csak a felsorolás összes elemének teljesülése elegendő az „igen” (2 pont) válasz jelöléséhez! Ha a felsorolásnak csak egy vagy néhány eleme teljesül, akkor a „részben” (1 pont) válasz jelölendő!

1. értékelési terület	A pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során			
Értékelési szempontok	– követhető szakmai fejlődés – szakmai közösség környezetében való elhelyezés – a pálya legfontosabb, a kutatótanári tevékenységhez köthető eredményei – a kutatótanári tevékenységre való alkalmasság múltbeli tevékenységekkel való bizonyítása			
Értékelést segítő állítások	2 jelentése: Igen. 1 jelentése: Részben. 0 jelentése: Nem.	0	1	2
1	A szakmai–kutatói életút bemutatása és a publikációs lista átfogó képet ad a pedagógus szakmai fejlődéséről, logikus, érthető, követhető.			
2	A szakmai életút bemutatásában határozottan megjelenik a szakmai–kutatói fejlődés mérföldköveit kiemelő elemzés, értékelés.			
3	A szakmai életút bemutatása az eddig végzett kutató-fejlesztő tevékenység eredményeire épül (háromdimenziós tevékenységmodell elemei mentén).			
4	A szakmai–kutatói fejlődés bemutatása láthatóvá tesz olyan szakterületéhez kötődő (pedagógiai, tantárgy-pedagógiai, tantárgyi, szaktárgyi) problémákat, kérdéseket, amelyek a pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációscéljait, tevékenységeit, publikációinak elkészítését motiválták.			
5	A pedagógus kutatói fejlődésének bemutatását elhelyezi szakmai közösség(ei)nek környezetében (támogatások, nehézségek, hatókör, visszajelzések).			
6	A szakmai életút bemutatott tevékenységei és a publikációs listában felsoroltak bizonyítják a kutatótanári kompetenciák meglétét, fejlődését, fejleszthetőségét.			
7	A bemutatóportfólió dokumentumai alátámasztják a kutatótanári tevékenységet, jól tükrözik az előző kutatóprogram megvalósítása során elért szakmai			

	fejlődést, hatékonyan mutatják be az időszak alatt elért eredményeket.			
8	A bemutatóportfólió dokumentumai (kiegészülve a szakmai életút bemutatásával és annak mellékleteivel) bizonyítják, hogy a pedagógus kutató-fejlesztő tevékenységei hozzájárultak a saját intézmény és/vagy a köznevelés fejlődéséhez.			
Szöveges értékelés				
Maximális pontszám	16	Elért pontszám		
2. értékelési terület	D) A kutatóprogram			
Értékelési szempontok	Általános kutatóprogram átgondoltsága, megalapozottsága: – célok kijelölése (Kutatótanár fokozathoz kötődő elvárások, személyes szakmai és intézményi célok összehangolása), – tervezett egységek, fő produktumok, – kapcsolat a pedagógus korábbi tevékenységeivel. Részletes kutatási, kutatási-fejlesztési terv/projekt átgondoltsága, kidolgozottsága, megalapozottsága: – célok (Kutatótanár fokozathoz kötődő elvárások, személyes és intézményi célok összehangolása), – a célok elérését támogató tevékenységek, ezek megalapozottsága; időbeli ütemezés, ennek realitása, – sikerkritériumok kijelölése, – együttműködés másokkal, – tudásmegosztás tervezése. Kezdeményezőkészség, felelősségvállalás. Újszerűség, ötletesség.			
Értékelést segítő állítások	2 jelentése: Igen. 1 jelentése: Részben. 0 jelentése: Nem.	0	1	2
1	A kutatóprogramban rögzített általános és részletes kutatási, kutatási-fejlesztési terv személyes szakmai céljai megalapozottak, átgondoltak, megfelelnek a Kutatótanár fokozathoz kötődő elvárásoknak.			
2	A kutatóprogramban rögzített személyes szakmai célok egyeztetve vannak a szakmai közösség(ek) céljaival.			
3	A kutatóprogramban megfogalmazott személyes szakmai célok, a célok elérését támogató, tervezett tevékenységek, módszerek és produktumok összhangban vannak.			
4	A kutatóprogramban tervezett tevékenységek megfelelnek a pályázó felkészültségének.			

5	A kutatóprogram tervezett sikerkritériumai megalapozottak.			
6	A kutatóprogram általános és részletes kutatási, kutatási-fejlesztési tervének ütemezése reális.			
7	A kutatóprogram tartalmazza a szakmai együttműködés tervezett tartalmait és formáit.			
8	A kutatóprogram a köznevelés eredményességének javítása szempontjából hiánypótló, kezdeményező, újszerű, ötletes.			
Szöveges értékelés				
Maximális pontszám	16	Elért pontszám		
3. értékelési terület	E) A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységeinek hasznosulása			
Értékelési szempontok	A pedagógus korábbi tevékenységeinek hasznosulása: – személyes, szakmai szinten, – intézmény, szakmai közösség szintjén, – tágabb hatókörben (regionális, országos). A kutatás és innováció összekapcsolása. Tudásmegosztás, ennek eredményessége. A kutatóprogram várható hasznosulása.			
Értékelést segítő állítások	2 jelentése: Igen. 1 jelentése: Részben. 0 jelentése: Nem.	0	1	2
1	A pedagógus előző kutatóprogramja megvalósítása során végzett kutató-fejlesztő, tudásmegosztó tevékenységei szakmai közösség(ek)ben már hasznosultak.			
2	A pedagógus korábbi kutatóprogramja megvalósítása során végzett szakmai tevékenységeihez kötődően szóban és/vagy írásban megosztotta tudását.			
3	Az új kutatóprogramban rögzített célok és a hozzájuk kapcsolt fejlesztő tevékenységek relevánsak, hozzájárulhatnak az oktatás–nevelés eredményességének növeléséhez.			
4	Az új kutatóprogramban megfogalmazódik, hogy a tevékenységek miként fejlesztik, segítik a szakmai közössége(ke)t, a pályázó intézményét.			
5	Az új kutatóprogram megvalósulásának várható eredményei alkalmasak arra, hogy a pedagógus szűkebb szakmai közösségein kívül, akár országos hatókörben is hasznosuljanak.			

6	Az új kutatóprogram a benne rögzített tevékenységek hasznosulására vonatkozó tervet, kezdeményezést tartalmaz.			
7	Az új kutatóprogram tudásmegosztásra vonatkozó tervet tartalmaz.			
8	Az új kutatóprogram rámutat arra, hogy megvalósítása révén miben, hogyan fog fejlődni a kutatótanár.			
Szöveges értékelés				
Maximális pontszám	16	Elért pontszám		
4. értékelési terület	F) A pedagógus önértékelése, reflektivitása			
Értékelési szempontok	Célok elérésének elemzése a sikerkritériumok tükrében saját személyes, szakmai és intézményi perspektívából. Tevékenységek elemzése. Reflexió a személyes fejlődésre: – háromdimenziós tevékenységmodell alapján, – kutatótanári kompetenciák fejlődése, – fejlesztendő területek azonosítása. A reflexió árnyaltsága, összetettsége. Az önértékelés tényekre alapozottsága.			
Értékelést segítő állítások	2 jelentése: Igen. 1 jelentése: Részben. 0 jelentése: Nem.	0	1	2
1	A pedagógus megfogalmazza kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységére vonatkozó hosszútávú személyes szakmai céljait.			
2	A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységeit alaposan megtervezi, folyamatosan reflektál az eredményekre.			
3	A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységeinek terveit és a tervek megvalósításának elemzését, értékelését tényekre alapozza.			
4	A pedagógus meggyőzően és hitelesen mutatja be szakmai fejlődését a tevékenységmodell három dimenziója mentén, továbbá értékeli kutatótanári kompetenciáinak fejlődését, azonosítja azokat a területeket, amelyeken még fejlődnie kell.			
5	A pedagógus reflexiói meghaladják a leírás szintjét, elemzései több szempontúak.			
6	A pedagógus elemzéseiben figyelembe veszi az intézményi, illetve tágabb, köznevelési perspektívát is.			

7	A pedagógus önértékelésében figyelembe veszi a külső (pl. szakmai közösségtől kapott) visszajelzéseket.			
8	A Kutatótanár pályázat formailag megfelelő, nyelvileg igényesen megformált, a kiválogatott dokumentumok relevánsak.			
Szöveges értékelés				
Maximális pontszám	16	Elért pontszám		

12.6. Összegző értékelőlap

1. A háromdimenziós tevékenységmodell alapján történő értékelés összesítése

Elérhető maximum	12
Kritérium I.	Legalább 6
Kritérium II.	Dimenzióként legalább 1

A Kutatótanári tevékenységmodell dimenziói	Elért pontszám
I. Kutatás–innováció	
II. Tudásmegosztás	
III. Tudatos szakmai fejlődés	
Összesen:	

2. A publikációs tevékenység értékelésének összesítése

Elérhető maximum	4
Kritérium I.	Legalább 2

A publikációs lista értékelése	Elért pontszám
Összesen:	

3. Az értékelési területek mentén történő értékelés összesítése

Elérhető maximum	64 (100 %)
Küszöb pontszám	75 %

Értékelési terület	Elért pontszám
1. A pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során	
2. A kutatóprogram	
3. A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységeinek hasznosulása	
4. A pedagógus önértékelése, reflektivitása	
Összesen:	

Döntés:

A pedagógus pályázata végleges értékelésre kerülhet.

A Kutatótanár pályázat sikertelen.

4. Az értékelési területek mentén történő végleges értékelés összesítése

Elérhető maximum	64
Küszöb pontszám	85 %

Értékelési terület	Elért pontszám
1. A pedagógus szakmai fejlődése, eredményei a szakmai életút során	
2. A kutatóprogram	
3. A pedagógus kutatási, kutatási-fejlesztési, innovációstevékenységeinek hasznosulása	
4. A pedagógus önértékelése, reflektivitása	
Összesen:	

Döntés:

A Kutatótanár pályázat sikeres.

A Kutatótanár pályázat sikertelen.

5. Összegző szöveges értékelés

5. A pedagógus a bíráló bizottság döntése alapján:

Kutatótanár fokozatba léphet.

**Mesterpedagógus/Pedagógus II.
fokozatban marad.**

....., 20...../...../.....

.....
aláírás